

Załącznik do Uchwały Nr 246/XXX/17

Rady Miasta Milanówka z dnia 28 lutego 2017 r.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023

Milanówek, 28 luty 2017 r.

Spis treści

SŁOWNIK.....	4
WPROWADZENIE.....	6
1 STRESZCZENIE – KLUCZOWE WNIOSKI.....	8
1.1 PODSUMOWANIE DELIMITACJI OBSZARU REWITALIZACJI.....	8
1.2 PODSUMOWANIE SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH	10
1.3 ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI	12
1.4 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	13
2 SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARÓW REWITALIZACJI.....	14
2.1 METODOLOGIA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	15
2.2 LUDNOŚĆ PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	17
2.3 DIAGNOZA ZJAWISK I CZYNNIKÓW KRYZYSOWYCH	19
2.3.1 UBÓSTWO.....	20
2.3.2 POZIOM EDUKACJI.....	21
2.3.3 BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ	21
2.3.4 ŻYCIE PUBLICZNE I KULTURALNE	23
2.3.5 POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO.....	24
2.3.6 SFERA GOSPODARCZA	25
2.3.7 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	27
2.3.8 SFERA TECHNICZNA	29
2.3.9 PERSPEKTYWA MIESZKAŃCÓW	30
2.4 SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH.....	31
3 OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	36
3.1 WIZJA I CELE ROZWOJU W GMINNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH.....	36
3.2 ZGODNOŚĆ CELÓW GPR Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	44
4 WIZJA ORAZ CELE REWITALIZACJI.....	45

4.1	WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	45
4.2	CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK	47
5	<u>OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH .....</u>	48
6	<u>ZARZĄDZANIE I WDRAŻANIE REWITALIZACJI .....</u>	75
6.1	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	75
6.2	SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE.....	77
6.3	STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GPR.....	80
6.4	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPR	81
6.5	NIEZBĘDNE ZMIANY W UCHWAŁACH.....	82
7	<u>ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY .....</u>	84
	SPIS MAP	88
	SPIS TABEL.....	88
	<u>INFORMACJA O WYKONAWCY .....</u>	90

Słownik

Rewitalizacja:	Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie lokalnego lub gminnego programu rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.
Gminny Program Rewitalizacji (GPR):	Gminny Program Rewitalizacji przyjmuje, w drodze uchwały, rada gminy. Jest on sporządzany dla obszaru rewitalizacji, wyznaczonego w drodze uchwały, i zawiera w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru; 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy; 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji; 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk; 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym; 6) mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych; 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych; 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji; 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji; 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach; 11) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji; 12) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego; 13) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000.
Ustawa o rewitalizacji:	<i>Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777).</i>
Wytyczne:	<i>Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r., opublikowane przez Ministra Rozwoju.</i>
Obszar zdegradowany:	Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Zostaje wyznaczony w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

	<p>1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;</p> <p>2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;</p> <p>3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;</p> <p>4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.</p>
Obszar rewitalizacji:	<p>Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.</p>
Interesariusze:	<p>Grupa docelowa, różne podmioty (w tym osoby, społeczności, organizacje, urzędy, instytucje), które mogą wywierać wpływ na przedsiębiorstwo i /lub są pod wpływem jego działalności. W odniesieniu do procesu rewitalizacji interesariuszami są w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, a także podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność społeczną, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.</p>

Pojęcia zawarte w powyższym Słowniku szczegółowo zdefiniowane zostały w *Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji*.

Wprowadzenie

Lata zaniedbań oraz przemiany społeczno-gospodarcze, szczególnie po 1989 r. przyczyniły się do postępującej degradacji obszarów zagospodarowanych, w szczególności obszarów zurbanizowanych. W efekcie, w wielu dużych i mniejszych miastach doszło do degradacji społeczno-gospodarczej, głównie w zakresie erozji stosunków społecznych, degradacji infrastruktury technicznej w tym mieszkaniowej. Na to nałożyły się negatywne trendy demograficzne (depopulacja i starzenie się społeczeństwa), niekontrolowane rozpraszanie zabudowy miejskiej czy masowy rozwój motoryzacji. W związku z tym, przy wykorzystaniu środków UE z perspektywy finansowej 2007-2013, podjęto na szerszą skalę szereg działań mających na celu przeciwdziałanie tym negatywnym trendom.

Doświadczenia perspektywy 2007-2013 pokazują, że działania rewitalizacyjne były często niewystarczająco skoncentrowane (problemowo i terytorialnie). Niedostatecznie angażowano organizacje pozarządowe oraz inne podmioty bezpośrednio zainteresowane rezultatami rewitalizacji, nie tylko poprzez pozyskiwanie danych i informacji, ale także stymulowanie bezpośredniego zaangażowania, w tym powierzanie im realizacji działań społecznych. Praktyka pokazuje, że jedynie podejmowanie zintegrowanych, ściśle dopasowanych terytorialnie przedsięwzięć, łączących wiele sfer i wykorzystujących różne źródła finansowania daje szansę zahamowania lub odwrócenia niekorzystnych procesów zachodzących w obszarach kryzysowych oraz umożliwienia ich samodzielnego rozwoju.

Dlatego na lata 2014-2020 przygotowano m.in. właściwe otoczenie prawno-instytucjonalne, które ma usprawnić i usystematyzować proces rewitalizacji. Jednym z instrumentów na rzecz właściwego procesu rewitalizacji jest m.in. uchwalona w 2015 r. ustawa o rewitalizacji. Istotą rewitalizacji jest osiągnięcie efektu synergii przestrzennej – suma działań realizowanych w ograniczonych obszarach, w tym samym czasie i we wzajemnym powiązaniu daje znacznie lepszy efekt niż suma tych samych działań rozproszonych w przestrzeni gminy, realizowanych niezależnie od siebie i w różnym czasie.

Trudność polega na takim wyborze i uporządkowaniu działań do realizacji na określonym obszarze, które umożliwią przekroczenie pewnego progu, osiągnięcie masy krytycznej i pozwolą na odwrócenie negatywnych trendów. Wybór zbyt dużego obszaru może prowadzić do rozproszenia działań i zbyt słabego efektu synergii. Zbyt mały obszar z kolei, nawet jeśli zostanie w całości przekształcony, może nie posiadać wystarczającego potencjału, aby doprowadzić do trwałej zmiany negatywnych trendów.¹

Rewitalizacja nie jest walką z patologiami, to długoletnia inwestycja w zmiany w obszarze zdegradowanym, które mają przynieść rozwój tego obszaru i całej gminy. Dlatego obszar rewitalizacji nie powinien być wyznaczany jedynie na podstawie danych ilościowych pokazujących najbardziej intensywną degradację, ale jego granice powinny zostać wyznaczone w taki sposób, aby umożliwić obszarowi rewitalizacji rozwój z wykorzystaniem lokalnych czynników rozwoju. Lokalne czynniki rozwoju powinny być zawsze indywidualnie zidentyfikowane.

Identyfikując negatywne trendy oraz zjawiska zachodzące w Milanówku, które są również potwierdzane w kolejnych gminnych dokumentach programowych i strategicznych, Burmistrz Miasta Milanówka w pierwszej połowie 2016 r. podjął prace diagnostyczne mające na celu identyfikację stanu kryzysowego w mieście. Przeprowadzone prace zostały podporządkowane obowiązującym zapisom ustawy o rewitalizacji. Ponadto w trakcie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023, zwanego dalej „Programem” lub „GPR”, kierowano się zapisami Instrukcji Urzędu Marszałkowskiego dot. projektów rewitalizacyjnych².

¹ K. Janas, W. Jarczewski, W. Wańkowicz, *Model rewitalizacji miast*, Instytut Rozwoju Miast, Kraków 2010.

² *Instrukcja dotycząca przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa*

W związku z zapisami ustawy o rewitalizacji w pierwszej kolejności przystąpiono do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z innych negatywnych zjawisk tj. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Natomiast obszar rewitalizacji jest to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Pierwszy projekt uchwały Rady Miasta z propozycją obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz ze szczegółową diagnozą Miasta Milanówka służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rewitalizacji) przedstawiono do konsultacji społecznych, które trwały od dnia 6 października 2016 roku do dnia 7 listopada 2016 roku. Ostatecznie w dniu 17 listopada 2016 r. podjęto Uchwałę nr 215/XXVI/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Milanówka (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 10146).

Następnie Uchwałą nr 228/XXVII/16 RMM z dnia 16 grudnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023 rozpoczęto proces przygotowania niniejszego Programu.

1 Streszczenie – kluczowe wnioski

1.1 Podsumowanie delimitacji obszaru rewitalizacji

Pierwszym etapem przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji było wyznaczenie obszaru rewitalizacji zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji w drodze analizy koncentracji zjawisk i czynników negatywnych oraz przy uwzględnieniu art. 10 ust. 1, zgodnie z którym gmina podejmuje decyzję o wyborze obszaru rewitalizacji, biorąc pod uwagę jego istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Zjawiska negatywne zostały zidentyfikowane w różnych częściach miasta (na obszarze zdegradowanym), natomiast obszar rewitalizacji wyznaczany był m.in. w konsekwencji i w powiązaniu z tymi zjawiskami, w związku z czym objął wskazaną część miasta.

Ze względu na ograniczenia wynikające z ustawy, które stanowią, że obszar rewitalizacji może obejmować maksymalnie 30% mieszkańców miasta, obszar rewitalizacji został ograniczony do ok. 37,15% wyznaczonego obszaru zdegradowanego (234,193 ha, co stanowi ok. 17,43% powierzchni miasta).

Obszar rewitalizacji wyznaczony na podstawie przeprowadzonych badań objął zabudowę wielorodzinną, w tym osiedla „TBS”, „Berliny” i „Gospodarska” oraz funkcjonalnie centralną część miasta, gdzie koncentruje się znaczna część aktywności mieszkańców. Ponadto, uwzględniono część propozycji zgłaszanych podczas warsztatów konsultacyjnych i rozszerzono pierwotnie wyznaczony obszar rewitalizacji zgodnie z propozycjami mieszkańców, w tym m. in. objęto ul. Królewską, Zespół Szkół Gminnych nr 1 wraz z terenem obecnego boiska oraz dodatkową część Turczyńka (szczegółowy zakres propozycji został zawarty w Raporcie z konsultacji).

Tabela 1 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji

Obszar	Powierzchnia	Mieszkańcy
Milanówek – ogółem	1344 ha	15 759 osób ³
Wszystkie podobszary rewitalizacji	234,193 ha (17,43% powierzchni miasta)	4 337 osób (27,52% ludności gminy)
Podobszar „Centrum”	123,7 ha	2950 osób
Podobszar „ul. Okrzei”	49,015 ha	691 osób
Podobszar „ul. Gospodarska”	36,89 ha	615 osób
Podobszar „Turczynek”	24,588 ha	81 osób

Źródło: opracowanie własne

Podobszary rewitalizacji:

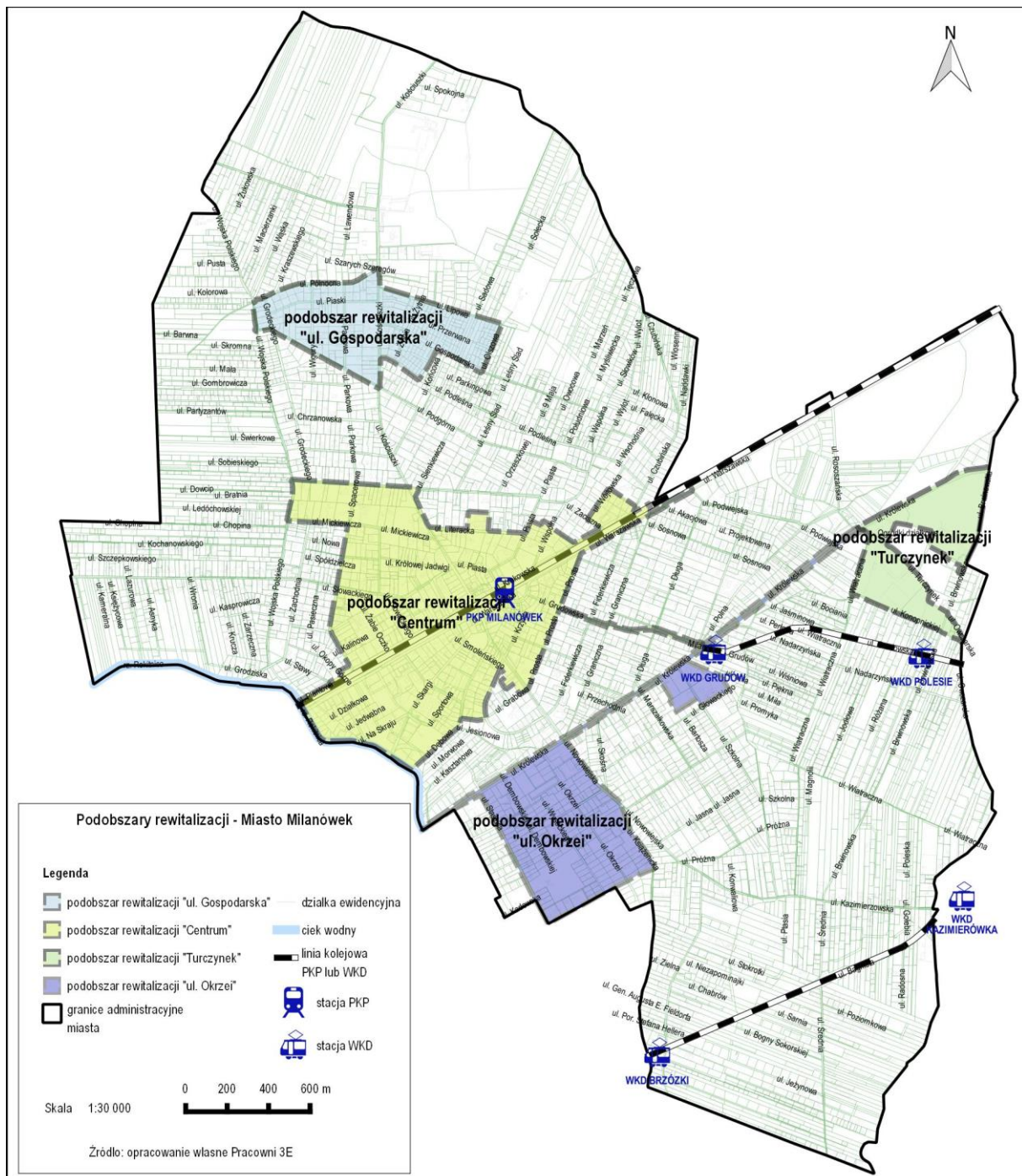
1. Podobszar rewitalizacji „ul. Okrzei” – południowy obszar obejmujący os. Berliny wraz z ul. Królewską, terenem Zespołu Szkół Gminnych nr 1 oraz terenem zlokalizowanym po przeciwnej stronie ul. Szkolnej;

³ Zameldowani na pobyt stały

2. Podobszar rewitalizacji „Turczynek” – wschodni obszar rewitalizacji ograniczony ulicami Królewską, Brwinowską i Konopnickiej;
3. Podobszar rewitalizacji „Centrum” – obszar centralny wraz z ul. Grudowską;
4. Podobszar rewitalizacji „ul. Gospodarska” – obszar północny.

Mapa 1 Podobszary rewitalizacji – Miasto Milanówek

1.2 Podsumowanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

W każdym badanym obszarze (obrębie, stanowiącym część siatki nałożonej na mapę Miasta), dla którego zebrano odpowiednie dane w ujęciu przestrzennym, dla zakresu określonego ustawą o rewitalizacji (społeczny, gospodarczy, techniczny i przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy) przyjęto, iż obszarem charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk jest ten obszar, którego ocena jest znacznie wyższa (wskaźnik zjawiska negatywnego) niż średnia dla miasta (pow. 50% więcej niż średnia).

Obszar rewitalizacji obejmuje tereny osiedlowe („TBS-y”, „Berliny”, wokół ul. Gospodarskiej), obszar położony w ścisłym centrum miasta, ul. Królewską stanowiącą oś tranzytową dla ruchu drogowego oraz obszar we wschodniej części miasta w większości niezagospodarowany tj. Turczyknek. Większość tych obszarów charakteryzuje się niekorzystnymi wskaźnikami społecznymi oraz techniczno-gospodarczymi i wymaga działań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej oraz rozwojem oferty edukacyjno-kulturalno-rekreacyjnej.

Milanówek powstał jako podmiejskie lotnisko na przełomie XIX i XX w. dla ludzi zamożnych, spędzających czas we własnych rezydencjach, w tym w otaczających je ogrodach. Rozwój, który dokonał się w tamtym okresie jest widoczny w obecnym układzie urbanistycznym, gdzie nie występuje centralna część Miasta (rynek), mało jest ogólnodostępnych przestrzeni publicznych. Dlatego też przestrzeń publiczna jest mało przyjazna mieszkańcom, zarówno na osiedlach jak i w podobszarze „Centrum” brakuje takiej przestrzeni, w której mogłyby być realizowane działania społeczne kierowane do grup mieszkańców. Tym samym małe są obecnie szanse na prowadzenie działań społecznej aktywizacji i integracji. Brak zaangażowania mieszkańców i ich zainteresowania sprawami Miasta przekłada się na tak prozaiczne problemy jak problem z czystością ulic (np. sprzątaniem liści), widoczny jest także nieład przestrzenny w związku z lokalizacją reklam (tablice lub urządzenia reklamowe). Należy także zauważyć istotny deficyt w sferze funkcjonalno-przestrzennej: ciągi pieszo-jezdne nie są adekwatne do potrzeb pieszych, szczególnie osób z ograniczoną mobilnością (wrażliwych na bariery architektoniczne, jak np. rodzice z wózkami dziecięcymi, osoby starsze, osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich etc.) oraz rowerzystów.

Sąsiednie miejscowości silnie oddziałują na Milanówek, z jednej strony sprawiają, że Milanówek jest miastem tranzytowym (na drodze do Warszawy), z drugiej – stanowią punkt porównań w kontekście zakresu i jakości usług dla mieszkańców. Duże szlaki drogowo-kolejowe oraz stosunkowo płynne granice funkcjonalne (charakteryzujące się np. korzystaniem przez mieszkańców Milanówka z infrastruktury rekreacyjnej miast sąsiednich takich jak basen czy plac zabaw) także przekłada się na osłabienie poczucia tożsamości lokalnej i słabnące zainteresowanie sprawami publicznymi/społecznymi w Milanówku.

Zauważalna jest także słaba komunikacja „wewnętrzna” i niewystarczający przepływ informacji pomiędzy urzędem / instytucjami a mieszkańcami Miasta.

Podobszar „Centrum”: Z przeprowadzonego badania wynika brak szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w jednym obszarze Miasta, choć w większości badanych zjawisk powtarza się obszar centralny Miasta - ograniczony na północy ulicami Krasińskiego, Kościuszki i Literacką, na południu ul. Dębową, Krzywą i Proszą, na wschodzie ul. Kaprys oraz na zachodzie granicą administracyjną Miasta. Tu z jednej strony znajdują się obręby o najwyższym udziale osób korzystających ze świadczeń OPS i najmniejszym udziale aktywnych przedsiębiorców (część zachodnia opisywanego obszaru), a z drugiej strony w części wschodniej zlokalizowane są ulice o największej koncentracji przedsiębiorców. Cały ten obszar charakteryzuje się również najwyższą koncentracją ludności. W większości obszary te zostały włączone do przeprowadzenia procesu rewitalizacji, ponieważ centralna część miasta nie ma warunków miastotwórczych, jest mało przestrzeni publicznej,

a ta, która istnieje – nie jest przyjazna pieszym oraz nie sprzyja aktywności społecznej mieszkańców. Brakuje miejsc i oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży. Brakuje miejsc edukacji pozaszkolnej, rozwijania zainteresowań, przestrzeni do rekreacji, a także propozycji adekwatnej do potrzeb/oczekiwań młodzieży (dotyczy wszystkich podobszarów rewitalizacji). W centralnej części miasta zlokalizowana jest również znaczna część obiektów zabytkowych, zarówno willi jak i otaczających je terenów zielonych.

Podobszar „ul. Gospodarska”: podobszar ten charakteryzuje się różnym statusem materialnym mieszkańców Miasta, który jest widoczny przede wszystkim w perspektywie zajmowanego lokum: od posiadłości z dużym ogrodem (lub małym parkiem), poprzez wille z ogrodem, domy jednorodzinne bez ogrodu, po post-robotnicze osiedle. Status materialny przekłada się na standard życia, oczekiwania w zakresie funkcji miasta, dostępnej kultury i rozrywki, gotowość do zaangażowania się w działania na rzecz miasta / osiedla / okolicy. Podobszar „ul. Gospodarska” skupia w sobie różne cechy Milanówka, w tym charakter dawnego letniskowego miasteczka. Jednak obecnie jednorodzinna zabudowa i brak przestrzeni publicznej służącej wspólnemu podejmowaniu aktywności przez mieszkańców, w połączeniu z przemianami cywilizacyjnymi i kulturowymi (coraz powszechniejsze spędzanie czasu w domu) – przekładają się na atomizację życia społecznego, atrofię więzi społecznych, obniżanie kapitału społecznego, a w konsekwencji na stałe obniżanie się poziomu jakości życia mieszkańców. Potrzeba więc działań społecznych i kulturalnych integrujących społeczność lokalną oraz przywrócenia funkcjonalności (możliwości użytkowania rekreacyjnego) dostępnej acz niezagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Podobszar „ul. Okrzei”: problemy społeczne koncentrują się wśród mieszkańców osiedla, tzw. „Berliny”. Dla mieszkańców osiedla kluczowym problemem jest brak takiej przestrzeni publicznej, w której mogliby realizować życie społeczne. Brakuje zarówno obiektów „pod dachem”, głównie w kontekście zagospodarowania czasu wolnego młodzieży, ale i w przestrzeni otwartej. Niewystarczająca jest infrastruktura rekreacyjna i edukacyjna oraz aktywność integracyjna OPS i NGO - brakuje takich działań, których realizacja podniosłaby poziom kompetencji społecznych mieszkańców osiedla oraz zapobiegała marginalizacji społecznej, szczególnie dzieci i młodzieży.

Podobszar „Turczynek”: położony na granicy trzech miast: Milanówka, Brwinowa i Podkowy Leśnej zespół willowo-parkowy. Jest odrębnym układem architektonicznym obejmującym zabudowania składające się z dwóch zabytkowych willi otoczonych parkiem, oraz zabudowań folwarcznych, obecnie zagospodarowanych na mieszkania komunalne. Podobszar Turczynek wyróżnia się na tle miasta: stanowi niewykorzystany potencjał rekreacyjny, ale też i rozwoju gospodarczego. Otwarta przestrzeń publiczna jest niezagospodarowana i nie sprzyja aktywności społecznej. Jest także miejscem koncentracji najpoważniejszych problemów społecznych – dotkliwych ze względu na skalę trudności życiowych jakich doświadczają jego mieszkańcy (a w mniejszym zakresie na liczebność społeczności zagrożonej wykluczeniem społecznym). Pilnie potrzebne są działania wsparcia i aktywizacji społecznej oraz zawodowej, w tym umożliwiające podjęcie zatrudnienia wspieranego (np. w ramach przedsiębiorstw ekonomii społecznej), oraz integracji społecznej mieszkańców, którzy faktycznie stanowią marginalizowaną grupę społeczną w Milanówku. Z drugiej strony – Turczynek wymaga interwencji gospodarczej i przestrzennej, ukierunkowanej na zagospodarowanie niszczących zabytkowych willi, zagospodarowanie przestrzeni publicznej i wykorzystanie ich z pożytkiem dla mieszkańców.

Ponadto występuje tendencja starzenia się społeczeństwa – podobnie jak w całym mieście (i w kraju), przy czym najbardziej widoczna jest tam, gdzie występują duże skupiska mieszkańców – więc w podobszarach „Centrum” i „ul. Okrzei”. Zauważalny jest brak oferty aktywizacyjnej, edukacyjnej, rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców z tej grupy wiekowej. Działające obecnie organizacje zrzeszają skromny odsetek aktywnych społecznie seniorów.

Podsumowując należy stwierdzić, że obszar „Centrum” wymaga przede wszystkim działań ingerujących w przestrzeń publiczną. Obszary „osiedlowe”: „ul. Okrzei” i „ul. Gospodarska” wymagają działań „miękkich” nakierowanych na odwrócenie negatywnych trendów społecznych, w tym integrację mieszkańców narażonych na ryzyka związane z bezrobociem, alkoholizmem czy drobną przestępczością, natomiast „Turczynek” potrzebuje skoncentrowanych działań aktywizacji społeczno-zawodowej oraz zagospodarowania dostępnej przestrzeni publicznej.

1.3 Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji

Podobszar „Centrum”: największym potencjałem charakteryzuje się obszar centralny. Wynika to przede wszystkim z jego korzystnej lokalizacji, w tym koncentracji działalności przedsiębiorców, miejsc handlowo-usługowych, stacji PKP, z której codziennie korzysta duża część mieszkańców Miasta. W obszarze centralnym znajdują się również najważniejsze obiekty związane z historią polskiego jedwabnictwa oraz zabytkowa zabudowa willowa wraz z otaczającą ją zielenią. Jedwab jest jednym z najważniejszych wyróżników Milanówka oraz elementem milanowskiego dziedzictwa historyczno-kulturalnego. Stanowi istotny element w potencjale rozwojowym w zakresie infrastruktury i usług turystycznych Miasta. W podobszarze „Centrum” można zaobserwować wiele inicjatyw oddolnych, lokalnych, podejmowanych przez mieszkańców, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, działają także organizacje seniorów. Jest to istotny potencjał dla zaangażowania tych grup w proces rewitalizacji, dlatego należy stwierdzić, że poziom kapitału społecznego może stanowić istotny czynnik powodzenia procesu rewitalizacji. Wartość tego podobszaru dostrzegają także mieszkańcy, którzy wskazywali jego walory w ankiecie elektronicznej. Doceniono następujące cechy podobszaru „Centrum”:

- zabytkowa architektura, piękna zieleni, dobrze wykwalifikowani mieszkańcy,
- środowisko naturalne i kulturowe, które jest zagrożone, ale możliwe do ochrony i rozwoju,
- zabytkowy układ urbanistyczny, zabytkowe budynki, starodrzew, wiele obszarów, które po dobrym zagospodarowaniu mogą stanowić atrakcyjną przestrzeń publiczną,
- obszar przy wiadukcie,
- oryginalność Miasta,
- łono natury,
- zabytkowa willa przy targu na rogu ul. Prostej.

Podobszar „Centrum” i „ul. Gospodarska”: Milanówek to miasto z wyrazistą historyczną tożsamością. Na tę tożsamość składa się wizerunek aktywnych kobiet żyjących i działających w Milanówku w okresie przed- i międzywojennym. Historia widoczna jest m. in. w zabytkowych willach (które często wymagają remontów oraz są drogie w utrzymaniu i eksploatacji). W pamięci wielu obecnych mieszkańców żywe są wspomnienia artystów, którzy żyli i tworzyli w Milanówku. W podobszarze Gospodarska mieszkańcy wskazali na takie potencjały jak zielone obszary oraz teren Parku im. Michała Lasockiego.

Podobszar „Turczynek”: Analizując możliwości zaspokojenia mieszkańców w zakresie oferty sportowo-rekreacyjnej w przestrzeni Miasta wyróżniają się dwa miejsca stanowiące potencjał rekreacyjno-integracyjny: Turczynek oraz Dom Wysłужonego Kolejarza (DWK), które głównie ze względu na stan

techniczny, koszty oraz własność prywatną (DWK) są obecnie nieużytkowane. Ich cechą, która obecnie jest postrzegana jako wada, jest peryferyjna lokalizacja. Biorąc pod uwagę zaplanowaną budowę tras rowerowych oraz lokalizację przy drodze wojewódzkiej może stanowić miejsce do społecznej aktywności w przestrzeni publicznej. Potencjały dotyczące Turczynka zostały odnotowane w ankiecie elektronicznej, chociaż na „ogromny i cenny potencjał” wskazywali mieszkańcy zamieszkujący inne obszary miasta.

Podobszar „ul. Okrzei”: jako jedyny w Milanówku jest silnie kojarzony z fabrykami, produkcją, przedsiębiorczością. Jednocześnie, ze względu na znaczną koncentrację mieszkańców na niewielkim obszarze stanowi potencjał do inicjatyw podejmowanych wspólnie, w ramach i na rzecz lokalnej społeczności. Ponadto, jak wynika z ankiety elektronicznej, potencjałem podobszaru jest cisza, spokój i zieleń.

Osoby wypełniające ankietę wskazywały także potencjały we wskazanym na mapie obszarze rewitalizacji, obejmującym wszystkie podobszary. Wśród odpowiedzi znalazły się:

- marka, tradycja, duże zadrzewienie,
- przestrzeń publiczna wymagająca zagospodarowania, skwery, wykorzystanie przestrzeni w strategicznych miejscach (w pobliżu PKP, WKD),
- potencjał kulturalny oraz integracji społecznej,
- obszar Turczynek ze względu na bliskość drogi wojewódzkiej, WKD, Podkowy Leśnej i Stawiska,
- zieleń w prywatnych ogrodach,
- funkcja reprezentacyjna, dobra komunikacja, dobry dostęp do usług,
- centrum miasta dające możliwość stworzenia dynamicznej przestrzeni przyjaznej mieszkańcom, pełnej zieleni, drobnych sklepików i kawiarni,
- obszary zieleni, które mogą być zagospodarowane dla mieszkańców.

1.4 Partycypacja społeczna

Kluczowe wyzwanie stanowi zapewnienie warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego i kompleksowego, przygotowywanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej, przeciwdziałania procesom degradacji związanym m.in. z postępującą degradacją tkanki mieszkaniowej (budynki w zarządzie gminy), erozją stosunków społecznych, niekorzystnymi procesami demograficznymi (migracje, depopulacja), przestrzennymi (suburbanizacja), infrastrukturalnymi (niesprawny transport, niska efektywność energetyczna), kulturowymi (degradacja materialna obiektów dziedzictwa kulturowego, spadek uczestnictwa w kulturze) oraz środowiskowymi (zanieczyszczenie środowiska).⁴ Dlatego też rewitalizacja Milanówka, której program jest zawarty w niniejszym dokumencie, jest swoistym odzwierciedleniem matrycy logicznej dla planowanej interwencji. Takie założenie oznacza, że w ramach prac diagnostycznych zostały zidentyfikowane potrzeby (kwestie problemowe) w podobszarach rewitalizacji, określone cele oraz zestaw wynikających z nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do minimalizacji zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych.

Ustawa o rewitalizacji określa w art. 5.1, iż partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie oraz ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy.

---

⁴ Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 - Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23 maja 2014 r.

W Wytycznych w zakresie rewitalizacji wskazuje się potrzebę uwzględnienia partycypacji społecznej na czterech etapach: diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania. Ten drugi katalog (Wytyczne), mimo że szerszy, wpisuje się w założenia określone w ustawie – doprecyzowano tam etapy powstawania programów rewitalizacji, chociaż pominięto aspekt związany z ewaluacją rewitalizacji.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono partycypację społeczną na wszystkich wymaganych etapach rewitalizacji. Poniżej wzmiankowo opisano sposób, w jaki przeprowadzono proces uspołeczniania rewitalizacji na etapach: diagnozowania oraz programowania. Kwestie dotyczące partycypacji na etapach wdrażania oraz monitoringu (i ewaluacji) zostały określone w rozdziałach dotyczących zarządzania rewitalizacją, monitoringu i oceny GPR oraz mechanizmów włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, natomiast pełne podsumowanie konsultacji zawarte jest w odrębnych dokumentach, które były publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej miasta każdorazowo po ich zakończeniu – zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o rewitalizacji.

Na etapie diagnozowania prowadzone były zaawansowane prace analityczne oraz konsultacje z mieszkańcami Miasta (interesariuszami rewitalizacji). Udział mieszkańców dotyczył przede wszystkim problematyki związanej z właściwym wytyczeniem obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji i obejmował następujące formy:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej,
- zbieranie uwag ustnych,
- warsztaty konsultacyjne związane z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

W ramach ww. form partycypacji konsultowane były kwestie, które finalnie znalazły się w uchwale Rady Miasta Milanówka w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zgłoszone w toku działań konsultacyjnych wnioski i opinie zostały w dużej mierze uwzględnione. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag, wniosków, zapytań oraz ich ostatecznego statusu (uwzględnione /nieuwzględnione) czy wyjaśnień zostało zamieszczone w Podsumowaniu konsultacji zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o rewitalizacji.

Etap programowania pozwolił aktywnie włączyć mieszkańców w proces przygotowania GPR. Mieszkańcy mieli okazję współtworzyć wizję rewitalizacji, cele i kierunki działań, jak również wносить konkretne rozwiązania w postaci propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Tak sformatowany proces uspołecznienia prac nad GPR pozwolił wdrożyć szeroką partycypację społeczną – opierającą się na współdecydowaniu oraz kontroli obywatelskiej, przejawiającej się w kształtowaniu miejskiej polityki rewitalizacji.

Istotnym mechanizmem włączenia interesariuszy rewitalizacji była możliwość wniesienia własnej propozycji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Taki sposób kształtowania zawartości GPR należy uznać za formę szerokiej partycypacji społecznej, gdyż wszystkie zgłoszone propozycje zostały rozpatrzone i zostały uwzględnione o ile mieściły się w zakresie wizji rewitalizacji. Nabór tzw. fiszek projektowych był otwarty i każdy zainteresowany mógł zaproponować własne przedsięwzięcie.

2 Szczegółowa diagnoza obszarów rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy gminny program rewitalizacji powinien zawierać analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Wymogi wynikające z Wytycznych i ustawy wyznaczają strukturę części zarówno diagnostycznej, jak i pozostałych części Programu.

2.1 Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na potrzeby przygotowania GPR przeprowadzono diagnozę Miasta prezentującą analizę zjawisk kryzysowych w sferze: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Wykorzystano zarówno dane zastane, obiektywne (występujące w publicznej statystyce czy w zasobach instytucji publicznych), jak i dane subiektywne, stanowiące wynik uspołecznienia procesu powstawania GPR (np. badania ankietowe, wyniki wywiadów pogłębionych, warsztatów rewitalizacyjnych). Diagnoza ogólna dała materiał początkowy, określając główne problemy i potrzeby Milanówka oraz pozwoliła wskazać przesłanki rewitalizacji i kryteria, według których należy wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

W celu zidentyfikowania koncentracji negatywnych zjawisk dokonano wyboru wskaźników do oceny opartej na szczegółowych danych w ujęciu przestrzennym (na poziomie pojedynczego adresu) oraz oceny jakościowej (opartej na dostępnych danych statystycznych dla całego miasta lub na istniejących zapisach diagnostycznych dokumentów gminy - w przypadku braku miarodajnych danych liczbowych w ujęciu przestrzennym).

Szczegółowe informacje na temat obszaru zdegradowanego, przewidzianego do rewitalizacji pozyskano z Urzędu Miasta Milanówka oraz jednostek organizacyjnych np. Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, biblioteka. Pozyskane dane odnosiły się do 2015 lub wyjątkowo w odniesieniu do innych lat z przedziału 2012 - 2016, co wynikało z ich dostępności w momencie przygotowywania opracowania.

W celu dokonania szczegółowej analizy i mając na uwadze złożoność analizowanych problemów, zastosowano „gridową” metodę zliczania i agregacji danych. Obszar miasta został podzielony na obręby/kwadraty o rozmiarach 100 m x 100 m. Analiza wskaźnikowa pozwoliła wyodrębnić obręby o najwyższych parametrach degradacji dla Miasta.

Biorąc pod uwagę zasadę koncentracji (jak również konieczność anonimizacji danych), na niektórych mapach zostały wskazane dane dla obrębów zamieszkałych przez minimum 20 mieszkańców. Podstawową zasadą wyznaczenia danego negatywnego zjawiska było odniesienie poziomu jego występowania do wartości na poziomie całego Miasta (jeśli była taka możliwość).

Dane na wejściu pozyskano w formie dokumentów (tabel zagregowanych do punktów adresowych), wywiadów lub inwentaryzacji w terenie. Zostały one poddane analizie, w wyniku czego powstało wiele map tematycznych, które po przetworzeniu pomogły wyznaczyć obszar predysponowany do objęcia programem rewitalizacji.

W analizie końcowej zestawiono wyniki analiz w różnych sferach i na tej podstawie został wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji – obejmujący cztery podobszary rewitalizacji: 1. „ul. Okrzei”, 2. „Centrum”, 3. „Turczynek”, 4. „ul. Gospodarska”.

Na potrzeby identyfikacji obszarów natężenia zjawisk kryzysowych zestawiono zebrane dane i zaprezentowano je na mapach z zastosowaniem skali natężenia monitorowanego zjawiska. Wskaźniki zostały wybrane do monitorowania na podstawie Diagnozy Miasta Milanówka i w oparciu o zidentyfikowane problemy w podobszarach rewitalizacji. Przeprowadzona diagnoza szczegółowa obrazuje zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi podobszarami rewitalizacji w kontekście monitorowanych wskaźników. Dla zaprezentowania różnic pomiędzy podobszarami, monitorowane zjawiska przedstawiono na mapie miasta z nałożoną siatką obrębów, natomiast w kolejnym podrozdziale podsumowano monitorowane zjawiska w podziale na poszczególne podobszary.

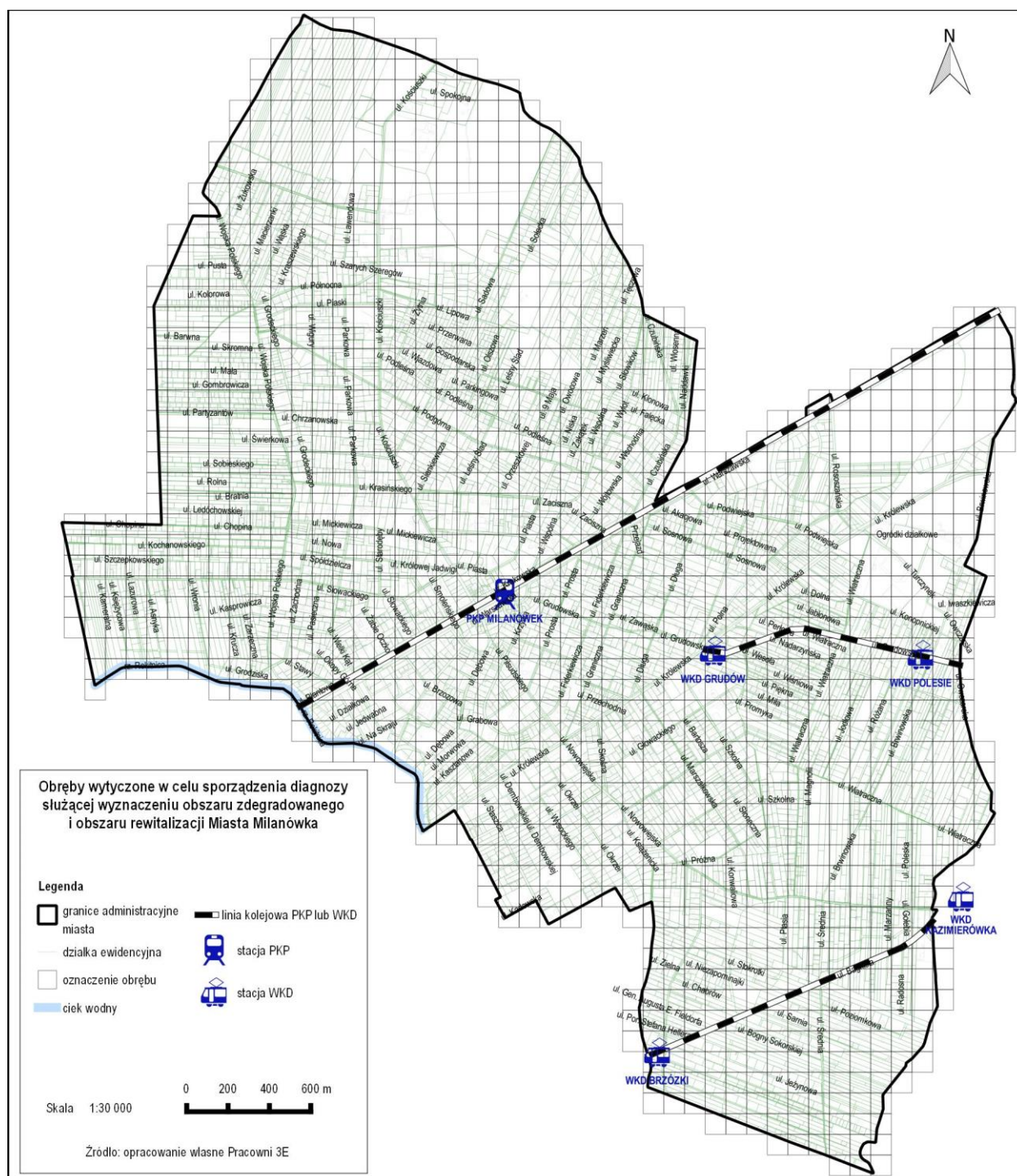
Obszar rewitalizacji został wyznaczony w granicach obszaru zdegradowanego, opisanego w dokumencie Diagnoza Obszaru Miasta Milanówka z listopada 2016 r., która obejmowała szczegółową analizę wskaźnikową (z przełożeniem danych na siatkę obrębów) dla całej gminy.

Pierwszy projekt uchwały Rady Miasta z propozycją obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wraz ze szczegółową diagnozą Miasta Milanówka służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rewitalizacji) przedstawiono do konsultacji społecznych, które trwały od dnia 6 października 2016 roku do dnia 7 listopada 2016 roku. Ostatecznie w dniu 17 listopada 2016 r. podjęto Uchwałę nr 215/XXVI/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Milanówka (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 10146). Następnie Uchwałą nr 228/XXVII/16 RMM z dnia 16 grudnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023 rozpoczęto proces przygotowania niniejszego Programu.

Łączna liczba obrębów, w których monitorowano wybrane zjawiska społeczne, gospodarcze i przestrzenne obejmująca powierzchnię całego miasta wyniosła 1447 obrębów. Poniższa mapa (Mapa 2) przedstawia podział na ww. obręby.

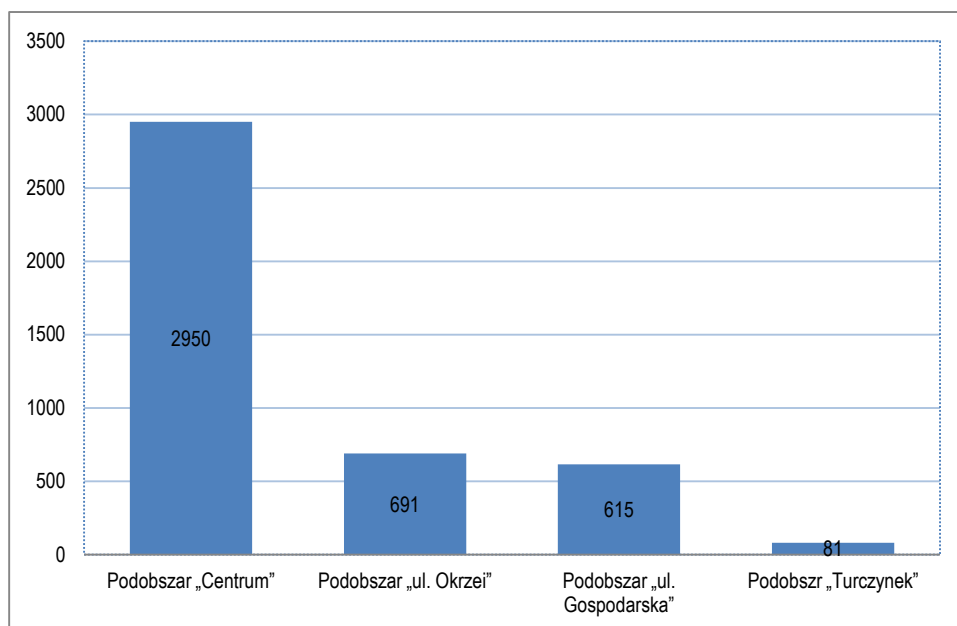
Mapa 2 Obręby wyznaczone na potrzeby szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji

2.2 Ludność podobszarów rewitalizacji

Podobszary rewitalizacji obejmują łącznie 4337 mieszkańców, co stanowi 27,5% ogółu mieszkańców. Najbardziej licznym z podobszarów rewitalizacji jest „Centrum”, gdzie mieszka 2950 mieszkańców (Wykres 1).

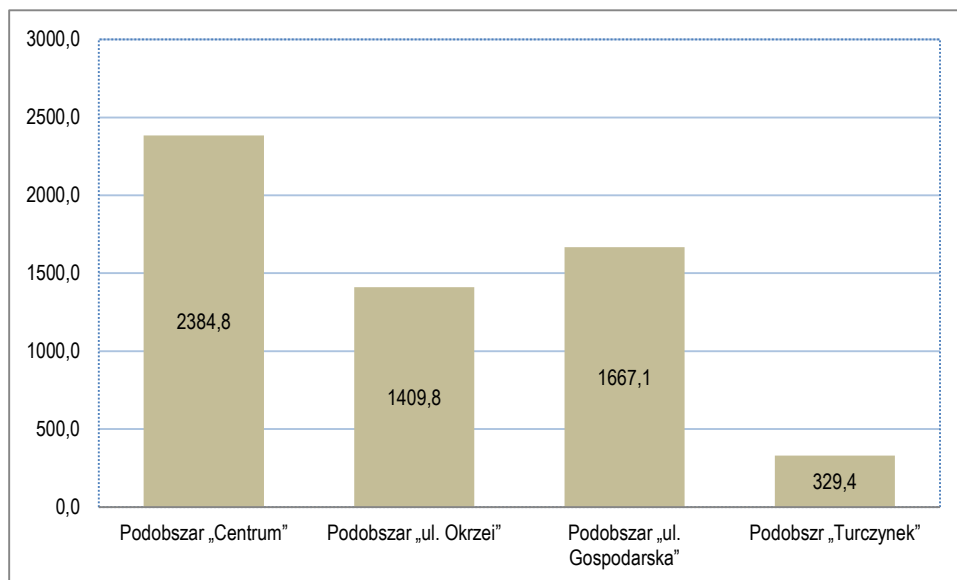
Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta

Podobszar „Centrum” charakteryzuje się również najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia (Wykres 2).

Wykres 2 Gęstość zaludnienia podobszarów rewitalizacji (l. os./km²)

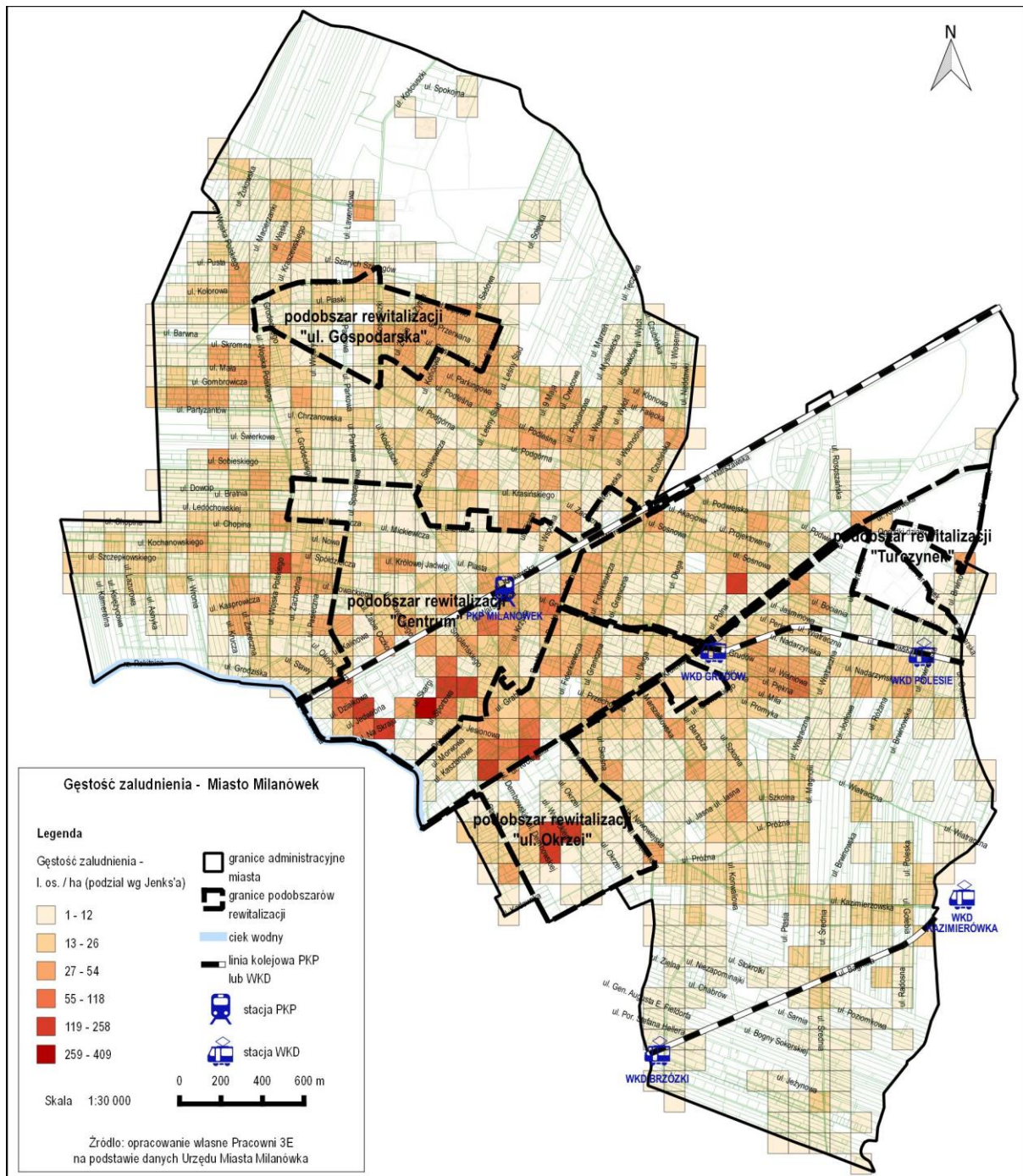

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta

Zarówno podobszar „Centrum” jak i podobszary „ul. Gospodarska” i „ul. Okrzei” stanowią najbardziej zaludnione obszary Miasta i obejmują zabudowę wielorodzinną, w tym osiedla „Berliny”, „TBS” oraz „Gospodarska” - Mapa 3).

Mapa 3 Gęstość zaludnienia (I. os. / ha) w podobszarach rewitalizacji

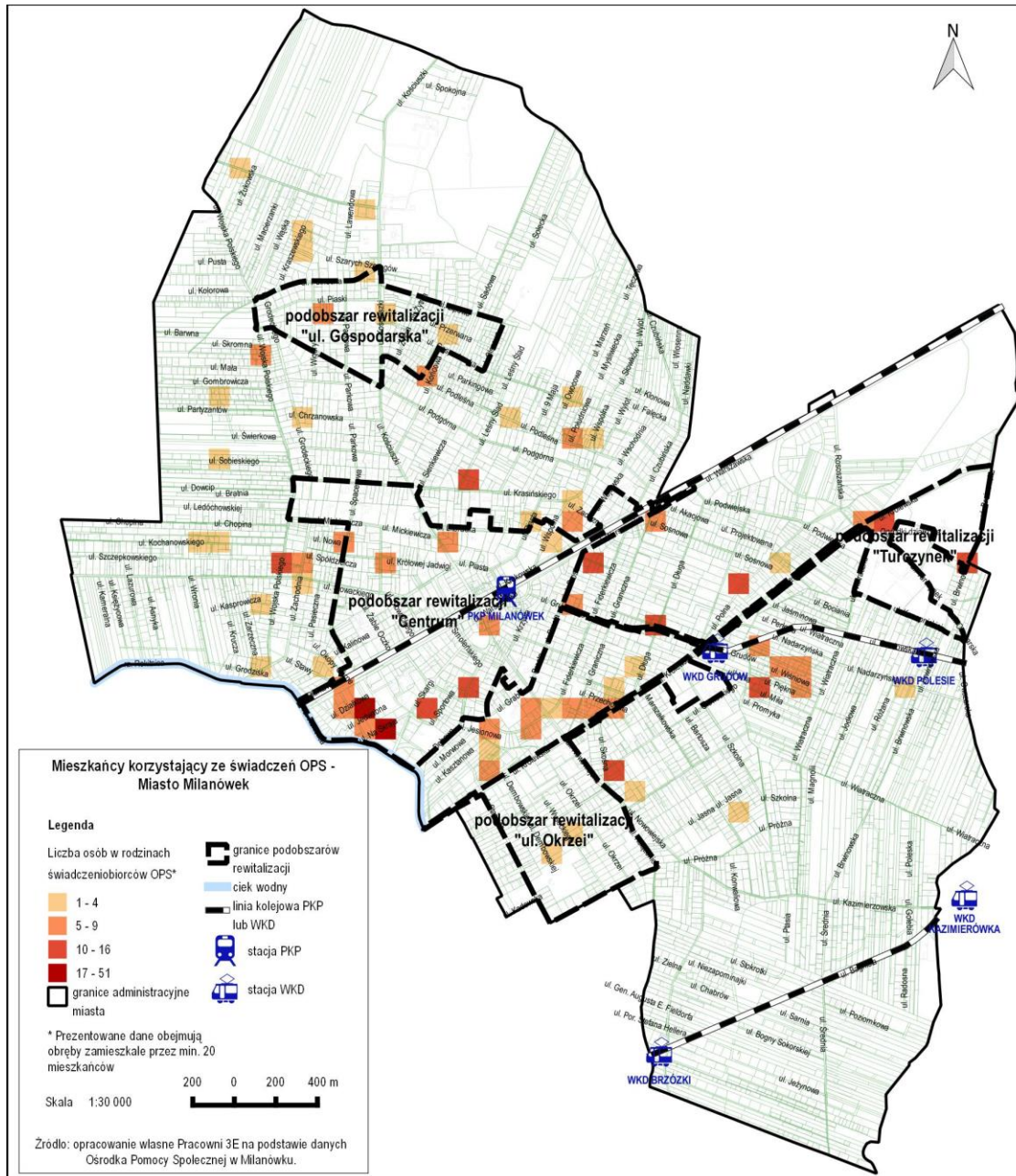
2.3 Diagnoza zjawisk i czynników kryzysowych

Na analizę sfery społecznej składa się przede wszystkim analiza kwestii bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ze względu na ograniczone źródła danych tylko wybrane kwestie mogły być zobrazowane w ujęciu przestrzennym.

2.3.1 Ubóstwo

Trudna sytuacja materialna (ubóstwo) jest monitorowane wskaźnikiem osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej (Mapa 4).

Mapa 4 Mieszkańcy korzystający z OPS w podobszarach rewitalizacji

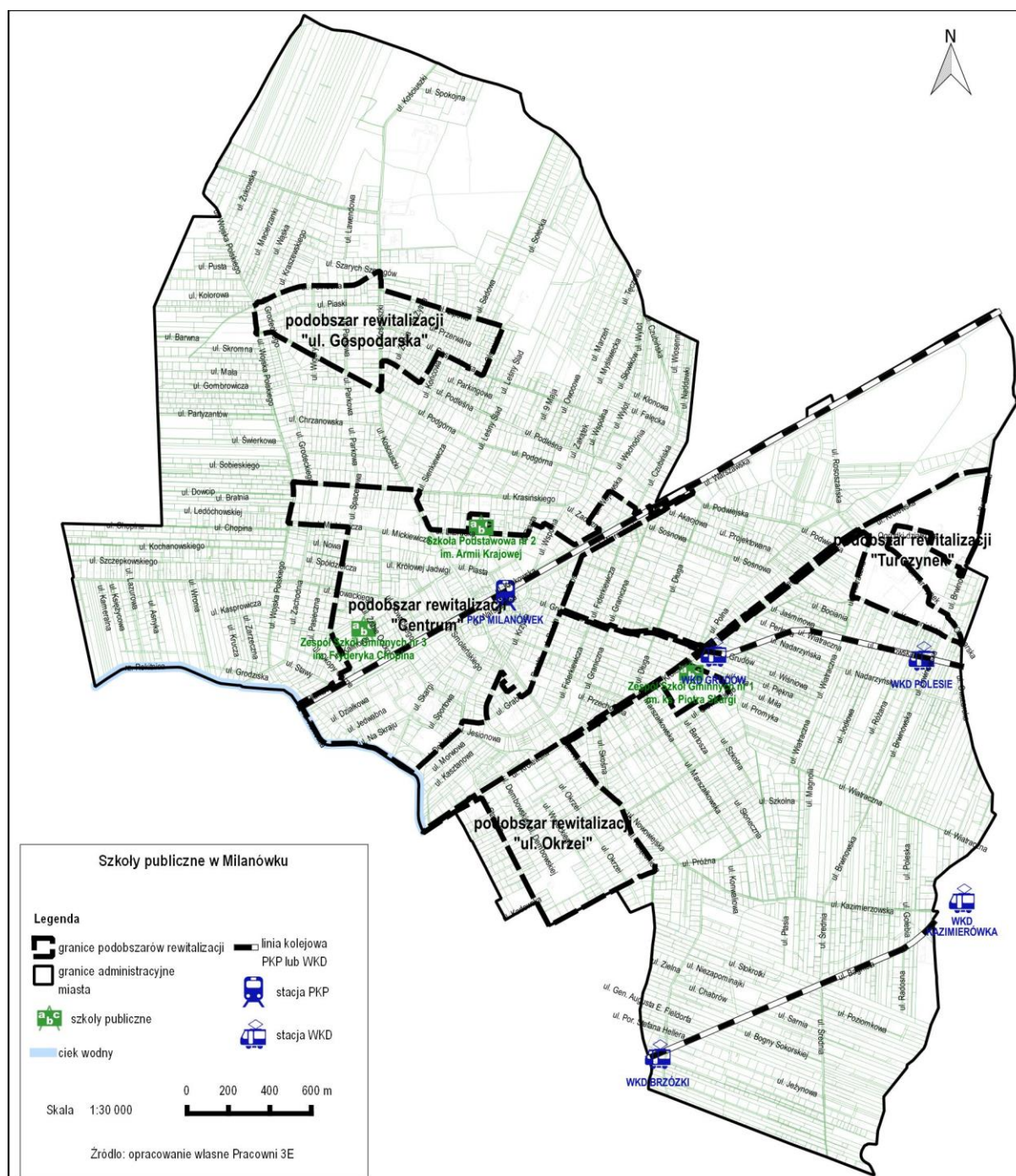
Mieszkańcy korzystający ze świadczeń OPS zamieszkują w różnych częściach miasta wyłączając jego peryferyjne obszary. Niemniej, widoczna jest koncentracja świadczeniobiorców pomocy społecznej w najbardziej zaludnionym podobszarze „Centrum” (szczególnie w jego zachodniej części) i w podobszarze, w którym zlokalizowane są mieszkania komunalne, tj. „Turczynek”.

2.3.2 Poziom edukacji

Wszystkie szkoły publiczne znalazły się w obszarze rewitalizacji (Mapa 5).

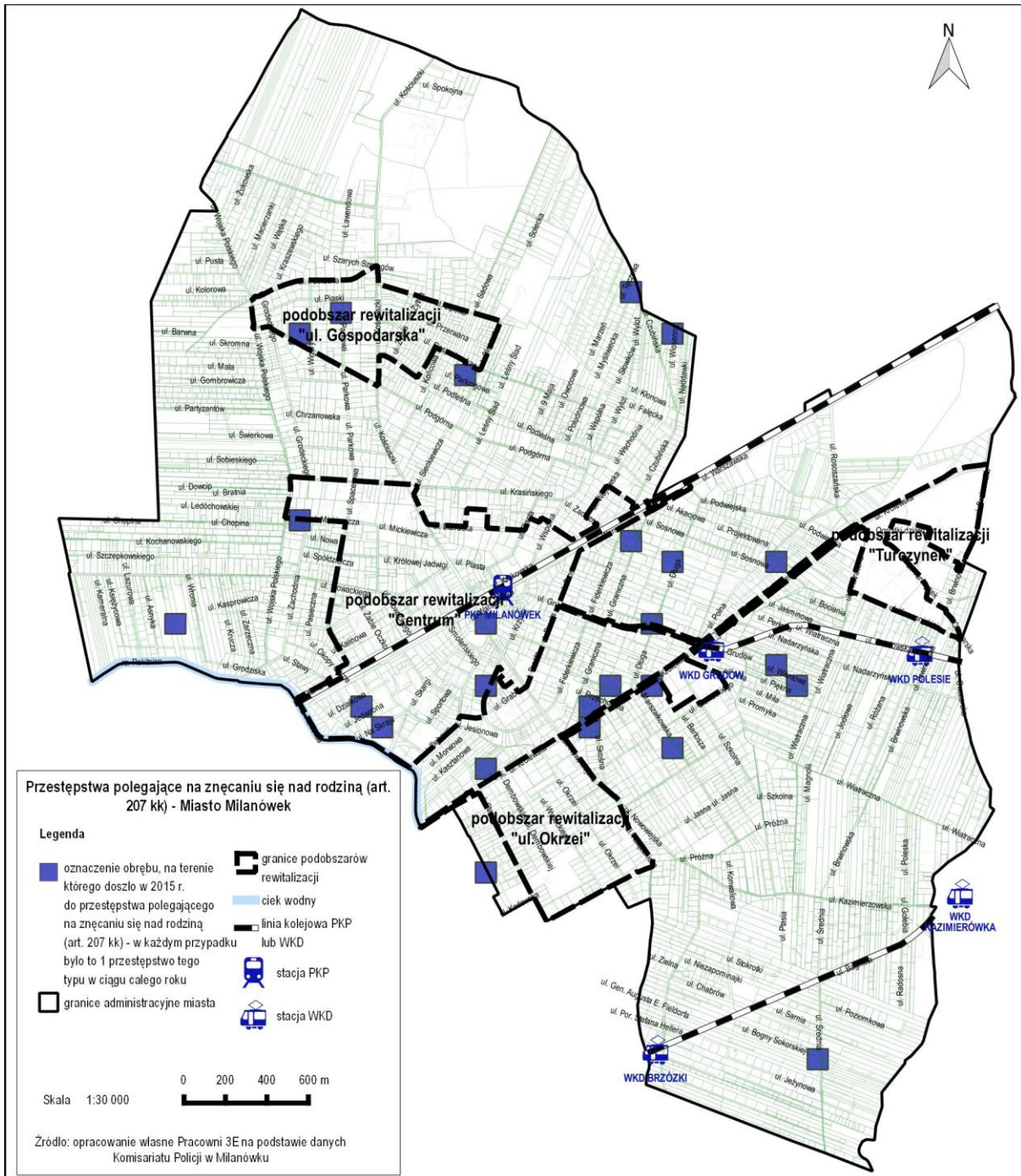
Mapa 5 Szkoły publiczne w podobszarach rewitalizacji

2.3.3 Bezpieczeństwo i przestępczość

W oparciu o szczegółowe dane lokalne poddano analizie szczególne rodzaje przestępstw powiązane z celami niniejszego Programu tj. przestępstwa znęcania się nad rodziną (art. 207 kk). W 2015 r. na terenie Milanówka doszło do 27 tego rodzaju przestępstw w 26 rodzinach (zjawisko to dotyczyło łącznie 71 osób, w tym 24 dzieci). Ich ogólna lokalizacja została przedstawiona na poniższej mapie.

Mapa 6 Przesłępstwa zncęania się nad rodziną w podobszarach rewitalizacji

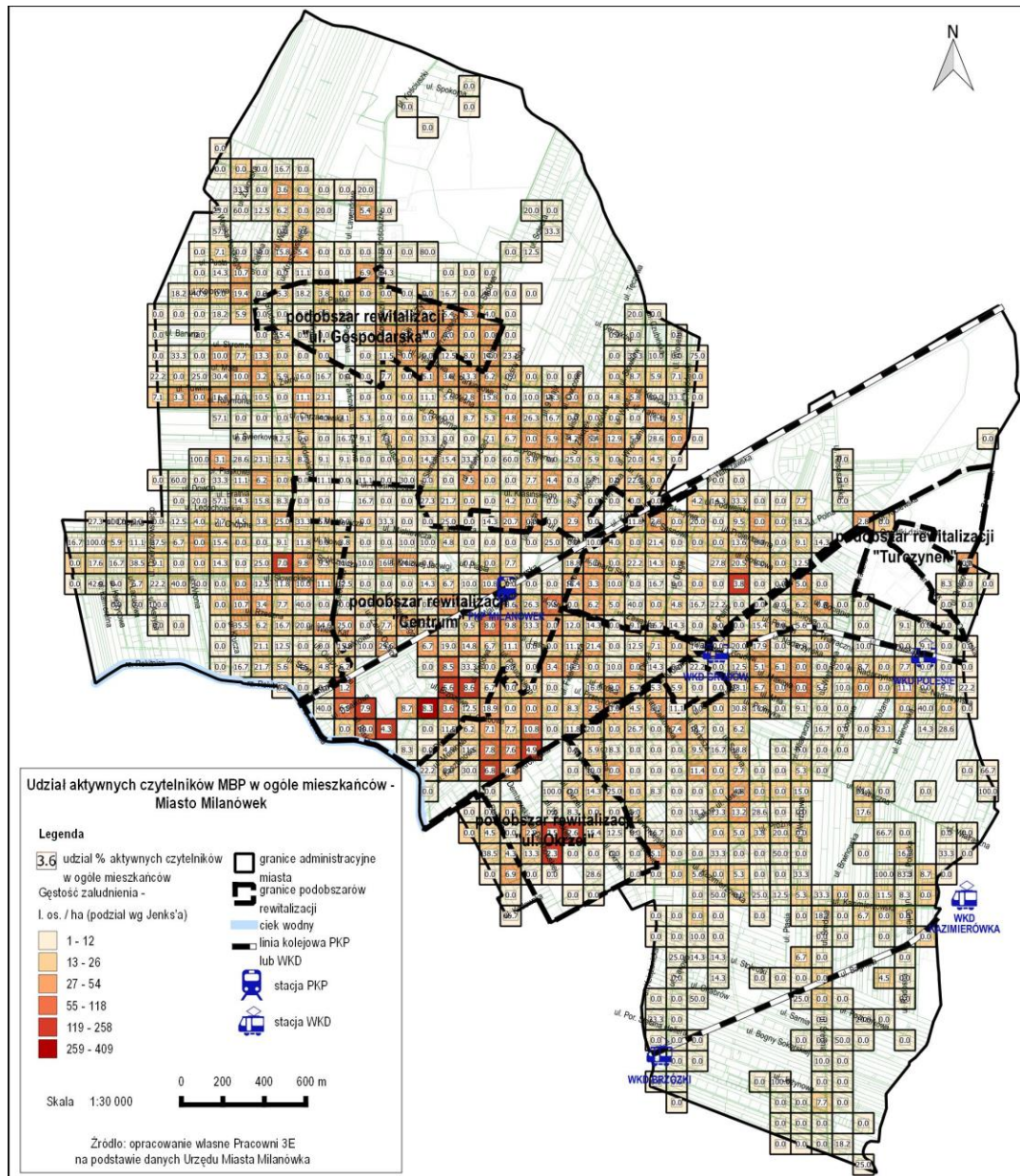
Powyższa mapa przedstawia obręby gdzie odnotowano przesłępstwa zncęania się nad rodziną (art. 207 kk) w roku 2015 na terenie działania Komisariatu Policji w Milanówku ze wskazaniem poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Nominalnie skala odnotowanych zgłoszeń jest stosunkowo niewielka. Rozkładają się one w centralnej części miasta (od wschodu do zachodu) – więc głównie w obszarze „Centrum”, ale także w podobszarze „ul. Gospodarska”.

2.3.4 Życie publiczne i kulturalne

W oparciu o szczegółową analizę liczby czytelników biblioteki zamieszkujących Milanówek stwierdzono, że łączna liczba aktywnych czytelników w roku 2015 wyniosła 1223 osoby. Są to czytelnicy, którzy wypożyczyli przynajmniej jedną pozycję w ciągu całego roku.

Mapa 7 Osoby korzystające z biblioteki w podobszarach rewitalizacji

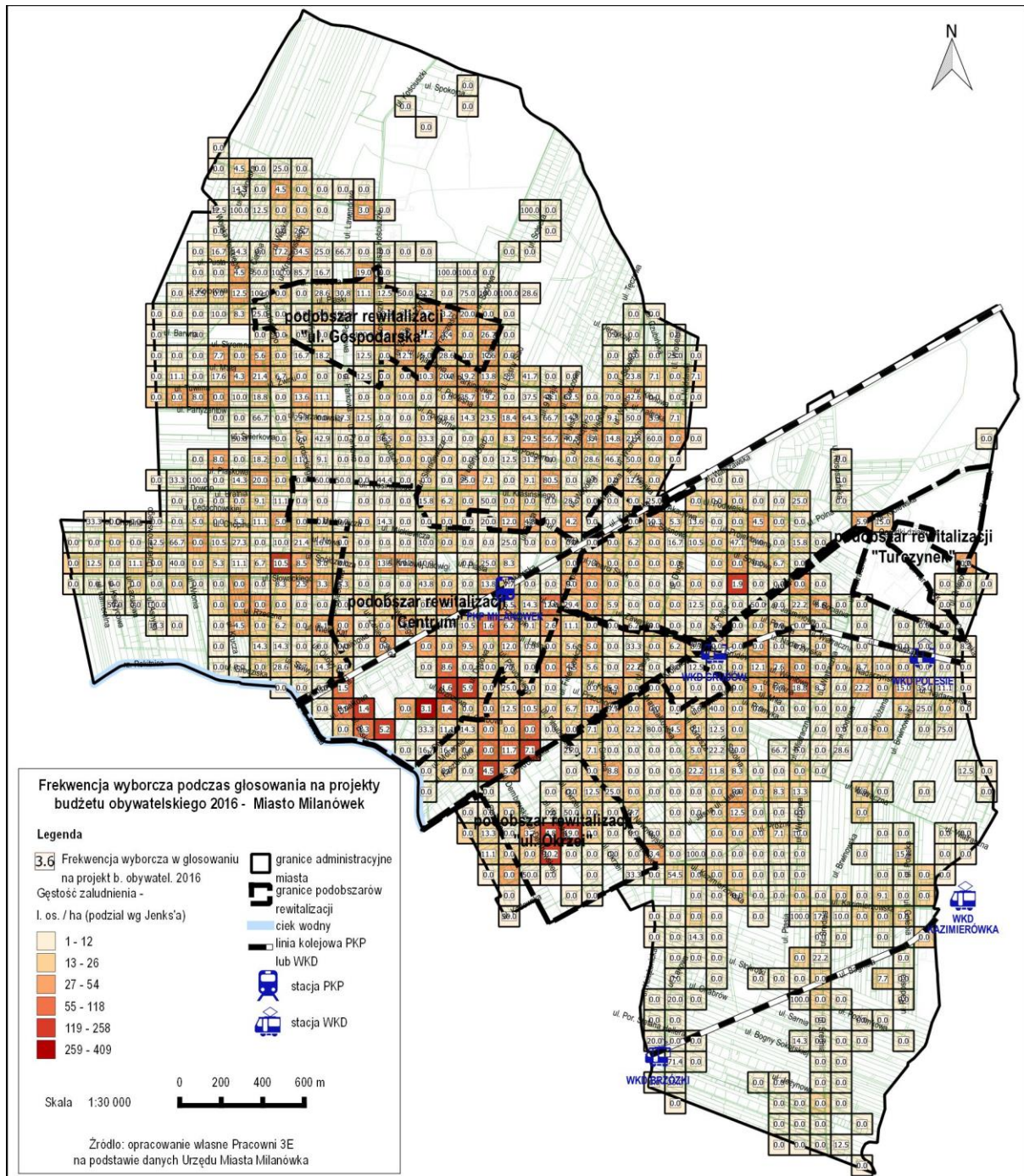

Powyższa mapa przedstawia udział osób korzystających z biblioteki w ogóle mieszkańców na tle mapy gęstości zaludnienia. Na szczególną uwagę zasługuje niski odsetek osób korzystających z biblioteki w obszarach najliczniej zamieszkałych, w tym w osiedlach „Gospodarska”, „Berlino” i „TBS-y”, które w całości zostały objęte obszarem rewitalizacji. Liczbę osób korzystających z biblioteki uważa się za wskaźnik poziomu kapitału społecznego, niemniej przy interpretacji mapy czytelnictwa należy mieć na uwadze ogólną dostępność do kultury (i literatury), w tym np. korzystanie z książek elektronicznych lub innych bibliotek publicznych (np. szkolnych i branżowych), co także może przekładać się na brak korzystania z bibliotek w mieście.

2.3.5 Poziom kapitału społecznego

W oparciu o dane z głosowania w ramach budżetu obywatelskiego w 2016 r. wskazano poziom frekwencji (średnia dla miasta: 4,2%) w poszczególnych obrębach (kwadratach) na tle mapy gęstości zaludnienia. W obszarze rewitalizacji znalazła się znaczna część terenów o zaniżonej frekwencji. Szczególnie niska frekwencja została odnotowana w podobszarze „Centrum”.

Mapa 8 Frekwencja w budżecie obywatelskim w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

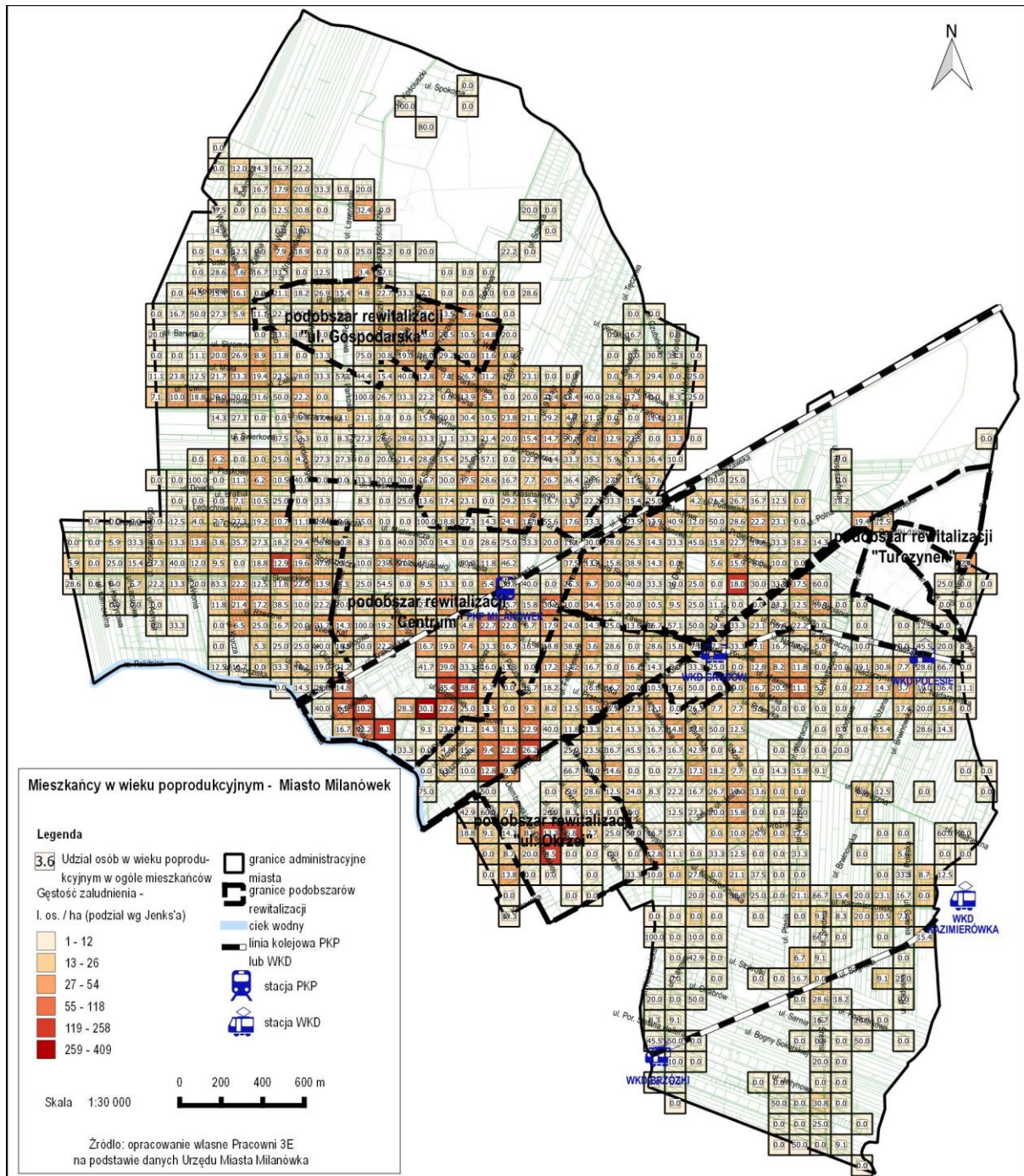

2.3.6 Sfera gospodarcza

W oparciu o dane z ewidencji ludności, według stanu na dzień 10 czerwca 2016 r., osoby urodzone przed 1950 r. stanowią 17,49% ogółu mieszkańców Milanówka, co zobrazowano na poniższej mapie (Mapa 9) na tle mapy gęstości zaludnienia.

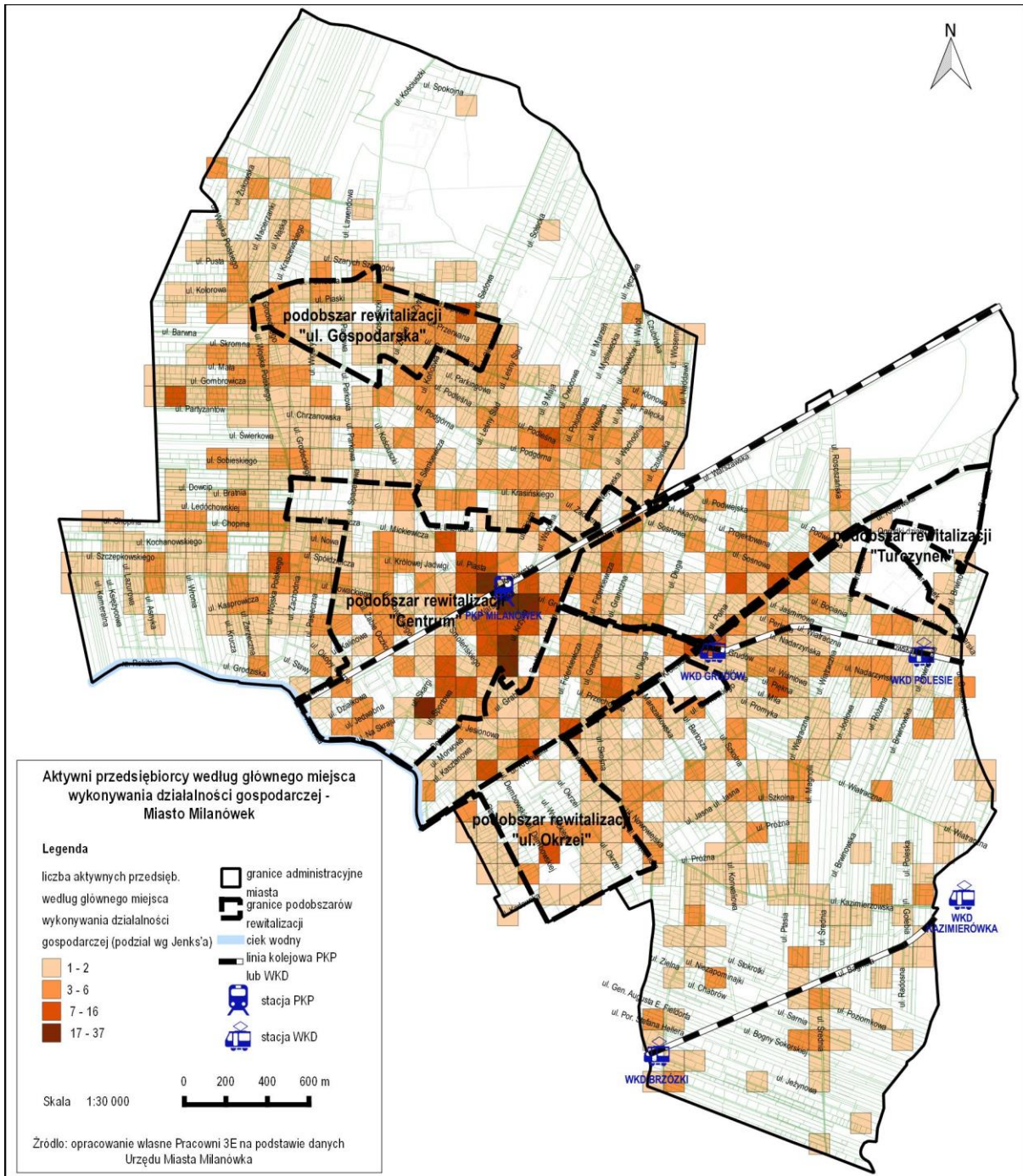
Mapa 9 Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym w podobszarach rewitalizacji

Do szczególnej koncentracji osób w wieku poprodukcyjnym ma miejsce w podobszarze rewitalizacji „Centrum”, jak również w podobszarze „ul. Okrzei” (w rejonie osiedla „Berliny”).

Uzupełnieniem powyższego wskaźnika jest udział aktywnych przedsiębiorców w ogóle mieszkańców. Na poniższej mapie (Mapa 10) przedstawiono udział przedsiębiorców w ogóle mieszkańców. Mapa (Mapa 10) wyraźnie wskazuje obszary centralne Miasta, gdzie dochodzi do koncentracji działalności gospodarczej, w tym szczególności ul. Warszawską, Krzywą i Przeskok. Cały ten obszar został włączony do obszaru rewitalizacji. Biorąc pod uwagę wyznaczone podobszary rewitalizacji - obniżone wskaźniki przedsiębiorczości odnotowane są w podobszarach „ul. Okrzei” oraz „ul. Gospodarska”.

Mapa 10 Przedsiębiorczość w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

2.3.7 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

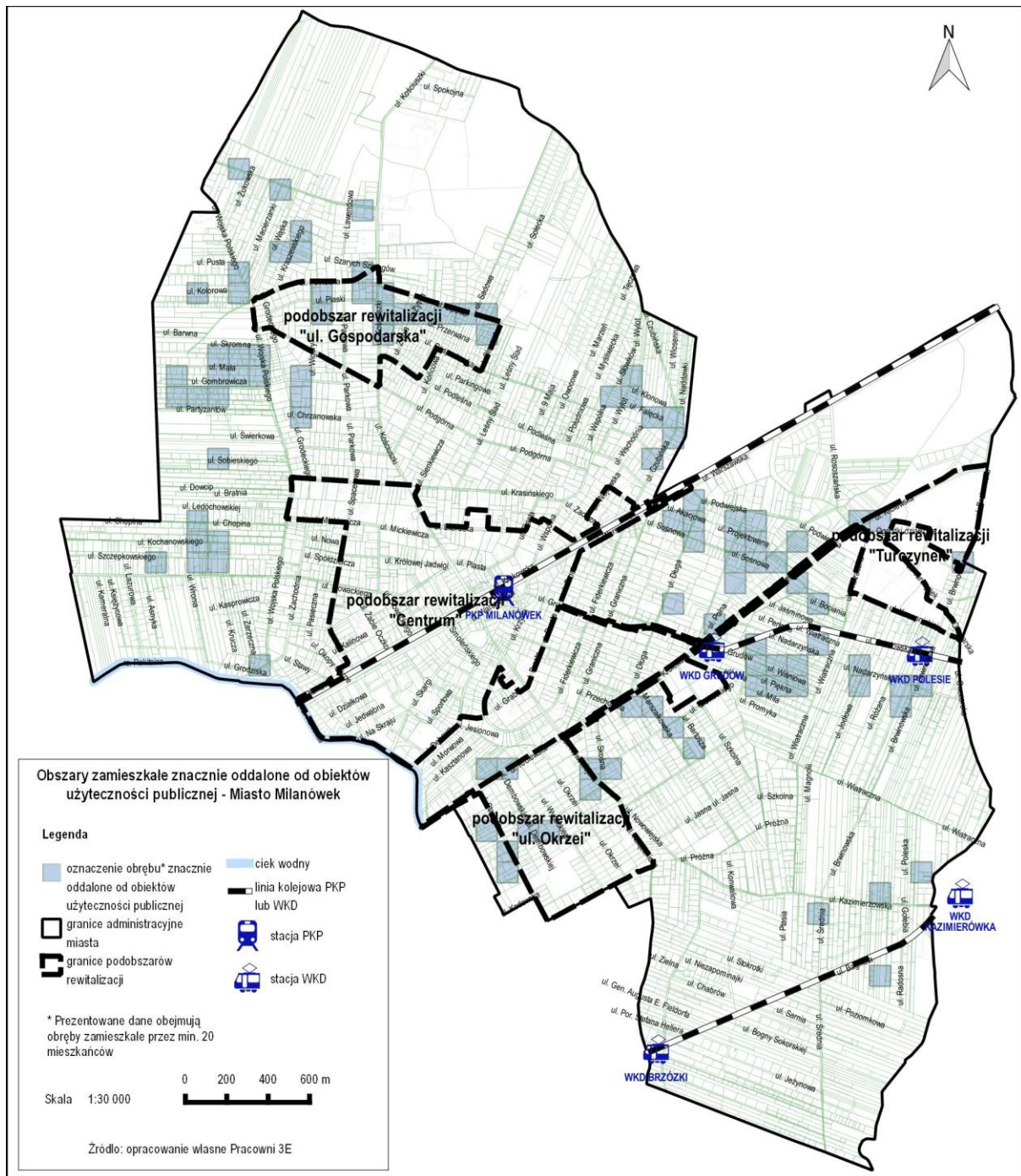
Na potrzeby niniejszej diagnozy został opracowany wskaźnik syntetyczny, który zdiagnozował obszary, które są znacznie oddalone od obiektów komunikacyjnych, oświatowych, ochrony zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji. Poniżej znajduje się lista obiektów przyjętych do poszczególnych kategorii oraz przyjęty dystans. Po przekroczeniu przyjętego dystansu przynajmniej do jednego rodzaju obiektów dany obręb jest kwalifikowany jako miejsce koncentracji problemów przestrzenno-funkcjonalnych.

Tabela 2 Obiekty publiczne w podobszarach rewitalizacji

Wskaźnik (w nawiasie przyjęty dystans [m])	Zidentyfikowany obiekt w zakresie wskaźnika
przystanki komunikacji publicznej (1000)	łącznie 39 obiektów (komunikacja PKP, WKD i autobusowa)
Obiekty kulturalne (2000)	Galeria "Matulka"
	Milanowskie Centrum Kultury
	Miejska Biblioteka Publiczna
	Galeria Ars – Longa
	Inspiratornia
Obiekty sportowe (2000)	Miejska Hala Sportowa nr 1
	Miejska Hala Sportowa nr 2
	Tor wrotkarski oraz boisko ze sztuczną nawierzchnią
	Korty tenisowe
	Strzelnica Pneumatyczna w budynku Zespołu Szkół nr 1
	Kąpielisko Miasta
	Zespół boisk „Orlik 2012”
	Pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią
Tereny rekreacyjne (2000)	Zielony Dolek przy ul. Fiderkiewicza
	Siłownia napowietrzna przy ul. Sportowej
Publiczne placówki oświatowe – edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (1000)	Zespół Szkół Gminnych nr 1 im. ks. Piotra Skargi
	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Armii Krajowej
	Zespół Szkół Gminnych nr 3 im. Fryderyka Chopina
	Przedszkole nr 1
	Europejskie Przedszkole Niepubliczne KASPEREK
Placówki ochrony zdrowia (1000)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MILANMED
	Przychodnia NZOZ AWEMED
	Przychodnia NZOZ BIOVENA

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej www.milanówek.pl

Mapa 11 Obręby znacznie oddalone od obiektów publicznych w podobszarach rewitalizacji

W oparciu o powyższą mapę należy stwierdzić, że w Milanówku znajdują się rejony, które są znacznie oddalone od przynajmniej jednego rodzaju obiektów użyteczności publicznej, co może mieć wpływ na spójny rozwój i funkcjonowanie miasta.

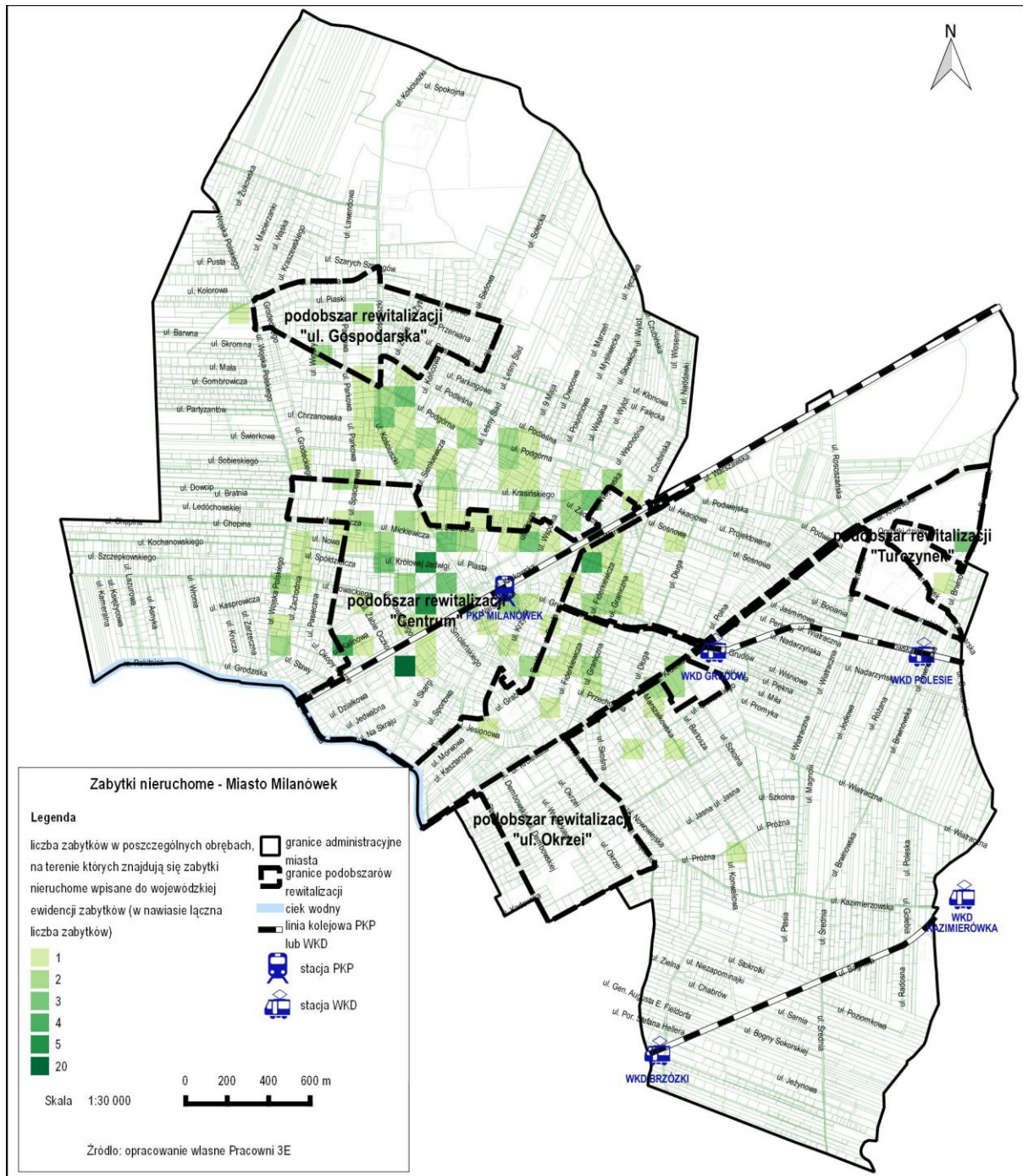
W kontekście podobszarów rewitalizacji należy zwrócić szczególną uwagę na obszar „ul. Gospodarska” oraz „ul. Okrzei”. Pierwszy z nich szczególnie oddalony jest od szkół publicznych, natomiast drugi od ośrodków ochrony zdrowia.

2.3.8 Sfera techniczna

Budynki wybudowane stosunkowo niedawno charakteryzują się wysokim standardem, w tym wysoką izolacyjnością cieplną. Budynki wybudowane kilkadziesiąt lat temu wymagają stałych remontów i podnoszenia ich parametrów technicznych, w tym sprostania wymaganiom w zakresie efektywności energetycznej. Budynki te, to przede wszystkim obiekty zabytkowe włączone do ewidencji zabytków. Poniższa mapa przedstawia nasycenie poszczególnych lokalizacji tego rodzaju obiektami (Mapa 12).

Mapa 12 Zabytki (nieruchomości) w podobszarach rewitalizacji

Mapa przedstawia obręb, na obszarze których znajdują się zabytki nieruchome włączone do gminnej ewidencji zabytków, w poszczególnych podobszarach rewitalizacji. W obszarze rewitalizacji „Centrum” jest najwięcej tego typu zabytków. Był to jeden z czynników wpływających na włączenie danego terenu do obszaru rewitalizacji.

2.3.9 Perspektywa mieszkańców

W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych zebrano szereg opinii i propozycji zgłaszanych przez mieszkańców. Zgłoszone przez mieszkańców czynniki kryzysowe - czyli identyfikowane potrzeby działań – dotyczyły wszystkich podobszarów rewitalizacji i obejmowały następujące zagadnienia:

- podobszar „Centrum”: dwie szkoły publiczne wymagające dofinansowania, aby mogły realizować działania dodatkowe na rzecz uczących się tam dzieci i młodzieży, dodatkowo dla seniorów, którzy mogliby korzystać i wspierać działania społeczne (szkoły są jednym z niewielu podmiotów publicznych, których infrastruktura – po dostosowaniu – będzie adekwatna do podjęcia tego typu działań na rzecz lokalnej społeczności), niewykorzystany potencjał willi Waleria, brak siedziby Centrum Kultury (choć te postulaty ścierały się z oceną, że brak stałej lokalizacji przyczynił się do lepszego działania w sferze kultury), brak zagospodarowania przestrzeni publicznej wzdłuż ul. Warszawskiej na funkcję rekreacyjną, brak ścieżek rowerowych, ciągi komunikacyjne nieprzyjazne pieszym.

- podobszar „ul. Gospodarska” brak przestrzeni publicznej, w której mieszkańcy mogliby spędzać czas wolny, niezagospodarowany Park im. M. Lasockiego, niewykorzystany potencjał zabytkowych willi na działalność pożyteczną społecznie (także takich nieruchomości, które są własnością prywatną, ale właściciele chcą je udostępnić), brak sieci ścieżek rowerowych, brak działań aktywizacji i integracji społecznej dla mieszkańców.

- podobszar „ul. Okrzei”: brak miejsca aktywności, rekreacji i spędzania czasu wolnego głównie dla młodzieży, ale także pozostałych mieszkańców, osiedle koncentrujące problemy społeczne, brak działań ukierunkowanych na ich rozwiązywanie lub zapobieganie.

- podobszar Turczynek: niezagospodarowana przestrzeń publiczna, brak oferty (lub niewystarczająca oferta) aktywności i aktywizacji społecznej oraz zawodowej dla mieszkańców, degradacja zabytkowego zespołu parkowo-willowego - niewykorzystany potencjał miejsca, które mogłoby służyć mieszkańcom.

Wśród propozycji zgłaszanych w odniesieniu do wszystkich podobszarów wymieniana była naprawa dróg i kanalizacji, rozbudowa sieci tras rowerowych oraz wygospodarowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej na społeczne inicjatywy realizowane przez i na rzecz mieszkańców, w tym miejsc rekreacji i aktywnego wypoczynku oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej.

2.4 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Na podstawie przeprowadzonej pogłębionej diagnozy czynników kryzysowych oraz potencjałów najbardziej zdegradowanych części miasta, scharakteryzowano skalę i charakter potrzeb dla każdego z podobszarów rewitalizacji.

„Centrum” - Mapa 13:

- najbardziej zaludniony podobszar (zamieszkuje tu przeważająca większość ludzi objętych obszarem rewitalizacji),
- największe natężenie świadczeniobiorców korzystających z pomocy OPS, widoczne w zachodniej części podobszaru,
- lokalizacja dwóch szkół publicznych,
- wysoki udział osób korzystających z biblioteki publicznej w ogóle mieszkańców,
- są odnotowane przestępstwa przeciwko rodzinie,
- niska frekwencja w głosowaniu do budżetu obywatelskiego,
- niski udział przedsiębiorców,
- najwięcej zabytków nieruchomości, włączonych do gminnej ewidencji zabytków.

„ul. Gospodarska” - Mapa 14:

- stosunkowo gęsto zaludniony,
- są odnotowane przestępstwa przeciwko rodzinie,
- niski odsetek korzystających z biblioteki,
- niska frekwencja w głosowaniu do budżetu obywatelskiego,
- koncentracja osób w wieku poprodukcyjnym,
- niski udział przedsiębiorców,
- obszar o znacznym oddaleniu od obiektów użyteczności publicznej (szczególnie szkół publicznych).

„ul. Okrzei” - Mapa 15:

- stosunkowo gęsto zaludniony,
- koncentracja osób w wieku poprodukcyjnym,
- obszar o znacznym oddaleniu od obiektów użyteczności publicznej (szczególnie ośrodków zdrowia).

„Turczynek” - Mapa 16:

- bardzo wysokie natężenie mieszkańców korzystających ze świadczeń OPS. Na mapach demograficznych widać, że Turczynek nie jest gęsto zamieszkałym podobszarem. Można więc wnioskować, że znaczna część jego mieszkańców to klienci pomocy społecznej, co obrazuje skalę marginalizacji społecznej tego podobszaru,
- występują zabytki włączone do gminnej ewidencji zabytków.

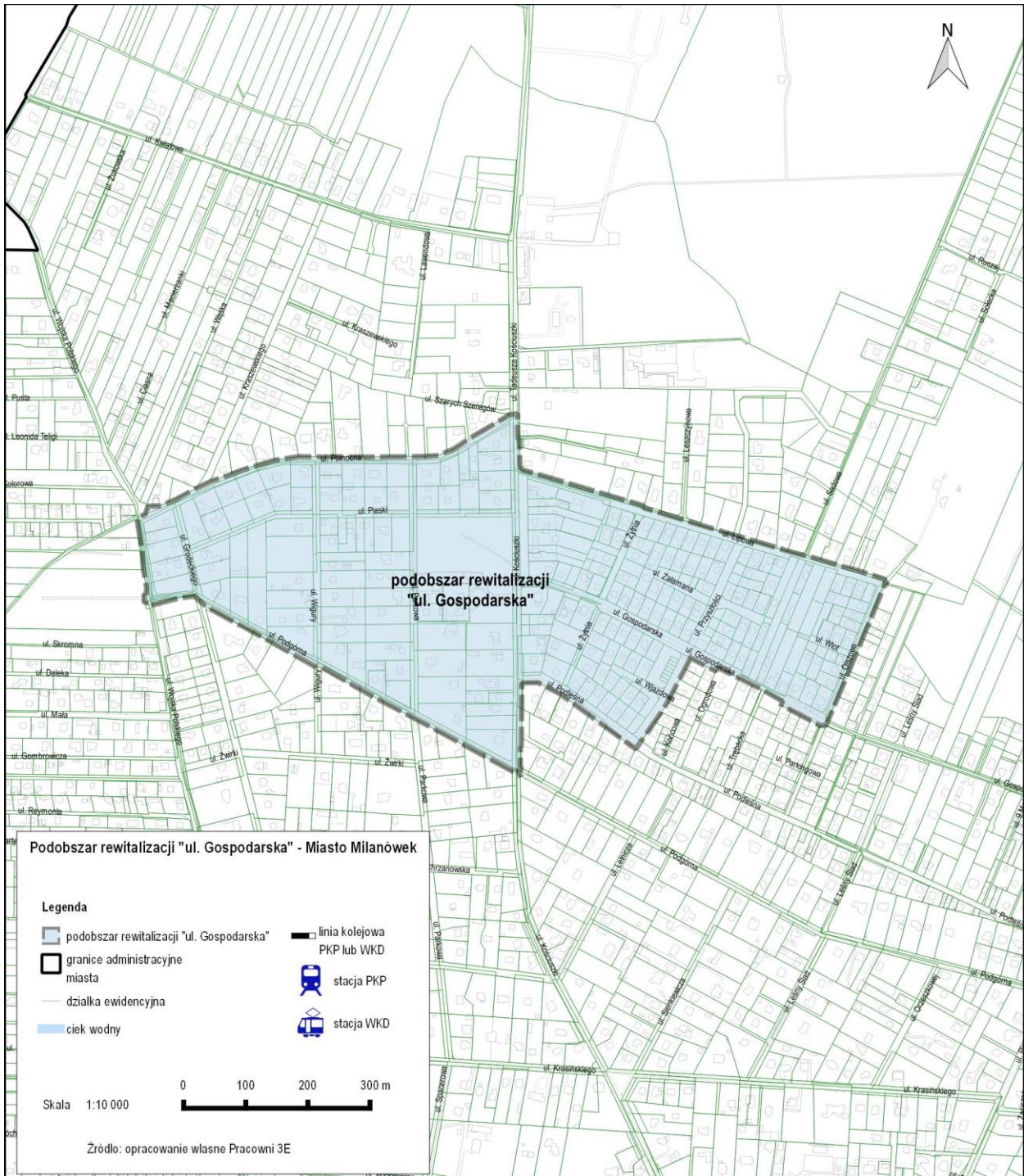

Mapa 13 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Centrum”

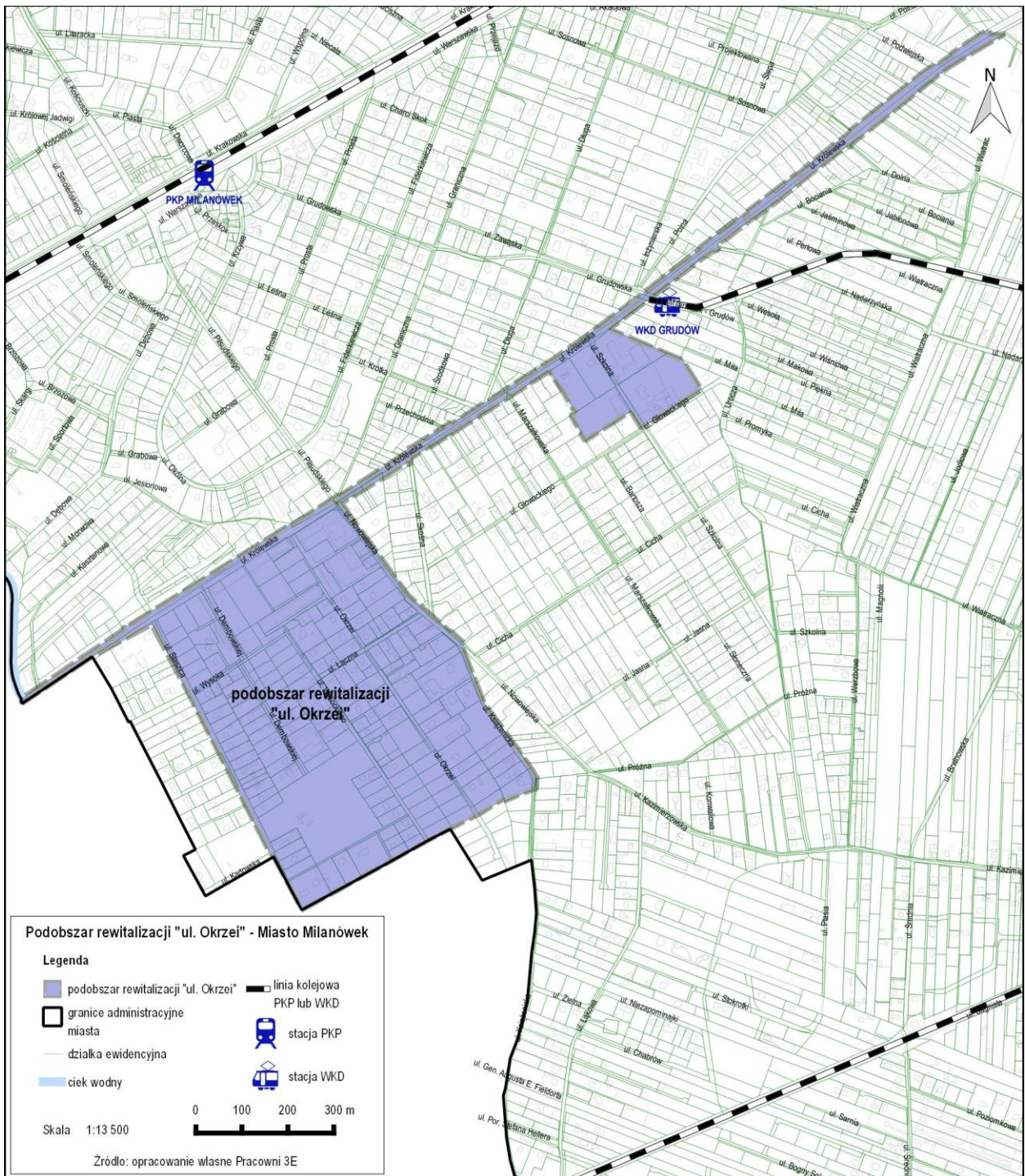

Mapa 14 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Gospodarska”

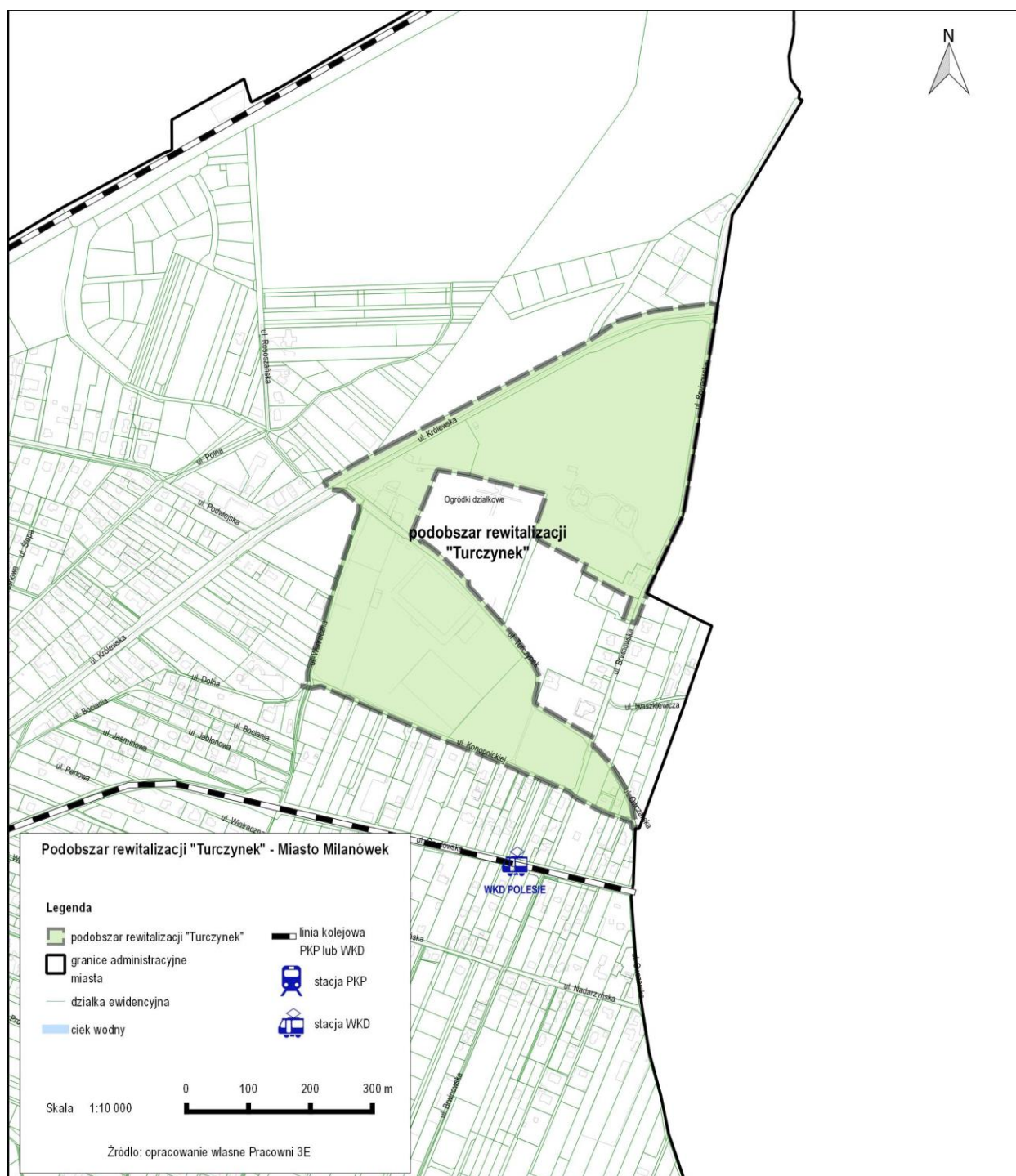

Mapa 15 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Okrzei”

Mapa 16 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Turczynek”

3 Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

3.1 Wizja i cele rozwoju w gminnych dokumentach strategicznych

W Mieście Milanówek obecnie obowiązują następujące wieloletnie strategie, plany i programy:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Milanówka na lata 2004-2020,
- Plan Marketingu Społecznego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów,
- Plan Rozwoju Lokalnego,
- Program Ochrony i Kształtowania Środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami,
- Program Ochrony i Kształtowania oraz Plan Gospodarki Odpadami,
- Strategia Rozwoju Turystyki gmin Brwinów, Milanówek i Podkowa Leśna,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny,
- Wspólne Kierunki Rozwoju Gmin Obszaru Funkcjonalnego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów (PTO),
  - Schemat sieci dróg dla rowerów na obszarze PTO,
  - Schemat sieci drogowej na obszarze PTO,
- Zintegrowana strategia rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Milanówek,
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Milanówek na lata 2016 – 2020,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Milanówku na 2017 r.
- Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Milanówka,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla „Czubińska”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Strefy ochrony konserwatorskiej”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Gospodarska-1”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Zamenhofa”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Brwinowska”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Jedwab”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Królewska-3”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Jedwab-2” wraz ze sprostowaniem
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Wiatraczna-1” wraz ze zmianą,

- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Ptasia”,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Lipowa-1”,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Sadowa-1”,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Południe część A”,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Królewska-2” wraz ze zmianą,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki ew.157 w obrębie 06-04 u zbiegu ulic Fiderkiewicza i Krótkiej w Milanówku,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „osiedla Kazimierówka” w Milanówku,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Zachód - 2” w Milanówku,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 2, 8 i 9 oraz części dz. nr 1 (obręb 06-09) przy ul. Warszawskiej w Milanówku wraz ze sprostowaniem,
- MPZP terenu „Wschód-1” w Milanówku,
- MPZP terenu „Wschód-2” w Milanówku,
- MPZP Strefy Ochrony Konserwatorskiej w rejonie „Starodęby”,
- Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu „Turczynek A”,
- Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu „Śródmieście” w Milanówku.

W mieście obowiązuje opracowane w 1997 r. i uchwalone w 1998 r. **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Milanówka**. Uchwałą Nr 492/XL/2014 z dnia 11 września 2014 r. Rada Miasta Milanówka uznała Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Milanówka za nieaktualne w całości, choć jak wskazuje ww. uchwała, nie przesądza to, że SUIKZP utraciło ważność. Od kwietnia 2016 r. prowadzone są prace związane z aktualizacją tego dokumentu. Przeprowadzono już konsultacje z mieszkańcami, jednakże finalne opracowanie jest planowane na drugą połowę 2017 r.

Studium wyodrębnia następujące typy zabudowy:

- zabudowa jednorodzinna – występująca i dominująca na całym obszarze miasta (obejmuje ponad 80% obszaru miasta);
- zabudowa willowa – skupiona głównie w strefie ochrony konserwatorskiej na obszarach dawnych parcelacji;
- zabudowa wielorodzinna blokowa – pochodzi głównie z lat 60.;
- zabudowa wielorodzinna “małomiasteczkowa” - pochodzi głównie z lat międzywojennych;
- zabudowa siedliskowa dla ludności związanej z rolnictwem, częściowo przemieszana z zabudową jednorodziną. Występuje w niewielkiej liczbie na północnych i południowych obrzeżach miasta.

W zakresie uwarunkowań przestrzennych Studium wskazuje na kwestię przynależności większości powierzchni miasta do Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK)⁵. Dotyczy to wszystkich podobszarów rewitalizacji z wyjątkiem podobszaru „ul. Okrzei” i zachodniej części „Centrum” – patrz mapa (Mapa 17). Specjalną strefą ochrony urbanistycznej została objęta strefa ochrony konserwatorskiej⁶ historycznego rdzenia Milanówka – patrz mapa (Mapa 18).

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu został uregulowany Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 14 lutego 2007 r. Nr 42 poz. 870 z późn. zm.). Rozporządzenie ustala szereg uwarunkowań zarówno dla strefy ochrony urbanistycznej, jak i strefy „zwykłej” obejmującej pozostałą część Milanówka w obszarze WOChK. W kontekście strefy konserwatorskiej Studium wskazuje na instrumenty ochrony prawnej walorów kulturowych i przyrodniczych. Jednak oba te uwarunkowania i wiążące się z nimi uregulowania prawne nie powinny znacząco wpływać na możliwości realizacyjne planowanych w niniejszym Programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

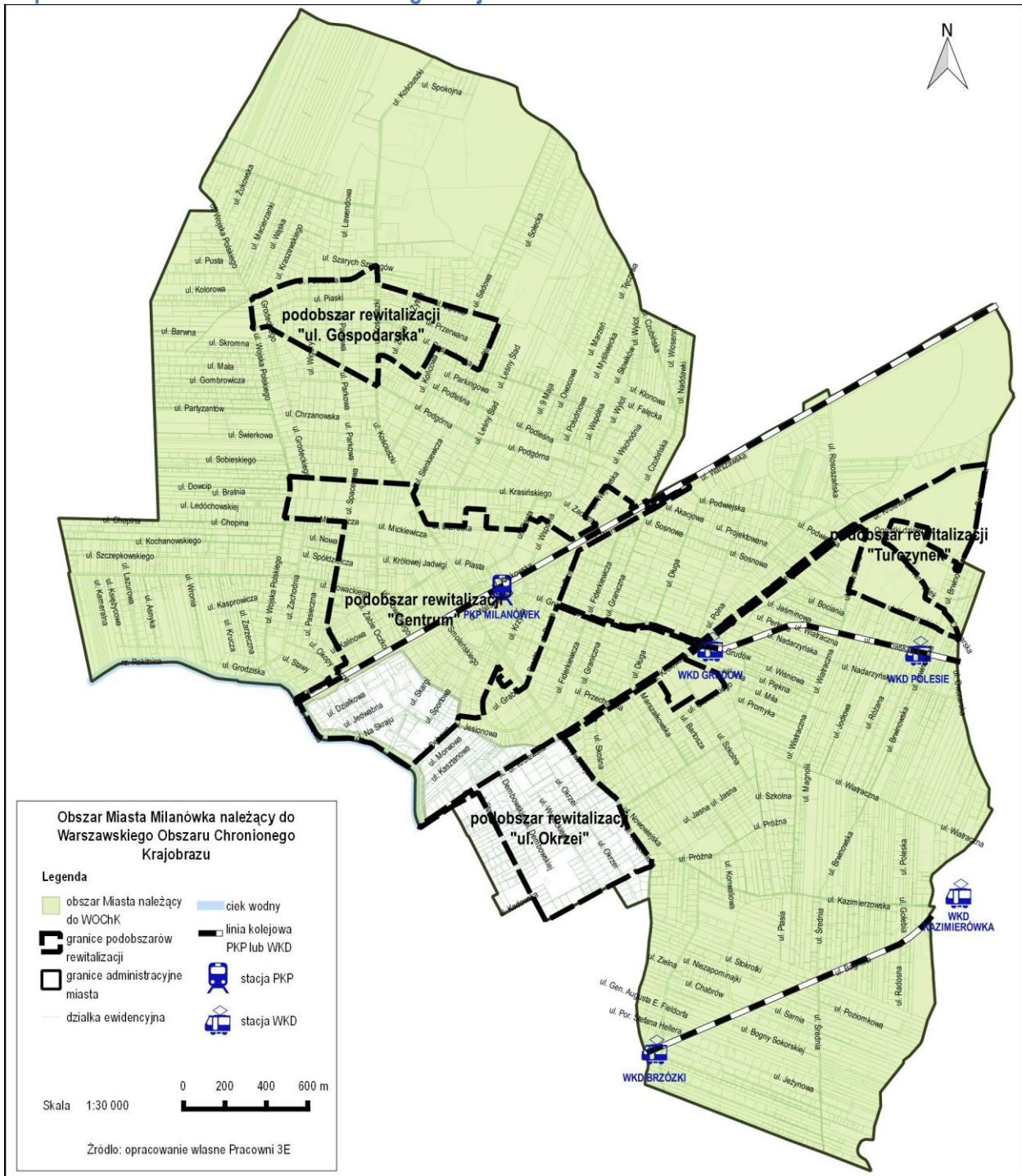
W Studium jest uwzględniony cały obszar rewitalizacji. Podobnie jak obowiązująca Strategia, szczególny nacisk kładzie ono na uwarunkowania przestrzenne związane z kwestiami przyrodniczo-kulturowymi, determinującymi rozwój i poszczególne działania w Mieście. Dokument ten zawiera ogólnie sformułowane kierunki rozwoju Miasta w zakresie infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego oraz politykę przestrzenną Miasta, w którą wpisuje się niniejszy Gminny Program Rewitalizacji.

---

⁵ Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

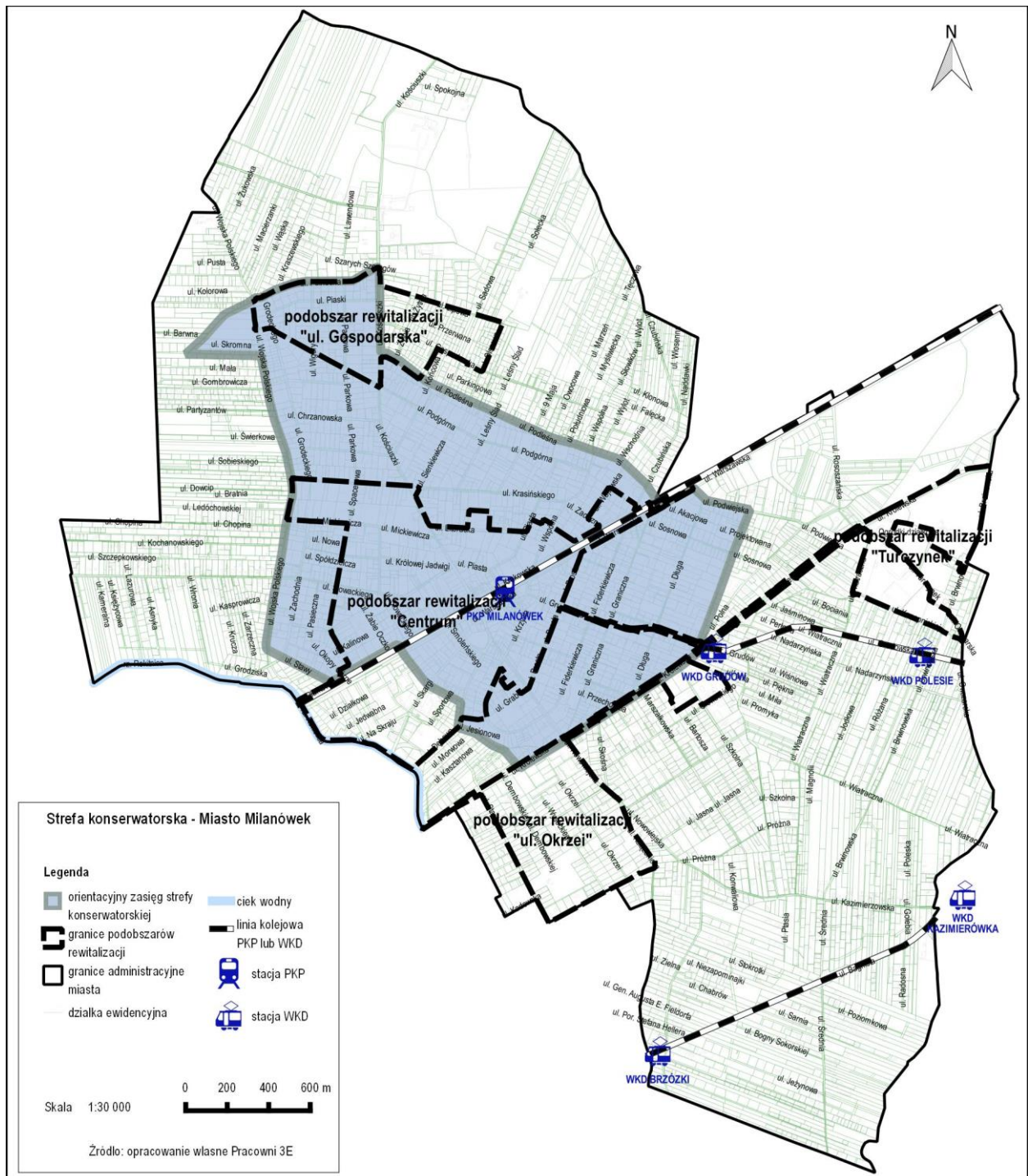
⁶ Zgodnie z Decyzją Konserwatora Zabytków m. st. Warszawy z dnia 1 stycznia 1988 r. L.Dz. KLVIII/1319/47/88

Mapa 17 Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu w Milanówku

Mapa 18 Strefa konserwatorska w Milanówku

Cele społeczne określa opracowana w 2016 r. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Milanówek na lata 2016-2021. Wskazuje ona cele strategiczne i operacyjne, które w poniższej tabeli (Tabela 3) zostały zestawione z celami GPR. Większość celów społecznych w SRPS wpisuje się w pierwszy Cel GPR, który – podobnie jak cele SRPS – zakłada wsparcie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 3 Zestawienie celów SRPS i GPR

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS)		Gminny Program Rewitalizacji
Cel strategiczny	Cele operacyjne	
1. Kompleksowe wsparcie rodzin dysfunkcyjnych	Wsparcie instytucjonalne rodzin dysfunkcyjnych	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „Okrzei”, „Turczynek” i „Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Wsparcie rodzin w funkcjach wychowawczych	
	Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	
	Polepszenie warunków życia dzieci i młodzieży szczególnie w obszarach związanych z ich rozwojem, potrzebami i przysługującymi im prawami	
	Przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu i przemocy	
	Zminimalizowanie zjawisk dysfunkcji	
2. System wsparcia osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorujących	Wsparcie i aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorujących	CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem
	Ograniczenie procesu marginalizacji problemów ludzi starych	
	Zminimalizowanie negatywnych zjawisk dotyczących środowiska i rodzin osób niepełnosprawnych i długotrwale chorujących	
	Zwiększenie dostępu do leczenia, opieki i rehabilitacji medycznej	
	Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom starszym i niepełnosprawnym	
3. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	Stała aktywizacja osób bezrobotnych w szczególności osób długotrwale bezrobotnych i po 50. roku życia	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Ograniczenie zjawisk uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia	
	Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem	
	Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia w rodzinach objętych pomocą społeczną	
	Podnoszenie aktywności społeczno-zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu zahamowania zjawiska marginalizacji	
4. Integracja społeczna	Zwiększenie działań promocyjnych na rzecz społeczeństwa obywatelskiego	CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na obszarach rewitalizacji „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym
	Stałe wsparcie poprzez rozwój pracowników instytucji działających na rzecz pomocy rodzinie	
	Aktywizacja życia społecznego poprzez zwiększenie inicjatyw lokalnych	
	Wzmacnianie lokalnego sektora pomocy społecznej Skuteczna współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi	

Źródło: opracowanie własne

Kluczowe dla GPR zapisy znajdują się w **Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Milanówka na lata 2004-2020** oraz w **Zintegrowanej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogródów**.

Na szczególne odniesienie oraz uwagę w niniejszym dokumencie zasługują dodatkowo wzmianki o zakładanej rewitalizacji wskazane w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Milanówka na lata 2004-2020. Pierwszym celem długookresowym wskazanym w ww. Strategii jest szeroko pojęta modernizacja miasta m.in. poprzez rozwój budownictwa komunalnego, poprawę estetyki zabudowań zwłaszcza obiektów objętych opieką konserwatora, poprawę estetyki przestrzeni publicznej czy zagospodarowanie terenów po upadłych firmach.

Działania, wskazywane w Strategii jako działania rewitalizacji, wpisują się bezpośrednio w potrzeby mieszkańców z obszaru rewitalizacji.

Strategia wskazuje następującą wizję oraz cele strategiczne:

Milanówek w 2020 roku, to rodzinne miasto-ogród, którego podstawową wartością jest środowisko przyrodniczo-kulturowe; w dalszym rozwoju kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cele długookresowe oraz cele średniookresowe do osiągnięcia w perspektywie 2020 r.:

1. Przyspieszenie działań modernizacyjnych Milanówka, poprzez:

- budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- modernizację i budowę dróg - wspieranie działań na rzecz rozbudowy i utrzymywania na wysokim poziomie technik informatycznych i infrastruktury informacji elektronicznej,
- modernizacja oświetlenia ulicznego,
- wspieranie działań na rzecz utworzenia szybkiej komunikacji samochodowej i kolejowej z Warszawą,
- modernizację sieci elektroenergetycznej,
- poprawę stanu sieci gazowniczej,
- rozwój budownictwa komunalnego,
- regulację rowów melioracyjnych, przy zachowaniu naturalnych strumieni,
- poprawę estetyki zabudowań zwłaszcza obiektów objętych opieką konserwatora,
- poprawę estetyki przestrzeni publicznej,
- zagospodarowanie terenów po upadłych firmach,
- ograniczenie skutków podziału Miasta przez tory kolejowe i ulicę Królewską.

2. Podniesienie poziomu działań władz samorządowych, biznesu i mieszkańców na rzecz zrównoważonego rozwoju Miasta, poprzez:

- opracowanie skutecznego modelu kontroli wycinania drzew, w tym także na działkach leśnych,
- przestrzeganie zasad nadrzędności ochrony środowiska w planach zagospodarowania przestrzennego miasta,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego zachowującego walory krajobrazowe miasta,

- poprawę stanu małej architektury i terenów zieleni miejskiej,
- kształcenie świadomości ekologicznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- dążenie do utrzymania wysokiego udziału wydatków na ochronę środowiska w stosunku do wydatków ogółem.

3. Rozwój funkcji: kulturalnej, turystycznej i rekreacyjnej Miasta w oparciu o tradycję i historię, poprzez:

- rozwój turystyki w tym kwalifikowanej (kulturowej),
- budowę ścieżek rowerowych,
- rozwijanie kultury informatycznej,
- wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Miasta i regionu, ze szczególnym uwzględnieniem oferty dla młodzieży,
- nowe propozycje działań edukacyjnych, w tym ekologicznych i estetycznych,
- nowe publikacje dotyczące Milanówka,
- dbałość o rozwijanie artystycznych zainteresowań dzieci i młodzieży,
- rozbudowę bazy kulturalnej i sportowej,
- promocję Milanówka,
- kształtowanie wśród dzieci i młodzieży nawyków korzystania ze zdobyczy kultury,
- integrowanie środowisk twórczych,
- wymianę kulturalną z zagranicą w ramach umów pomiędzy miastami bliźniaczymi,
- organizowanie imprez cyklicznych np.: Festiwal Otwarte Ogrody, Dzień Milanówka, Kabaret, koncerty,
- działanie na terenie Miasta Forum Kultury (integrujące ludzi kultury, inicjujące działania).

4. Nieustanna dbałość o wysoki poziom życia mieszkańców miasta, poprzez:

- wprowadzenie przyjaznych mieszkańcom połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami,
- intensywne wykorzystywanie funduszy Unii Europejskiej,
- dalszy rozwój bazy oświatowej,
- działanie na terenie miasta Forum Oświatowego (integracja nauczycieli na wszystkich poziomach nauczania, korelacja programów i wymagań, szkolenia),
- podniesienie poziomu nauczania,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- modernizację infrastruktury mieszkaniowej,
- rozwój programu budownictwa społecznego,
- doskonalenie pracy Urzędu Miasta,
- poprawę stanu bezpieczeństwa,
- zwiększenie zakresu usług specjalistycznych służby zdrowia.

5. Kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez:

- edukację dzieci i młodzieży na temat funkcjonowania samorządu,
- konsultacje społeczne,
- wspieranie działających organizacji pozarządowych i partnerską współpracę administracji z organizacjami,
- integrację mieszkańców Miasta i powiatu,
- wyeksponowanie bogatej historii Miasta oraz walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- podniesienie samoświadomości i aktywności społecznej mieszkańców,
- opiekę nad organizacjami dziecięcymi i młodzieżowymi,
- zainicjowanie forum młodzieżowego wymiany poglądów i dyskusji, włączających młode pokolenie.

6. Rozwój nowych przedsięwzięć gospodarczych i wzmocnienie kondycji istniejących firm w Milanówku, poprzez:

- sukcesywne rozwijanie infrastruktury technicznej,
- promowanie przedsięwzięć gospodarczych nie produkcyjnych, bazujących na świadczeniu wysokokwalifikowanych usług nie materialnych.

Niniejszy Gminny Program Rewitalizacji będzie przyczyniać się do realizacji przede wszystkim celów społecznych związanych bezpośrednio z rewitalizacją poprzez realizację działań zidentyfikowanych w diagnozie jako problemy społeczne, skoncentrowanych terytorialnie i ukierunkowanych na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów. Pozostałe cele – cel nr 1, częściowo nr 3 i 4 w zakresie przedsięwzięć infrastrukturalnych oraz cel nr 3 w zakresie edukacji, kultury i sportu – stanowią uzupełnienie dla zakładanej społecznej rewitalizacji podobszarów wskazanych w Milanówku.

3.2 Zgodność celów GPR z dokumentami wyższego rzędu

SRK 2020 – (Strategia Rozwoju Kraju 2020) średniookresowa strategia rozwoju kraju, to najważniejszy dokument określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020 wraz z powiązаныmi z nią 9. strategiami zintegrowanymi, stanowiącymi punkt odniesienia dla realizacji celów rozwojowych kraju, zarówno w kontekście wykorzystania środków krajowych, jak i europejskich. Celem rozwojowym kraju wskazanym w SRK 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Osiągnięcie tego strategicznego celu będzie realizowane w ramach następujących obszarów:

1. Sprawne i efektywne państwo.
2. Konkurencyjna gospodarka.
3. Spójność społeczna i terytorialna.

Biorąc pod uwagę zakres niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji, wpisuje się on w cel 3. SRK 2020.

GPR jest w pełni zgodny z obecną perspektywą finansową oraz zapisami Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020 oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Cele rewitalizacyjne zostały określone w Umowie Partnerstwa w ramach celu tematycznego 9 tj. *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*. Jednocześnie cel ten wpisuje się w cel obowiązującej Strategii Unii Europejskiej - *Strategia Europa 2020*, wskazując na konieczność wdrożenia nowego modelu gospodarczego, który powinien opierać się nie tylko na innowacyjności oraz zrównoważonym rozwoju, ale również na wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu i ograniczeniu ubóstwa.

Natomiast w kontekście Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 (RPO WM), niniejszy Program będzie przyczyniał się do realizacji wszystkich trzech celów strategicznych postawionych w RPO WM, w tym w szczególności w zakresie Celu: Przeciwdziałania dysproporcjom regionalnym prowadzącym do zwiększenia chłonności regionalnego rynku pracy poprzez wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukację. RPO WM na lata 2014–2020 charakteryzuje ten cel jako m.in. wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukacja oparte na włączeniu grup defaworyzowanych oraz ukierunkowanie zatrudnienia na włączenie społeczne. Przeprowadzona diagnoza wskazała, że kluczowe są działania społecznej aktywizacji kierowane do mieszkańców terenów zdegradowanych oraz integracji społecznej kierowane do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4 Wizja oraz cele rewitalizacji

4.1 Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Przeprowadzona analiza występowania zjawisk negatywnych wykazała, iż są one rozproszone na terenie całego miasta i dotyczą kwestii społecznych, demograficznych czy przestrzenno-funkcjonalnych. Obserwowane zjawiska to często brak miejsc czy przestrzeni publicznych zapewniających możliwości spędzania wolnego czasu (szczególnie dla młodzieży i seniorów) czy budowy pozytywnych relacji między mieszkańcami.

WIZJA REWITALIZACJI

Podobszary rewitalizacji zintegrowane z miastem i pozbawione czynników kryzysowych

Wypracowana wizja jest przewidywanym efektem rewitalizacji Milanówka. Stanowi wyobrażenie Miasta, w którym w obszarze zdegradowanym zostaną zmniejszone lub rozwiązane istniejące problemy. Skoncentrowanie działań w podobszarach rewitalizacji przyczyni się także do poprawy funkcjonowania całego Miasta, analogicznie do sytuacji, gdy obecnie problemy obszaru zdegradowanego przenoszą się na teren całego Miasta.

Wizja podobszaru „ul. Okrzei”: Osiedlowa część Milanówka - „Berliny”, miejsce w którym nie widać oznak czasów przemysłowych. Mieszkańcy są aktywni, wykształceni, dzieci i młodzież osiąga dobre wyniki w nauce, dorośli bez problemu znajdują pracę w satysfakcjonujących zawodach. Gęsta zabudowa sprzyja rozwojowi kapitału społecznego – mieszkańcy znają się, chętnie podejmują i angażują się we wspólne działania społeczne i kulturalne, rozwija się przedsiębiorczość społeczna. Podobszar nie wyróżnia się na tle miasta, jeśli już – to pozytywnie, w zakresie np. liczby mieszkańców uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych. Młodzież zgłasza przedsięwzięcia realizowane na rzecz społeczności lokalnej, jest aktywna sportowo i odnosi sukcesy w różnych konkursach. Dobrze czują się także seniorzy, którzy znajdują dla siebie miejsce w społecznej przestrzeni Miasta, chętnie włączają się w działania organizowane zarówno przez szkoły, jak i społeczno-kulturalne inicjatywy adresowane do mieszkańców miasta.

Wizja podobszaru „Centrum”: centralna część Milanówka nabiera cech „śródmieścia”, które przyciąga mieszkańców podobszaru (oraz całego Miasta) do realizowania różnych form aktywności społecznych i zawodowych. Rozwija się drobny handel, mieszkańcy korzystają z szerokiej oferty usług, angażują się w bogate życie kulturalne. Rozwój sektora handlowo-usługowego i zatrzymanie lokalnych drobnych przedsiębiorców w Mieście (oraz intensyfikacja ich działalności) jest możliwy m.in. dzięki stworzeniu/zagospodarowaniu przestrzeni publicznej, która jest przyjazna pieszym i rowerzystom, dzięki wyprowadzeniu ruchu samochodowego z ul. Warszawskiej na rzecz utworzenia deptaka tętniącego życiem o każdej porze roku. Zwiększa się poziom poczucia tożsamości i identyfikacji z miastem mieszkańców, którzy wspólnie podejmują działania ukierunkowane na wyeksponowanie i utrzymanie wyrazistej kultury miasta. Mieszkańcy dbają o czystość wokół własnych posesji a wszelkie inwestycje i przebudowy są realizowane zgodnie z przyjętymi zasadami estetyki i wizualizacji dla Miasta, dzięki czemu cała część centralna jest pięknym miejscem o jednolitym wyglądzie. Zlokalizowane na zachodzie obszaru osiedle „TBS-y” tętni życiem, a mieszkańcy chętnie angażują się w życie społeczne i kulturalne.

Wizja podobszaru „Turczynek”: Turczynek jest zieloną wizytówką miasta, wyremontowane, zagospodarowane zabytkowe wille wraz z parkiem przyciągają przybyszów wjeżdżających od strony Podkowy Leśnej i Brwinowa i zachęcają do skorzystania z atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, rehabilitacyjnej, edukacyjnej i kulturalnej. Nawiązanie partnerstwa publiczno-prywatnego pozwala na przywrócenie funkcjonalności miejsca, ale przede wszystkim daje dobre praktyki w zakresie współpracy między samorządem a sektorem prywatnym. Z korzystnej przemiany korzystają mieszkańcy tej części Miasta – zadbane budynki komunalne wpisują się w zabytkową zabudowę parkowego osiedla, mieszkańcom udaje się rozwiązać trudności życiowe, prowadzą aktywne życie społeczne i zawodowe, w nieznacznym stopniu korzystają ze wsparcia instytucjonalnego.

Wizja podobszaru „ul. Gospodarska”: część miasta wokół ul. Gospodarskiej koncentruje w sobie mieszkańców aktywnych, angażujących się w działania społeczne i kulturalne. Mieszkańcy tego terenu to świadomi i dumni obywatele Milanówka, którzy swoje miejsce zamieszkania traktują nie tylko jako własną przestrzeń w ramach indywidualnej posesji, ale jako dobro wspólne wszystkich mieszkańców. Dzięki wspólnym inicjatywom integrującym mieszkańców udaje się realizować coraz bardziej złożone projekty adresowane do społeczności. Dzieci i młodzież osiągają dobre wyniki w szkole, a dzięki aktywnościom w przestrzeni publicznej kształtują także swoje umiejętności społeczne. Jest wysoki poziom kapitału społecznego, zaufania i aktywności mieszkańców.

4.2 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele GPR zostały sformułowane na podstawie potrzeb określonych w przeprowadzonej diagnozie. Cele odzwierciedlają przyjęte kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz porządkują odpowiadające im projekty rewitalizacyjne.

Wyniki diagnozy wskazują na konieczność podjęcia przede wszystkim działań miękkich, które muszą zostać zaplanowane i nakierowane na osoby najbardziej potrzebujące wsparcia. Tym działaniom powinny towarzyszyć również zadania inwestycyjne, związane z poprawą przestrzeni publicznej czy rozbudową/modernizacją różnego rodzaju infrastruktury. Tak określone kierunki działań zostały zawarte w poniżej określonych celach rewitalizacji.

CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na podobszarach rewitalizacji „Centrum” „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym

Działania ukierunkowane na pomoc społeczną, poprawę kondycji życiowej i perspektyw zawodowych dla osób i rodzin zamieszkujących na osiedlach: „Berliny” – podobszar „ul. Okrzei”, „TBS-y” – podobszar „Centrum” oraz w podobszarach „Turczynek” i „ul. Gospodarska”. Działania w obszarze integracji społecznej oraz budowania poczucia tożsamości adresowane do wszystkich mieszkańców podobszarów rewitalizacji.

CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem

Stworzenie atrakcyjnej oferty form spędzania wolnego czasu dla młodzieży oraz seniorów w zakresie rekreacji i kultury, stworzenie miejsc dziennego pobytu oraz animowanie działań społecznych odpowiadających potrzebom każdej grupy wiekowej wśród osób zamieszkujących obszar rewitalizacji.

CEL 3. Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej podobszarów rewitalizacji

Oparte na dorobku kulturowym miasta działania ukierunkowane na zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb mieszkańców, w tym np. podniesienie jakości estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, wspieranie przedsięwzięć miastotwórczych, zapewnienie spójnej miejskiej małej architektury, uporządkowanie szlaków pieszych (wytyczenie i oznakowanie), ujednolicenie pod względem wizualnym stosowanych w przestrzeni urządzeń reklamowych, zmiana funkcjonalności ulicy Warszawskiej poprzez ograniczenie ruchu samochodowego, zwiększenie ruchu pieszo-rowerowego i zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

CEL 4. Poprawa jakości struktury funkcjonalno-przestrzennej podobszarów rewitalizacji – stworzenie przyjaznych warunków do życia dla mieszkańców

Budowa sieci tras rowerowych, wyznaczenie i oznakowanie bezpiecznych ciągów pieszo-jezdnych, wykorzystanie potencjału „miasta-ogrodu” oraz potencjału turystycznego. Modernizacja, remont bądź budowa infrastruktury stanowiącej bazę do rekreacji oraz usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Modernizacja, remont bądź budowa gminnych zasobów mieszkaniowych.

5 Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

a) Podstawowe

Podstawowym kryterium doboru projektów była zgodność z wnioskami płynącymi z diagnozy Milanówka, rozumianymi jako problemy społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, środowiskowe i techniczne. Wybrane projekty będą zlokalizowane wyłącznie na obszarze rewitalizacji. Ponadto projekty inwestycyjne będą wspierać działania prowadzone w ramach projektów o charakterze nie inwestycyjnym oraz będą oddziaływać na obszar rewitalizacji.

W poniższych tabelach przedstawiono wykaz planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawierających: nazwę, wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, odniesienie do celów GPR, szacowaną wartość, prognozowane wskaźniki. Interesariuszom procesu rewitalizacji umożliwiono zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wszystkie zgłoszone propozycje, uwagi i komentarze zostały zawarte w Podsumowaniu konsultacji społecznych (dostępnym na stronie www.bip.milanowek.pl). Do listy zaplanowanych przedsięwzięć w ramach GPR włączono te projekty, które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w diagnozie problemy oraz wpisują się w przyjętą wizję rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, opisane jako odrębne projekty. Opisu dokonano w odniesieniu do diagnozy, na podstawie danych własnych, zgłoszonych propozycji. W przypadku niedostatecznych danych doprecyzowano je poprzez kontakt ze zgłaszającymi propozycje. Większość przedsięwzięć stanowią tzw. działania miękkie. Realizacja zaplanowanych inwestycji wpłynie na zmniejszenie zidentyfikowanych w diagnozie zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym. Projekty inwestycyjne ukierunkowane na budowę infrastruktury rekreacyjnej są niezbędne z punktu widzenia planowanej rewitalizacji społecznej. Dobra baza infrastrukturalna jest podstawą do realizacji działań społecznych - sportowych, kulturalnych. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej jest bardzo ważnym aspektem w procesie rewitalizacji - daje bowiem miejsca spotkań ludzi, miejsca do aktywności społecznej, wyrwania z obecnej bierności mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Działania termomodernizacyjne pozwolą na dostosowanie budynków użyteczności publicznej (w tym placówek oświatowych) do organizacji zaplanowanych działań społecznych, kulturalnych. Wspólna organizacja aktywności, integracja społeczna i międzypokoleniowa w przyjemnej przestrzeni to klucz sukcesu rewitalizacji mieszkańców, w tym wykluczonych społecznie. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą spójne, wzajemnie się uzupełniają, są wobec siebie komplementarne, dzięki czemu pozwolą na minimalizację zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych w diagnozie.

ŁĄCZNA WARTOŚĆ PROJEKTÓW GŁÓWNYCH: 29 993 000,00 zł

Tabela 4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 1

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
1	Budowa Centrum Sportu i Rekreacji			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin realizacji		
	1 300 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Niedostateczna baza rekreacyjna. Niedostateczny poziom atrakcyjnej i dopasowanej do potrzeb oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców, w szczególności dla młodzieży. Nieatrakcyjnie zagospodarowana przestrzeń publiczna.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa bazy rekreacyjnej. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego społeczności, w tym wykluczonej i zagrożonej wykluczeniem społecznym. Stworzenie lepszych warunków do organizacji aktywności dzieciom i młodzieży uczęszczającej do ZSG nr 1, ze względu na fakt, iż znaczna część uczniów to mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Turczynek. Stworzenie miejsca integrującego lokalną społeczność oraz podnoszącego poziom aktywności społecznej mieszkańców głównie rewitalizowanego podobszaru.				
Zakres realizowanych zadań	Adaptacja przestrzeni publicznej w celu budowy centrum sportu i rekreacji. Zakres prac obejmie m.in.: budowę boiska wielofunkcyjnego ze sztuczną nawierzchnią i piłkochwyłtami, oświetlenia, bieżni lekkoatletycznej, skoczni w dal i wzwyż, rzutni do pchnięcia kulą, budynku z zapleczem sanitarnym, szatniowymi i magazynowym, modułowej trybuny.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba obiektów rekreacyjnych wybudowanych na rewitalizowanym podobszarze	szt.	1	Protokół odbioru	
	Powierzchnia zagospodarowanego podobszaru rewitalizacji	ha	0,74	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z obiektów wybudowanych na rewitalizowanym podobszarze	Osoby/rok	1 500	dokumentacja foto / listy obecności / plan zajęć	

Tabela 5 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 2

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
2	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	600 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej powodujący znaczną emisję zanieczyszczeń do powietrza, wpływający na niską estetykę przestrzeni publicznej oraz stwarzający niekorzystne warunki do prowadzenia działań kulturalno – społecznych. W przypadku budynków szkół publicznych - niska jakość bazy oświatowej oraz niedostateczne warunki do prowadzenia działań integrujących i aktywizujących lokalną społeczność zamieszkujących podobszary rewitalizacji.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej z przystosowaniem na cele społeczne i kulturalne; zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, obniżenie kosztów eksploatacji i konserwacji budynków. Poprawa bazy oświatowej i zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju kompetencji edukacyjnych i społecznych oraz wsparcia rozwoju dziecka. Rozwój oferty dedykowanej dzieciom i młodzieży zagrożonym marginalizacją oraz stworzenie warunków realizacji aktywności dla młodzieży oraz działań międzypokoleniowych.				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej (budynek: ZSG nr 1, ZSG nr 3, SP nr 2, przy ul. Warszawskiej 18A), obejmujących w zależności od obiektu: ocieplenie obiektów, wymianę oświetlenia na energooszczędne, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowę systemów grzewczych, wentylacji, instalacja OZE i niezbędnych instalacji i aparatury w celu optymalizacji funkcjonowania systemów.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt	4	Protokoły odbioru	
Rezultaty	Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych energetycznie budynków zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	m ²	8 340,50	Protokoły odbioru	
	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	2 648,59	Audyt ex-ante, Audyt ex-post	

Tabela 6 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 3

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
3	Zagospodarowanie centrum Milanówka w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.			Gmina Milanówek Partner Powiat Grodziski	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2020		
Opis problemu	<p>Brak zagospodarowania centralnej części miasta w sposób umożliwiający integrację i aktywizację lokalnej społeczności. Brak rynku, typowego układu koncentrującego życie miasta.</p> <p>Niska jakość przestrzeni publicznej przeznaczonej na cele rekreacyjne i społeczne.</p> <p>Duża emisja hałasu oraz spalin emitowanych przez ruch drogowy, pogarszających warunki zamieszkania i przebywania w centralnej części Miasta. Pogarszający się stan przestrzeni poprzez wypieranie życia społecznego z centrum.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Wykorzystanie potencjału centralnej części Miasta w celu ożywienia społecznego i integracji mieszkańców. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i dostosowanie jej do pełnienia funkcji rekreacyjnej.</p> <p>Zmniejszenie zanieczyszczeń szkodliwych substancji do powietrza poprzez ograniczenie ruchu drogowego na rzecz rozwoju niskoemisyjnych form mobilności miejskiej. Poprawa jakości życia mieszkańców głównie podobszaru rewitalizacji Centrum.</p> <p>Pobudzenie aktywności gospodarczej obszaru. Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p>				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z dworcem PKP w ciągu ulicy Warszawskiej i zapewnienie estetyki przestrzeni publicznej centrum Miasta poprzez modernizację obiektu Dworca Milanówek zlokalizowanego przy ul. Warszawskiej oraz wykonanie m.in. nasadzeń, małej architektury, reorganizację ruchu drogowego, budowę ciągów komunikacyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w celu zwiększenia wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	0,85	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej na rewitalizowanym podobszarze	Osoby/rok	3 000	Monitoring miejski/raport z realizowanych przedsięwzięć	
	Liczba przedsięwzięć społeczno-kulturalnych organizowanych na nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej	szt.	15	Rejestr przedsięwzięć prowadzony przez UM, raporty	

Tabela 7 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 4

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
4	Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek			Gmina Milanówek PPP	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	10 000 000,00		2017-2022		
Opis problemu	Niedostateczna baza kulturalno-rekreacyjna. Niedostateczna oferta kulturalno-rekreacyjna skierowana do młodzieży i seniorów. Degradacja zabytkowych obiektów o dużym potencjale kulturowym i historycznym.				
Cel przedsięwzięcia	Stworzenie przestrzeni do aktywizacji i integracji społecznej. Poszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych oraz potencjału zabytkowych willi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych.				
Zakres realizowanych zadań	Adaptacja i wyposażenie zabytkowych Willi Turczynek w celu stworzenia całorocznego kompleksu rekreacyjnego z zapleczem rehabilitacyjnym. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej - ok. 10 ha parku umożliwiającego realizację społeczno-kulturalnych i rekreacyjnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz pozwalającego na spędzanie wolnego czasu osobom mieszkającym na podobszarze Turczynek, w tym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba obiektów zaadoptowanych na cele rekreacyjne na rewitalizowanym podobszarze		szt.	2	Protokół odbioru
	Liczba odrestaurowanych zabytków na rewitalizowanym podobszarze		szt.	2	Protokół odbioru
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na rewitalizowanym podobszarze		ha	10	Protokół odbioru
Rezultaty	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba osób korzystających z kompleksu		Osoby/rok	10 000	Dokumentacja fotograficzna/lista uczestników przedsięwzięć/ rejestr korzystających z obiektów
	Liczba organizacji /instytucji realizujących przedsięwzięcia społeczno-kulturalne na terenie kompleksu		szt.	10	Rejestr przedsięwzięć, raporty z realizacji

Tabela 8 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 5

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
5	Budowa tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	500 000,00		2017-2021		
Opis problemu	Niedostateczna oferta spędzania wolnego czasu. Niedostatecznie rozwinięty system tras rowerowych w Milanówku w stosunku do potrzeb osób korzystających z rowerów i mieszkających na podobszarach rewitalizacji. Emisja zanieczyszczeń do środowiska pochodząca z indywidualnego transportu samochodowego.				
Cel przedsięwzięcia	Poszerzenie oferty sportowo – rekreacyjnej i komunikacyjnej dla mieszkańców podobszarów „Centrum” i „ul. Okrzei”, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprawa jakości systemu tras rowerowych oraz dostępności komunikacyjnej. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska.				
Zakres realizowanych zadań	Prace budowlane polegające na wytyczeniu tras rowerowych na terenie Milanówka wraz z infrastrukturą towarzyszącą.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Długość wybudowanych tras rowerowych na podobszarach rewitalizacji	km	2,8	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z wybudowanych tras rowerowych	Osoby/rok	2 000	Badanie sondażowe/ monitoring miejski/badanie ruchu	

Tabela 9 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 6

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
6	Poprawa standardu zamieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości			Gmina Milanówek Wspólnota Mieszkaniowa	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	200 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Daleko posunięta degradacja budynków komunalnych będących w zasobie gminy przyczyniająca się do niskiej estetyki przestrzeni publicznej. Niski komfort mieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niska efektywność energetyczna obiektów.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji, w tym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych równoznaczna ze zmniejszeniem kosztów utrzymania i eksploatacji oraz emisji szkodliwych substancji do środowiska. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.				
Zakres realizowanych zadań	Prace termomodernizacyjne obejmujące między innymi: remont elewacji, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachów, kominów, wymianę źródeł ciepła czy niesprawnych instalacji (budynki przy ul. Brwinowskiej 4/8, ul. Warszawskiej 28, ul. Krakowskiej 11).				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zmodernizowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	3	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, którym dzięki działaniom termomodernizacyjnym poprawił się komfort mieszkania	osoba	8	Dane własne/badanie jakościowe	

Tabela 10 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 7

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
7	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno-kulturalnego			Gmina Milanówek PPP	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 500 000,00		2018-2021		
Opis problemu	Niedostateczna baza rekreacyjna i kulturalna. Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna. Niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna kierowana głównie do młodzieży, seniorów oraz rodzin z dziećmi.				
Cel przedsięwzięcia	Wzbogacenie bazy kulturalno-rekreacyjnej. Wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznej. Zwiększenie oferty kulturalno-rekreacyjnej kierowanej dla wszystkich grup społecznych, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem. Zwiększenie aktywności i integracji społecznej.				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wraz z budową obiektu wykorzystującego odnawialne źródła energii oraz technologie zero-emisyjne. Obiekt stworzy przestrzeń dla realizacji społeczno-edukacyjnych i kulturalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwalających na aktywizację i integrację społeczności podobszaru rewitalizacji. Drugi etap przedsięwzięcia obejmie strefę rekreacji - budowę kąpieliska.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	1,9	Protokół odbioru	
	Liczba wybudowanych obiektów przeznaczonych na cele społeczno-kulturalne	szt.	1	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z kompleksu rekreacyjno-kulturalnego	Osoby/rok	15 000	Dokumentacja fotograficzna / listy obecności w ramach przedsięwzięć	

Tabela 11 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 8

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
8	Budowa Miasteczka Ruchu Rowerowego			Zespół Szkół Gminnych nr 3	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	180 000,00		2017-2018		
Opis problemu	Niedostateczna oferta rekreacyjna dla dzieci i młodzieży. Niedostateczna wiedza w zakresie ruchu drogowego. Brak zagospodarowanej przestrzeni publicznej.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości oferty rekreacyjnej kierowanej do dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej umożliwiającej nabywanie umiejętności poruszania się w ruchu drogowym.				
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie prac budowlanych w celu utworzenia miasteczka ruchu rowerowego wraz z zapewnieniem optymalnego dojazdu ulicą Żabie Oczko.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji	ha	0,2	Protokół odbioru	
	Liczba wybudowanych obiektów rekreacyjnych	szt.	1	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej na cele rekreacyjne przestrzeni publicznej	osoba	2 000	Lista osób korzystających/ monitoring	

Tabela 12 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 9

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
9	Lokalny Klub Kodowania			Miejska Biblioteka Publiczna / Lokalne Centrum Kompetencji	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	80 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Młodzi ludzie często nie znajdują dla siebie atrakcyjnej oferty spędzania czasu, z której chcieliby korzystać. Spędzając czas w domach lub biernie przebywając w przestrzeni publicznej tracą możliwość znalezienia i rozwijania swoich pasji, zainteresowań, hobby, nabywania kompetencji społecznych, angażowania się w działalność społeczną i odpowiedzialnego wchodzenia w dorosłość. Seniorzy najczęściej spędzający czas w domach czują potrzebę wzbogacenia umiejętności z zakresu nowych technologii i wyjścia poza cztery ściany domu.				
Cel przedsięwzięcia	Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności, głównie osób młodych z podobszarów rewitalizacji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Stworzenie przestrzeni dla rozwoju integracji międzypokoleniowej. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja zajęć z nowych technologii – rysowanie ręczną drukarką przestrzenną znaną jako pióro 3D. Dopuszczenie Klubu oraz realizacja warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Aktywizacja społeczności podobszarów rewitalizacji i integracji międzypokoleniowej. Włączenie uczestników we współtworzenie zakresu organizowanych zajęć.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zorganizowanych zajęć	godzina	150	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoby	750	Lista obecności/ zgłoszenia	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która zwiększyła umiejętności w zakresie posługiwania się nowymi technologiami	osoba	650	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Tabela 13 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 10

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
10	Dzieci bezpieczne w drodze do szkoły			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner Straż Miejska w Milanówku	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	150 000,00		2018-2019		
Opis problemu	Dzieci i młodzież nie mają wykształconych nawyków samodzielnego i odpowiedzialnego korzystania z dróg, a nawet poruszania się szlakami przeznaczonymi dla pieszych. Niebezpieczeństwo stwarza duży ruch samochodowy, szczególnie wokół szkół, innych instytucji czy organizacji, do których mieszkańcy często dowożą dzieci lub sami dojeżdżają. Często jest tak, że dziecko jest bezpieczne dopóki jest w samochodzie, ale wyjście na ulicę stwarza dla niego zagrożenie.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie integracji społecznej, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez organizację zajęć kształtujących umiejętności poruszania się na drodze oraz zwiększających poziom poczucia odpowiedzialności za własne zachowania.				
Zakres realizowanych zadań	Projekt edukacyjny skierowany do poszczególnych uczestników ruchu drogowego, w tym w szczególności dzieci i ich opiekunów. Wdrożenie programu edukacji dla kolejnych roczników dzieci oraz cyklicznych akcji społecznych zwiększających poziom świadomości i odpowiedzialności wśród ich opiekunów (kierowców). Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin prowadzonych zajęć	godzina	45	Program zajęć	
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	osoba	650	dokumentacja foto listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczestników zajęć, która zwiększyła wiedzę z zakresu zasad poruszania się po drodze	osoba	600	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Tabela 14 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 11

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
11	Integracja międzypokoleniowa w milanowskich placówkach oświatowych			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1 Zespół Szkół Gminnych nr 3 Przedszkole nr 1	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	160 000,00 (40 000/ placówkę)		2018-2019		
Opis problemu	<p>Przedsięwzięcie odnosi się do dwóch zjawisk społecznych, występujących w odniesieniu do dwóch grup społecznych.</p> <p>Seniorzy – ze względu na kierunek zmian kulturowych i cywilizacyjnych znajdują się w coraz lepszej kondycji fizycznej, a jednocześnie nie mają miejsca do spożytkowania energii życiowej, wykorzystania życiowej i zawodowej wiedzy, doświadczają samotności, odrzucenia, czują się niepotrzebni.</p> <p>Dzieci i młodzież – coraz częściej żyją w mikro-świecie dom – szkoła tracąc przez to m. in. możliwość budowania relacji z osobami starszymi. Nie wiedzą, że seniorzy patrzą na życie nieco inaczej, a jednocześnie mogą przekazać dzieciom i młodzieży prospołeczne postawy empatii, akceptacji, zrozumienia. Seniorzy mogą także nauczyć dzieci i młodzież bardzo przydatnych umiejętności. Stanowią także bezcenne źródło wiedzy historycznej, a jako żywe osoby opowiadające o własnych doświadczeniach i obserwacji czasów minionych i obecnych, mogą kształtować postawy obywatelskie u młodych Milanowian poprzez własny przykład i własną perspektywę postrzegania rzeczywistości.</p>				
Cel przedsięwzięcia	Wzrost integracji międzypokoleniowej i poprawa oferty spędzania wolnego czasu.				
Zakres realizowanych zadań	<p>Przeprowadzenie cyklu zajęć/warsztatów międzypokoleniowych obejmujących m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział osób starszych w szkolnych zajęciach jako doradców, osób czytających dzieciom, opiekunów wspomagających podczas spacerów, wycieczek, itp. 2. Zapraszanie bliskich seniorów z rodzin uczniów do realizacji wspólnych imprez szkolnych, wystaw, warsztatów plastycznych, wokalnych, recytatorskich. 3. Zaangażowanie osób starszych w realizację zajęć dodatkowych - dzielenie się doświadczeniem i osiągnięciami – np. robótki na drutach, szycie, haftowanie. 4. Organizacja na terenie szkoły spotkań umożliwiających nawiązywanie kontaktów i rozwijanie aktywności środowiskowej. 5. Organizacja zajęć z zakresu edukacji obywatelskiej na poziomie „małej Ojczyzny”. <p>Przedsięwzięcie realizowane na dwóch podobszarach swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.</p>				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zajęć/ warsztatów międzypokoleniowych	godzina	20	Program zajęć	
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	120	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które nabyły umiejętności z zakresu realizowanych zajęć	osoba	90	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe	

Tabela 15 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 12

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
12	„Akademia Odpowiedzialnego Rodzica” – wsparcie dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach			Szkoła Podstawowa nr 2 Zespół Szkół Gminnych nr 1, Zespół Szkół Gminnych nr 3 Partner Ośrodek Pomocy Społecznej	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	100 000,00				
Opis problemu	Rodzice posiadający dzieci z niepełnosprawnością nierzadko doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często nie tylko wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie aktywizacji i integracji rodziców posiadających dzieci z niepełnosprawnością. Stworzenie warunków do funkcjonowaniu grupy nieformalnej zrzeszającej rodziców dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.				
Zakres realizowanych zadań	Program wsparcia rodzin dzieci z niepełnosprawnością oraz doposażenie miejsca wsparcia: 1. nieodpłatna pomoc konsultacyjna w zakresie m.in. psychologii, psychiatrii, socjoterapii, oligofrenopedagoga, rewalidatora itp. 2. wsparcie w powołaniu i funkcjonowaniu przy szkołach Akademii Odpowiedzialnego Rodzica - nieformalnego zespołu koleżeńskiego wsparcia, zapewniającego wykorzystanie doświadczeń i umiejętności zawodowych rodziców, doksztalcanie, trening umiejętności wychowawczych, organizowanie spotkań ze specjalistami itp. Przedsięwzięcie swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin udzielonego wsparcia	godzina	50	Program zajęć	
	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych porad	osoba	25	Listy obecności	
	Liczba powstałych nieformalnych grup wsparcia	szt.	1	Informacja członków grupy	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści w wyniku udzielonego wsparcia	osoba	20	Opinia specjalisty/badanie jakościowe	

Tabela 16 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 13

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
13	Świetlica – przestrzeń twórczej aktywności dla każdego			Gmina Milanówek współpraca z Milanowskim Centrum Kultury, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejską Biblioteką Publiczną	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	100 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Rodzice, dzieci i młodzież narażeni na wykluczenie doświadczają trudności życiowych. Trudności te mają bardzo często wymiar finansowy, ale także i społeczny – rodzice (lub rodzic) zajęci i zaabsorbowani opieką nad dzieckiem wycofują się z życia społecznego lub ze względu na brak wolnego czasu tracą możliwość aktywnego udziału w nim. Najskuteczniejsza byłaby systemowa pomoc ze strony państwa, ale od lat jest niewystarczająca. Zasadne jest zatem podejmowanie lokalnych inicjatyw wspierających rodziców i zapewniających opiekę ich dzieciom. Brak integracji międzypokoleniowej.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu. Zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kontaktu z rówieśnikami, przebywania w czasie wolnym w grupie rówieśniczej oraz integracji międzypokoleniowej. Zwiększenie wsparcia kierowanego do rodziców dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie świetlicy integracyjnej umożliwiającej spędzanie wolnego czasu i prowadzonej przez animatora kultury. Planowane działania: - zajęcia świetlicowe dla dzieci (czytanie, gry, itp.) - organizacja warsztatów i zajęć dla dzieci, młodzieży, - organizacja kreatywnych warsztatów międzypokoleniowych - stworzenie klubów zainteresowań, - wspieranie inicjatyw uczestników zajęć.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zrealizowanych zajęć	godzina	240	Program zajęć, listy obecności	
	Liczba uczestników zajęć	osoba	30	Dokumentacja fotograficzna, listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści/nabyła umiejętności w wyniku zorganizowanych zajęć	osoby	10	Ocena opiekuna/badanie jakościowe	

Tabela 17 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 14

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
14	Dzień Sąsiada			Centrum Kultury Gmina Milanówek Miejska Biblioteka Publiczna	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	250 000,00 (50 tys. rocznie)		2017 - 2022		
Opis problemu	Mieszkańcy mało angażują się w sprawy lokalne, niedostatecznie włączają się w inicjatywy międzysąsiedzkie i realizowane przez organizacje pozarządowe. W konsekwencji słabną więzi społeczne, spada poziom kapitału społecznego i poczucie bezpieczeństwa. Młodzi ludzie nie mają możliwości nabywania / rozwijania kompetencji społecznych w warunkach swobodnego życia społecznego.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie aktywizacji i integracji lokalnej społeczności wokół wspólnych przedsięwzięć. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego; zaangażowanie w działania lokalnej społeczności. Budowanie poczucia tożsamości lokalnej.				
Zakres realizowanych zadań	Cykl lokalnych imprez sąsiedzkich (mini festyn / piknik rodzinny) – realizowanych z okazji Europejskiego Dnia Sąsiada, podczas którego odbędą się aktywności typu: <ul style="list-style-type: none"> – Kiermasz książek – Wystawa rękodzieła – Prezentacja sprzętu strażackiego – Pokaz Ratownictwa Drogowego – Pokaz Ratownictwa Medycznego – Gry, zabawy, warsztaty dla dzieci – Laboratoria dla dzieci – Wyprzedaż garażowa – Strefa smakosza – Czytanie bajek 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt.	5	Program wydarzenia	
Rezultaty	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach	osoba	100	Dokumentacja fotograficzna/ listy obecności/ zgłoszenia uczestnictwa	
	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która zwiększyła poczucie przynależności do społeczności lokalnej	osoba	80	badanie sondażowe podczas wydarzeń	

Tabela 18 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 15

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
15	Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta			Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1		Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	1 000 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna. Niedostateczna baza rekreacyjna w podobszarze Centrum. Brak miejsc integracji społeczności podobszaru rewitalizacji.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie atrakcyjności, estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej. Stworzenie warunków do integracji społecznej.				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Urzędzie Miasta (ul. Kościuszki 45) będzie obejmowało m.in.: przebudowę istniejącego skrzyżowania, montaż elementów małej architektury (w tym wykorzystujących rozwiązania zmniejszające smog), oświetlenia, punktu ładowania samochodów elektrycznych, wykonanie alejek, nasadzeń.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej	m ²	1 228	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	Osoby/rok	3 000	Monitoring miejski/raport	

Tabela 19 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 16

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
16	Pozwól sobie pomóc – bezpłatne konsultacje specjalistyczne			Stowarzyszenie Decydujmy Razem	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	nieodpłatne		2017-2020		
Opis problemu	Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji, na którym kumulują się niekorzystne zjawiska społeczne nierzadko borykają się z problemami: - emocjonalnymi, wychowawczymi, - uzależnieniami od używek i alkoholu, - opieki nad osobą chorą psychicznie i niepełnosprawną, - adaptacyjnymi ich dzieci w szkole, - braku świadomości o przysługujących im uprawnieniach i ulgach.				
Cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty specjalistycznych porad umożliwiających rozwiązanie problemów osób borykających się problemami. Zwiększenie świadomości społeczności w zakresie przysługujących im praw i wykluczenia społecznego.				
Zakres realizowanych zadań	Organizacja na terenie miasta nieodpłatnych porad z udziałem: - psychiatry, - specjalisty terapii środowiskowej, - biegłego sądowego, - psychologa, terapeuty - Przewodniczącej Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Podczas spotkań osoby uzyskują indywidualne wsparcie pozwalające rozwiązać ich problemy, a także informacje o możliwości korzystania z różnych form ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcie realizowane na podobszarze Centrum swoim oddziaływaniem obejmie osoby zamieszkujące wszystkie podobszary rewitalizacji.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin udzielonych porad specjalistycznych	godzina	40	Program porad	
Rezultaty	Liczba uczestników udzielanych porad specjalistycznych	osoba	280	Lista uczestników	
	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która odniosła korzyści z udzielonego wsparcia	osoba	250	Badanie jakościowe	

Tabela 20 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 17

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
17	Po wiedzę do Józefiny			Artur Wójcik Fundacja im. św. Huberta	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	1 250 000,00			2018-2020	
Opis problemu	<p>Dzieci i młodzież uczęszczająca do milanowskich szkół osiągają przeciętne wyniki w przedmiotowych konkursach oraz olimpiadach kuratorskich. Z kolei dorośli w celu zwiększenia wiedzy z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków uczęszczają na kursy i szkolenia głównie organizowane poza Milanówkiem, ponosząc dodatkowe koszty dojazdu. Osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji często potrzebują ww. wsparcia: dzieci, by osiągnąć lepsze wyniki w nauce, podczas rekrutacji oraz na egzaminie maturalnym, a dorośli, by podnieść swoje kwalifikacje lub nabyć nowe umiejętności.</p> <p>Ponadto aktualny stan zabytkowej Willi Józefina nie pozwala na realizację działań społeczno-edukacyjnych w związku z czym niezbędne jest przeprowadzenie prac remontowych.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Zwiększenie zainteresowania uczniów milanowskich szkół uczestnictwem w konkursach przedmiotowych Mazowieckiego Kuratora Oświaty poprzez udostępnienie zabytkowego obiektu na cele społeczno-edukacyjne.</p> <p>Zwiększenie wiedzy wśród osób dorosłych z zakresu rachunkowości, księgowości i podatków.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców z obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej.</p>				
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu oraz prace remontowe zabytkowej Willi Józefina są niezbędne do udostępnienia jej do prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziedziny: chemii, logomocji, języków obcych oraz szkoleń/wykładów dla dorosłych z dziedziny rachunkowości, księgowości i podatków. Realizacja zajęć dla młodzieży i podniesienie ich wiedzy z ww. zakresu zwiększy szansę otrzymania tytułu finalisty lub laureata umożliwiającego przyznanie dodatkowych punktów na egzaminach do szkół średnich.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	szt.	2	Protokół odbioru prac	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z wyremontowanych/zagospodarowanych obiektów zabytkowych	osoby	50	Dane wnioskodawcy /raport	

Tabela 21 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 18

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
18	Rewitalizacja Parku im. Michała Lasockiego oraz placu zabaw przy ul. Przyszłości			Stowarzyszenie Pamięci Rodzinnej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3	x		Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	3 500 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Niedostatecznie zagospodarowana przestrzeń publiczna na terenie parku. Niedostateczna baza rekreacyjna oraz usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Niedostateczna integracja społeczna i zaangażowanie w życie społeczne.				
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie atrakcyjności i estetyki przestrzeni publicznej. Stworzenie warunków do integracji i aktywizacji społecznej mieszkańców. Zaangażowanie mieszkańców podobszaru Gospodarskiej w życie lokalnej społeczności i organizację wspólnych inicjatyw.				
Zakres realizowanych zadań	Zakres projektu obejmuje zagospodarowanie terenu parku im. Michała Lasockiego obejmujące: budowę zaplecza administracyjno – technicznego wraz z wielofunkcyjną salą integracyjną, montaż stacji wypożyczania rowerów, siłowni plenerowej, altany parkowej, elementów małej architektury, miniatur milanowskich willi, utworzenie mini góry saneczkarskiej i mini torów biegowych, montaż monitoringu i oświetlenia. Wspieraniem działań inwestycyjnych będą także działania o charakterze rekreacyjno-edukacyjno-kulturalnym obejmujące organizację cyklicznych wydarzeń kulturalnych (koncerty, czytanie poezji, aktywności organizowane podczas Dni Milanówka), występów teatralnych, wystaw plenerowych spotkań tematycznych integrujących społeczność. Rewitalizacja placu zabaw przy ul. Przyszłości polegająca na doposażeniu i wymianie wyeksploatowanych urządzeń zabawowych i/lub innych elementów wyposażenia.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej	m ²	21 013	Protokół odbioru	
	Liczba zorganizowanych aktywności społecznych	szt	12	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej	Osoby/rok	1500	Raport z wydarzeń/ monitoring	

Tabela 22 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 19

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
19	Klub Integracji Społecznej			Ośrodek Pomocy Społecznej Gmina Milanówek	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	500 000,00		2018-2019		
Opis problemu	Osoby wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem zamieszkujące podobszary rewitalizacji często korzystają z usług Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby te nierzadko charakteryzują się biernością do podjęcia pracy, mają zaniżoną samoocenę, borykają się z ubóstwem często z uzależnieniami.				
Cel przedsięwzięcia	Reintegracja społeczna i zawodowa osób oraz rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Zakres realizowanych zadań	Klub Integracji Społecznej będzie prowadził wszechstronne, kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, aktywizacji zawodowej i pomocy w rozwoju osobistym. Zadaniem Klubu Integracji Społecznej będzie organizowanie doraźnej pomocy dla osób podlegających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w zatrudnieniu, poprzez organizowanie robót publicznych oraz kierowanie do innych form zatrudnienia. Ścisła współpraca z Gminą, Powiatowym Urzędem Pracy, Lokalnym Centrum Kompetencji, zakładami pracy, organizacjami pozarządowymi i innymi. Działania proponowane w ramach reintegracji społecznej: samopomocowe grupy wsparcia, zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty umiejętności społecznych. Proponowane działania w ramach reintegracji zawodowej: konsultacje specjalistów (doradca zawodowy, psycholog, coach), warsztaty w zakresie umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy zawodowej, kursy podnoszące kwalifikacje i umiejętności zawodowe, staże.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba godzin zajęć/warsztatów	godzina	240	Program zajęć	
	Liczba uczestników zajęć/warsztatów	osoba	30	Dokumentacja foto / listy obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które zdobyły kwalifikacje i podniosły samoocenę w zakresie udzielonego wsparcia	osoba	24	Ankiety ex-ante i ex-post, badanie jakościowe/opinia specjalistów	

Tabela 23 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 20

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
20	Bliżej rynku pracy- Zintegrowany System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego ZIT WOF <i>Opis zakresu rzeczowego w stosunku do Milanówka</i>			Projekt partnerski: Lider: Miasto St. Warszawa, Partnerzy: Milanówek i 8 gmin	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	50 000,00		2017-2019		
Opis problemu	<p>Niska jakość realizacji doradztwa zawodowego w szkołach (ZSG nr 1, ZSG nr 3). Niski odsetek gimnazjalistów (w tym z rodzin objętych pomocą OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym), którzy umieją planować swoją ścieżkę kariery. Ponieważ na terenie Milanówka istnieją jedynie 2 gimnazja zlokalizowane w ZSG nr 1 i ZSG nr 3 znaczny odsetek gimnazjalistów stanowią osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji. Wsparcie tej grupy wiekowej, w tym także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, integracja między obszarowa oraz wspólnie podejmowane inicjatywy pozwolą dzieciom z podobszarów rewitalizacji na aktywizację społeczną oraz na naukę planowania swojej ścieżki kariery. Wsparcia potrzebują także nauczyciele, by w pełni wspomóc rozwój zawodowy osób objętych działaniami.</p>				
Cel przedsięwzięcia	<p>Podniesienie wśród uczniów kompetencji kluczowych w zakresie budowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej i poruszania się po rynku pracy, a poprzez to zwiększenie ich zdolności do zatrudnienia dzięki realizacji działań w obszarze rozwoju i poprawy jakości doradztwa edukacyjno-zawodowego prowadzonego w dwóch milanowskich.</p> <p>Podniesienie kwalifikacji nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.</p>				
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmie działania pozwalające przede wszystkim na realizacji warsztatów dla uczniów w zakresie umiejętności budowania własnej ścieżki kariery. W celu uzyskania optymalnych efektów przedsięwzięcie obejmie również uzyskanie i podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych, utworzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery, gdzie uczniowie będą mogli uzyskać wsparcie i otrzymać materiały informacyjne, szkolenie rad pedagogicznych w zakresie korelacji kształcenia ogólnego i doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz stworzenie aplikacji mobilnej.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego objętych wsparciem		osoba	32	Program wsparcia/listy obecności
	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego		szt.	2	Program wsparcia
Rezultaty	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego		osoba	295	Program wsparcia/listy obecności
	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu projektu		Osoba	32	Certyfikaty ukończenia kursu/ badanie jakościowe

	Liczba uczniów szkół gimnazjalnych, którzy nabyli/ rozwinęli kompetencje z zakresu planowania kariery zawodowej	osoba	250	Ankiety ex-ante, ankiety ex-post, badania jakościowe
--	---	-------	-----	--

Tabela 24 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 21

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
21	Generator Idei Kreatywnych			Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4	x		ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	7 000 000,00		2018-2023		
Opis problemu	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, także ludzie młodzi często nie mają odwagi, by zdecydować się na założenie własnej działalności gospodarczej, często nie mają inspiracji, by zacząć działać na własną rękę. Ze względu na ograniczenia finansowe nie mają możliwości uczestniczenia w warsztatach podnoszących ich kwalifikacje, pokazujących dobre praktyki w prowadzeniu biznesu czy angażowania się w życie społeczne.				
Cel przedsięwzięcia	Rozwój kreatywnej przedsiębiorczości w oparciu o potencjał społeczny mieszkańców Milanówka. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Poprawa walorów funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznej miasta. Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego gminy, a tym samym zmniejszenie bezrobocia mieszkańców. Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja międzypokoleniowa społeczności lokalnej, promocja lokalnych inicjatyw oraz ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii informacyjnych.				
Zakres realizowanych zadań	Utworzenie Generatora Idei Kreatywnych jako Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych, który będzie pełnił rolę inkubatora dla startupów. GIK będzie miejscem wymiany inspiracji, twórczej pracy, spotkań, integrujących ludzi proaktywnych. W ramach Centrum będą organizowane inicjatywy o charakterze biznesowym i społecznym, seminaria, szkolenia, międzypokoleniowe warsztaty. Udzielane będzie wsparcie ze strony specjalistów oraz lokalnych, doświadczonych ludzi, kultury, sztuki i biznesu (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Lokalnych). W celu funkcjonowania Generatora przewidywana są prace budowlane w zakresie 3 budynków: remont, wymiana wszystkich instalacji, termomodernizacja z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, rozbudowa, nadbudowa i adaptacja nieruchomości do celów biurowych (z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych) zadaszenie szklm dziedzińca/patio.				
Produkty	Nazwa wskaźnika		Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
	Liczba powstałych inkubatorów wzmacniających inicjatywy społeczne		szt	1	Informacja członków stowarzyszenia
	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń/spotkań		szt	20	Program zajęć/sprawozdanie z działalności Centrum
	Liczba zmodernizowanych/przebudowanych budynków		szt	3	Protokół odbioru

	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych
Rezultaty	Liczba osób/firm (przedsiębiorstw), które uzyskają stałą lokalizację na realizację wysokokwalifikowanych usług / kreatywnych przedsięwzięć	szt	20	Protokół z funkcjonowania GIK

Tabela 25 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 22

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
22	Targi dobrego smaku			Start Pro Fundacja Rozwoju Pracy i Przedsiębiorczości	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	300 000,00		2018-2020		
Opis problemu	Wśród mieszkańców Milanówka jest wielu drobnych wytwórców oraz przedsiębiorców, którzy nie posiadają własnych stałych punktów wystawienniczych i/lub handlowych. Niedostateczna jest także oferta atrakcyjnych form spędzania czasu w swoim mieście – Targi stają się dla nich alternatywą w stosunku do „weekendów w centrach handlowych”.				
Cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców, integracja społeczności lokalnej, promocja sztuki i przedsiębiorczości, rozwój więzi społecznych. Rewitalizacja społecznej funkcji centralnej części miasta - ożywienie życia społecznego oraz handlu w centrum Milanówka. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego.				
Zakres realizowanych zadań	Cykliczny kiermasz artystyczno-spożywczy spożywczy promocja zdrowej żywności wraz z towarzyszącymi mu prezentacjami artystów, warsztatami, animacjami kulturalnymi. Do realizacji wydarzeń niezbędne jest przygotowanie infrastruktury targowej (stoiska przenośne i namioty targowe), wyposażenie dla towarzyszących Targom animacji (nagłośnienie, taniemy za odtwarzanie muzyki, scena z zadaszeniem, namioty rekreacyjne, stoliki i leżaki, itp.), najem pomieszczenia magazynowego, koszty transportu i prac technicznych.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wystawców podczas wydarzeń	szt	35	Sprawozdanie z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń	szt	24	Program wydarzeń	
	Liczba korzystających z organizowanych wydarzeń	Osoby/rok	4000	Raport z wydarzenia/ dokumentacja fotograficzna	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Wzrost liczby nowych wystawców	szt/rok	5	Sprawozdanie z realizacji wydarzenia/ lista zgłoszeń	

Tabela 26 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 23

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
23	Milanówek czyta			Miejska Biblioteka Publiczna	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2	x		Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	x
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	x
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia			Termin	
	20 000,00			2017-2018	
Opis problemu	<p>Brak czasu, kompetencji kulturowych, chęci partycypacji w wydarzeniach kulturalnych, braki w infrastrukturze - to najczęstsze czynniki ograniczające dostęp do wydarzeń kulturalnych identyfikowane na podobszarach rewitalizacji. W związku z niezadowolającym poziomem uczestnictwa w kulturze (na co wskazuje przeprowadzona diagnoza) Miejska Biblioteka Publiczna w partnerstwie z placówkami oświatowymi i Centrum Kultury planuje szereg działań mających zachęcić mieszkańców podobszaru rewitalizacji do uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta.</p> <p>Niedostateczna liczba działań integracji międzypokoleniowej.</p> <p>Niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego.</p>				
Cel przedsięwzięcia	Przygotowanie do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, integracja społeczności lokalnej oraz niwelowanie barier utrudniających dostęp do wydarzeń kulturalno- edukacyjnych na podobszarach rewitalizacji				
Zakres realizowanych zadań	<p>Planowane działania obejmą m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne czytanie, Flasch moby w różnych częściach podobszarów rewitalizacji wspólnie przez rodziny, grupy szkolne. 2. Czytanie w placówkach oświatowych przez rodziców, starszych uczniów przed zajęciami szkolnymi. 3. Gra miejska zlokalizowana w różnych częściach podobszarów rewitalizacji dla rodzin, grup zorganizowanych, szkolnych. 4. Organizowanie konkursów literackich oraz spotkań ze znanymi i cenionymi ludźmi z zakresu kultury i literatury. 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba wydarzeń / zajęć/ warsztatów	godzina	40	Program zajęć	
	Liczba uczestników wydarzeń/zajęć/ warsztatów	osoba	2000	Dokumentacja fotograficzna/li sty obecności	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, które zwiększyły wiedzę w zakresie historii i kultury Milanówka	osoba	1800	Badania jakościowe	

Tabela 27 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 24

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
24	Lubię się uczyć <i>Opis zakresu rzeczowego w stosunku do Milanówka</i>			Gmina Milanówek w partnerstwie z innymi JST i spółką z.o.o	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	x
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	200 000,00		2017-2019		
Opis problemu	Dzieci uczęszczające do milanowskich szkół podstawowych - ZSG nr 1 i ZSG nr 3 osiągają wyniki z egzaminów z matematyki poniżej średniej w województwie mazowieckim. Uczniowie ci to w większości mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Centrum i Turczynek, w tym także z rodzin korzystających z usług OPS oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Cel przedsięwzięcia	Kształtowania właściwych postaw i umiejętności w rozwoju kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów milanowskich szkół podstawowych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.				
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju eksperymentalnych metod nauczania. Projekt przewiduje oferowanie uczniom innowacyjnych narzędzi dydaktycznych rozwijających postawy kreatywne, logiczne myślenie i zdolności matematyczne oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli matematyki poprzez udział w eksperymentalnych warsztatach metodycznych. Projekt wpłynie także na rozwój kompetencji informatycznych uczniów poprzez zastosowanie narzędzi IT w procesie nauczania. Jednocześnie zrealizowany zostanie cykl zajęć zwiększających efektywność i bezpieczeństwo korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Główny nacisk w projekcie będzie położony na przekazywanie wiedzy w nowatorskiej formie kontekstowej z wykorzystaniem technik interaktywnych i warsztatowych, zaliczanej do grupy metod praktycznych i interdyscyplinarnych, a więc polegających nie tylko na przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim na wykorzystaniu wiedzy w praktyce.				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczniów milanowskich szkół objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych	osoby	130	Listy obecności /dziennik zajęć/deklaracje	
	Liczba nauczycieli z milanowskich szkół objętych wsparciem	osoby	26	Listy obecności/dziennik zajęć/deklaracje	
	Liczba doposażonych szkół w Milanówku	szt	2	Protokół odbioru	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba uczniów z milanowskich szkół, którzy nabyli kompetencje kluczowe po zakończeniu realizacji projektu	szt	120	Testy weryfikacyjne/ raport z przeprowadzonego wsparcia/listy obecności	

Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po zakończeniu realizacji projektu	osoby	26	Deklaracje uczestnictwa; listy obecności
--	-------	----	--

Tabela 28 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 25

Nr porządkowy	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)			Wnioskodawca	
25	Rewitalizacja społeczna w „1”			Zespół Szkół Gminnych nr 1	
Powiązanie z celami GPR (x = tak)	Cel nr 1	x	Lokalizacja przedsięwzięcia na podobszarze rewitalizacji	ul. Okrzei	x
	Cel nr 2			Centrum	
	Cel nr 3			Turczynek	
	Cel nr 4			ul. Gospodarska	
Ramy realizacji	Szacowana wartość przedsięwzięcia		Termin		
	53 000,00		2017-2023		
Opis problemu	Niedostateczna oferta rekreacyjna i kulturalna. Brak możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do ZSG nr 1 (głównie zagrożonej wykluczeniem społecznym) w atrakcyjnych ale realizowanych odpłatnie warsztatach edukacyjno-kulturalnych.				
Cel przedsięwzięcia	Wyrównanie szans w zakresie nieodpłatnego uczestnictwa w aktywnościach edukacyjno-sportowo-kulturalnych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu.				
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> „Milanówek w obiektywie – ludzie, przyroda, ciekawostki z życia” - warsztaty fotograficzne wraz z wernisażem. Plener malarski wraz z wernisażem. EKO -Turniej Rodzinny (Mini Master Szeff, Eko – stoiska/warsztat, Sportowy Turniej Rodzinny). ART w „1” (warsztaty artystyczne, twórcze, profilaktyczne, sportowe, tańca towarzyskiego, gimnastyki, piknik podsumowujący całoroczną pracę warsztatową). 				
Produkty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która wzięła udział w warsztatach	osoby	120	Listy obecności /dokumentacja fotograficzna	
	Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych/ wernisażach	osoby	300	Dokumentacja fotograficzna/raport z wydarzeń	
Rezultaty	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Liczba jednostek	Źródło danych	
	Liczba osób, która nabyła umiejętności w zakresie organizowanych warsztatów	osoba	100	Badanie jakościowe/opinia prowadzących warsztaty	

Planowane do realizacji przedsięwzięcia uzupełniające stanowią dopełnienie działań podstawowych. Choć nie będą bezpośrednio realizowały celów rewitalizacji, przyczynią się do ich skuteczniejszego osiągnięcia. Podstawową cechą projektów uzupełniających jest to, że zakładają integrację działań mieszkańców podobszarów rewitalizacji i budowanie poczucia tożsamości lokalnej. Zaplanowane projekty uzupełniające stanowią dopełnienie projektów podstawowych i wzmocnią ich oddziaływanie w obszarach interwencji.

b) Projekty uzupełniające:

1. Organizacja aktywności rozwijających poczucie tożsamości lokalnej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego lokalne imprezy miejskie, konkursy dla młodzieży, wydarzenia kulturalne dla mieszkańców itp. - 120 000 zł).
2. Renowacja zabytkowej Willi Waleria. Termomodernizacja i wyposażenie zabytkowego budynku Willi Waleria w celu dostosowania jej na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 10 000 000 zł).
3. Remont/adaptacja zabytkowych budynków zlokalizowanych na terenie miasta z przeznaczeniem na cele społeczne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł).
4. Rewitalizacja budynków w okolicy skweru przy ul. Dworcowej (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 1 500 000 zł).
5. Kampania mająca na celu upowszechnienie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 150 000 zł).
6. Kodeks reklamowy - opracowanie zasad, warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych, ich gabarytów, standardów jakościowych i materiałów, z których mogą zostać wykonane; działania edukacyjne (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 300 000 zł).
7. Poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej oraz na linii administracja – mieszkańcy (szacunkowa wartość przedsięwzięcia obejmującego ewaluację ex ante, opracowanie i wdrożenie rozwiązania, w tym szkolenie pracowników, udoskonalenie narzędzi komunikacji elektronicznej oraz nośników ogłoszeń w przestrzeni publicznej: 50 000 zł).
8. Zwiększenie oferty elektronicznych usług publicznych z zakresu e-administracji i e-turystyki (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 100 000 zł).
9. Budowa systemu odwodnienia dróg (szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 3 000 000 zł).

Szacunkowa łączna wartość uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynosi: **18 220 000,00 zł.**

Działania zaplanowane w niniejszym dokumencie mają charakter lokalny i będą realizowane w granicach administracyjnych miasta. Działania nie spowodują znacznego wpływu na środowisko, a wręcz przeciwnie przyczynią się do poprawy jego jakości. Przed przystąpieniem do realizacji zaplanowanych działań będą brane pod uwagę formy ochrony przyrody:

1. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują przepisy Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują przepisy Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. (Dz. U. Woj. Maz. z 2007 r. nr 42, poz. 870, ze zm.)

2. Pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne, dla których obowiązują przepisy art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.)
3. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów odbywająca się niezależnie od miejsc ich bytowania, dla której obowiązują przepisy art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja GPR wyklucza podejmowanie działań naruszających przepisy odrębne dotyczące ochrony przyrody. Zakładane przedsięwzięcia będą realizowane zgodnie z podstawowymi założeniami ochrony przyrody, w tym np. działania obejmujące termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych zlokalizowanych w granicach obszarów przeznaczonych do rewitalizacji będą poprzedzone inwentaryzacjami ornitologicznymi i chiropterologicznymi pod kątem wykorzystywania ich przez ptaki i nietoperze jako miejsca lęgowe czy schronienia. W zależności od zaleceń część inwestycji będzie mogła być realizowana dopiero po uzyskaniu stosownych zezwoleń.

W trakcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostanie wzięte pod uwagę natężenie ruchu pociągów (ok. 281 pociągów na dobę) oraz termin realizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA na terenie obszaru centralnego (Centrum) inwestycji pn. „Praca na linii kolejowej Warszawa Włochy – Grodzisk Mazowiecki (linia 447). Nie przewiduje się rozwiązań odwodnieniowych obiektów w sąsiedztwie linii kolejowej związanych z odprowadzaniem wód opadowych na tereny kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających oraz możliwości wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych na tereny kolejowe. Dokumenty kształtujące politykę przestrzenną jednostki samorządowej będą uwzględniać lokalizację terenów z przeznaczeniem na stały bądź czasowy pobyt ludzi w jak największej odległości od linii kolejowej tak, aby zapobiegać narażaniu ludzi na potencjalne czynniki szkodliwe tj. nadmierne oddziaływanie akustyczne, zanieczyszczenie powietrza, co także minimalizuje możliwość wystąpienia konfliktów społecznych.

Zostaną także uwzględnione obowiązujące szczegółowe regulacje prawne, w tym m.in.:

- Art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn.: Dz. U. 2015 poz. 1297),
- § 4 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (tekst jedn.: Dz. U. 2014 poz. 1227).

6 Zarządzanie i wdrażanie rewitalizacji

6.1 Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Integrowanie działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowane poprzez zapewnienie w Programie rewitalizacji oraz przewidywanych działaniach, komplementarności w różnych jej wymiarach, w tym:

Komplementarności przestrzennej

W ramach Programu komplementarność przestrzenna została zapewniona poprzez zaplanowanie przedsięwzięć skoncentrowanych terytorialnie i nakierowanych na rozwiązanie konkretnego problemu w danym miejscu. Planowane przedsięwzięcia będą realizowane w taki sposób, aby nie dopuścić do

przenoszenia problemu w inne miejsca. Rewitalizacja ma doprowadzić do rozwiązania problemu w danym miejscu i nie doprowadzać do jego „pozbycia” się i przeniesienia do innej części Miasta lub poza jego granice.

Podczas szczegółowego planowania poszczególnych projektów będą analizowane ich wzajemne relacje w celu zapewnienia najlepszego łącznego efektu.

Realizacja przedsięwzięć będzie miała na celu poprawę sytuacji na całym obszarze rewitalizacji, a nie tylko w konkretnej lokalizacji.

Komplementarność przestrzenna wymusza również ciągłą analizę następstw decyzji przestrzennych w skali całego Miasta i jego otoczenia dla skuteczności GPR.

Komplementarności problemowej

Przewidziane projekty w GPR wzajemnie dopełniają się tematycznie sprawiając, że Program będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich możliwych aspektach, co ma przeciwdziałać fragmentacji działań. Pożądany stan został określony poprzez sformułowanie wizji obszaru rewitalizacji oraz celów, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia pożądanego stanu rzeczy. Dodatkowo zostały ustanowione wskaźniki monitorowania Programu. Należy również podkreślić, że Miasto w trakcie planowania czy realizacji działań bezpośrednio niewynikających z Programu będzie zapewniało możliwe powiązania tych działań z działaniami rewitalizacyjnymi.

Komplementarności proceduralno-instytucjonalnej

Skuteczność i sprawność realizacji procesu rewitalizacji zostanie zapewniona poprzez ustanowione struktury zarządzania, w tym powołanie Komitetu Rewitalizacji.

Komplementarności źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z GPR opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania.

Partycypacja

Niniejszy Program stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany celem dostosowania do zmieniających się uwarunkowań, w szczególności w zakresie określenia lub doprecyzowania konkretnych projektów realizowanych w ramach rewitalizacji. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami.

Monitorowaniu, ocenie, realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy interesariuszami programu w celu osiągnięcia wskaźników rezultatów i oddziaływania.

Plan działań dla przebiegu procesu rewitalizacji i informacja o jego realizacji zostaną określone przez Komitet Rewitalizacyjny. Przebieg i kolejność realizacji poszczególnych zadań zostanie określona w trzyletnich przedziałach czasowych. Analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników będzie dokonywana podczas spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego – nie rzadziej niż raz na pół roku oraz spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego, według określonego harmonogramu.

GPR będzie wdrażany przy uwzględnieniu szerokiej partycypacji społecznej, uwzględnianej przez cały okres wdrażania Programu. Komunikacja społeczna oznacza realizację wszystkich poniżej wskazanych działań wskazanych w Ustawie, tj.:

- informowanie mieszkańców o wszelkich planowanych działaniach dotyczących rewitalizacji,
- inicjowanie i moderowanie debaty publicznej dotyczącej zagospodarowania przestrzeni publicznej lub nadzór w przypadku zlecenia tego działania,
- wspieranie aktywności organizacji pozarządowych i innych grup mieszkańców podejmujących działania dotyczące rewitalizacji,
- w miarę możliwości uwzględnianie w planach rewitalizacji propozycji i stanowisk prezentowanych przez przedstawicieli mieszkańców.

Wszelkie działania partycypacyjne będą ukierunkowane na określenie konkretnych działań rewitalizacyjnych maksymalnie dopasowanych do potrzeb mieszkańców oraz wypracowanie kompromisowego stanowiska. Odpowiedzialnym za proces konsultacji będzie Burmistrz Miasta.

6.2 Szacunkowe ramy finansowe

Szacunkowy łączny koszt realizacji GPR w zakresie przedsięwzięć głównych i uzupełniających wyniesie **48 213 000,00 zł.**

Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł unijnych, publicznych i prywatnych stanowią sumę całkowitej wartości planowanych do realizacji zadań. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą finansowane ze środków unijnych głównie Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, Program Edukacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój, Norweski Mechanizm Finansowy), krajowych wśród których wyróżnia się środki m.in. z Banku Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, budżetu miasta oraz od podmiotów prywatnych.

Projekty zaprezentowane w GPR oraz ich szczegółowe opisy (przedstawione w rozdziale 5), mają charakter indykacyjny. Należy przez to rozumieć, iż dopuszczalne są modyfikacje dotyczące zarówno zakresu, jak i wartości, a realizacja poszczególnych zadań będzie uzależniona od bieżących możliwości finansowych podmiotów i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrożenie. Poniższe, skrócone zestawienie, zawiera informację dotyczącą planowanych źródeł finansowania.

Tabela 29 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych według źródeł finansowania

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)	Łączna wartość	Środki UE	Środki krajowe	
				publiczne	prywatne
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE					
1.	Budowa Centrum Sportu i Rekreacji	1 300 000,00	1 170 000,00	130 000,00	-
2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	600 000,00	540 000,00	60 000,00	-
3.	Zagospodarowanie centrum Milanówka w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej	1 000 000,00	800 000,00	200 000,00	-
4.	Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek	10 000 000,00	-	-	10 000 000,00
5.	Budowa tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	500 000,00	400 000,00	100 000,00	-
6.	Poprawa standardu zamieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości	200 000,00	-	200 000,00	-
7.	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno-kulturalnego	1 500 000,00	750 000,00	-	750 000,00
8.	Budowa Miasteczka Ruchu Rowerowego	180 000,00	162 000,00	18 000,00	-
9.	Lokalny Klub Kodowania	80 000,00	72 000,00	8 000,00	-
10.	Dzieci bezpieczne w drodze do szkoły	150 000,00	-	150 000,00	-
11.	Integracja międzypokoleniowa w milanowskich placówkach oświatowych	160 000,00	144 000,00	16 000,00	-
12.	Akademia Odpowiedzialnego Rodzica” – wsparcie dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach	100 000,00	-	100 000,00	-
13.	Świetlica – przestrzeń twórczej aktywności dla każdego	100 000,00	-	100 000,00	-
14.	Dzień Sąsiada	250 000,00	-	200 000,00	50 000,00
15.	Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta	1 000 000,00	900 000,00	100 000,00	-
16.	Pozwól sobie pomóc – bezpłatne konsultacje specjalistyczne	0,00	-	0,00	-
17.	Po edukację do Józefiny	1 250 000,00	937 500,00	-	312 500,00
18.	Rewitalizacja Parku im. Michała Lasockiego w Milanówku	3 500 000,00	1 400 000,00	2 100 000,00	-

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia (tytuł projektu)	Łączna wartość	Środki UE	Środki krajowe	
				publiczne	prywatne
19.	Klub Integracji Społecznej	500 000,00	450 000,00	50 000,00	-
20.	Bliżej rynku pracy	50 000,00	45 000,00	5 000,00	-
21.	Generator Idei Kreatywnych	7 000 000,00	5 250 000,00	-	1 750 000,00
22.	Targi Dobrego Smaku	300 000,00	-	120 000,00	180 000,00
23.	Milanówek czyta	20 000,00	-	20 000,00	-
24.	Lubię się uczyć	200 000,00	180 000,00	20 000,00	-
25.	Rewitalizacja społeczna w "1"	53 000,00	-	53 000,00	-
	Suma przedsięwzięć podstawowych	29 993 000,00	13 200 500,00	3 750 000,00	13 042 500,00
PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE					
1.	Organizacja aktywności rozwijających poczucie tożsamości lokalnej	120 000,00	-	120 000,00	-
2.	Renowacja zabytkowej Willi Waleria	10 000 000,00	8 000 000,00	2 000 000,00	-
3.	Remont/adaptacja zabytkowych budynków zlokalizowanych na terenie miasta z przeznaczeniem na cele społeczne	3 000 000,00	-	1 500 000,00	1 500 000,00
4.	Rewitalizacja budynków w okolicy skweru przy ul. Dworcowej	1 500 000,00	-	500 000,00	1 000 000,00
5.	Kampania mająca na celu upowszechnienie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu	150 000,00	-	150 000,00	-
6.	Kodeks reklamowy	300 000,00	-	300 000,00	-
7.	Poprawa komunikacji międzyinstytucjonalnej oraz na linii administracja – mieszkańcy	50 000,00	45 000,00	5 000,00	-
8.	Zwiększenie oferty elektronicznych usług publicznych z zakresu e-administracji i e-turystyki	100 000,00	90 000,00	10 000,00	-
9.	Budowa systemu odwodnienia dróg	3 000 000,00	-	3 000 000,00	-
	Suma przedsięwzięć uzupełniających	18 220 000,00	8 135 000,00	7 585 000,00	2 500 000,00

Źródło: opracowanie własne

6.3 Struktura zarządzania realizacją GPR

Warunkiem obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji jest jego przyjęcie do realizacji na mocy Uchwały Rady Miasta. System wdrażania Programu jest zgodny z wymogami dla realizacji poszczególnych projektów określonymi w aktach prawnych związanych z wdrażaniem funduszy strukturalnych oraz w innych obowiązujących dokumentach. Podmioty korzystające ze środków finansowych Unii Europejskiej są zobowiązane przestrzegać przepisów, zasad i procedur wspólnotowych. Realizacja poszczególnych projektów zawartych w Programie Rewitalizacji będzie opierać się na systemie wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej oraz na zasadach wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia.

Nadzór nad całością realizowanych projektów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji obejmuje Burmistrz Miasta. Nadzór nad kwestiami finansowymi związanymi z realizacją projektów sprawuje Skarbnik Miasta (zgodnie ze statutem). Powołany Komitet Rewitalizacyjny będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza.

Gminny Program Rewitalizacji realizowany będzie przez Miasto Milanówek w ramach struktur organizacyjnych Urzędu Miasta. Za programowanie procesów rewitalizacji, realizację, opracowywanie koncepcji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta odpowiada Zespół ds. Wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, który będzie realizował zadania m.in. w zakresie:

1. Przygotowania, koordynowania, monitorowania i aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.
2. Inicjowania działań obejmujących przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji oraz zapewniających aktywny udział interesariuszy rewitalizacji w zakresie partycypacji społecznej.
3. Obsługi organizacyjnej Komitetu Rewitalizacji.
4. Realizowania projektów z zakresu rewitalizacji.

Zespół ten odpowiedzialny będzie za monitorowanie procesu rewitalizacji. Co najmniej raz na trzy lata podda analizie postępy we wdrażaniu GPR (dokona analizy wskaźników), na podstawie przyjętych wskaźników. Po dokonanej ocenie aktualności i stopnia realizacji projektów, Zespół będzie rekomendował Burmistrzowi, po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, zmiany w Programie.

Okresowa aktualizacja Programu prowadzona będzie we współpracy z osobami i instytucjami, w tym z organizacjami pozarządowymi ważnymi z punktu widzenia wdrażania Programu (działającymi na podobszarach rewitalizacji) i przeprowadzana na wniosek Komitetu Rewitalizacyjnego działającego zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Zmiany Programu będą poddawane konsultacjom społecznym, opiniowane przez Komisję Rady Miasta oraz zatwierdzane przez Burmistrza, a następnie wprowadzane do GPR w drodze uchwały Rady Miasta. Za przygotowanie merytoryczne i formalne zaproponowanych zmian odpowiadać będą właściwi pracownicy Urzędu Miasta.

Zarządzanie wdrażaniem rewitalizacji będzie realizowane przez Urząd Miasta, w tym koordynacja procesów i organizowanie spotkań Komitetu Rewitalizacyjnego, a zatem nie generuje dodatkowych kosztów.

Zapewnienie jakości w zarządzaniu i wdrażaniu GPR zostanie podzielone na 4 kategorie: zarządzanie rezultatami, zarządzanie finansami, zarządzanie udziałem w procesie rewitalizacji podmiotów, które zadeklarowały udział lub współudział w realizacji projektów oraz wsparcie merytoryczne i organizacyjne zaplecza.

6.4 System monitorowania i oceny GPR

Odpowiedzialność za bieżące monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji spoczywać będzie na wyznaczonych pracownikach Urzędu Miasta. Bieżąca ocena Programu będzie dokonywana w oparciu o wskaźniki zawarte w każdym z przedstawianych do dofinansowania projektów oraz listę zawartą w niniejszym Programie.

W celu skutecznej realizacji założeń zawartych w Programie Rewitalizacji, będzie prowadzony monitoring wdrażania poprzez weryfikowanie przyjętych wskaźników:

- wskaźniki produktu i rezultatu dla poszczególnych przedsięwzięć (art.15, ust.1, pkt. 5a),
- wskaźniki rezultatu z diagnozy służące wyznaczeniu obszaru rewitalizacji, a w perspektywie długookresowej mogą służyć także monitorowaniu oddziaływania (efektu) GPR.

Monitoring realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji będzie oparty na wskaźnikach produktu, które będą mierzyły materialne, namacalne, konkretne wyniki podejmowanych działań w ramach realizacji zapisów dokumentu (co oznacza, że poziom wyjściowych tych wskaźników wynosi zero). Dla każdego celu operacyjnego będzie mierzony minimum jeden wskaźnik zobrazowany w poniższej tabeli (Tabela 30).

Tabela 30 Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

Cel GPR	Wskaźnik produktu	Wartość bazowa 2017 r.	Wartość docelowa 2023 r.	Źródło danych
CEL 1. Wzrost jakości kapitału społecznego i ludzkiego na podobozarach rewitalizacji „Centrum”, „ul. Okrzei”, „Turczynek” i „ul. Gospodarska” - aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba projektów społecznych adresowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji zagrożonych wykluczeniem społecznym [szt]	0	12	dokumentacja: OPS Gmina Milanówek NGO
	Liczba osób, które zostaną objęte kompleksowym wsparciem aktywizacji społeczno-zawodowej na obszarze rewitalizacji [osoby]	0	400	dokumentacja: OPS Gmina Milanówek NGO
CEL 2. Poprawa warunków życia osób starszych i młodzieży oraz ich integracja ze środowiskiem	Liczba projektów edukacyjnych i kulturalnych adresowanych do dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji [szt]	0	15	dokumentacja: ZSG nr 1 SP nr 2 ZSG nr 3
	Liczba osób w wieku 65+ uczestniczących w wydarzeniach społeczno-kulturalnych w obszarze rewitalizacji [osoby]	0	200	dokumentacja: Gmina Milanówek ZSG nr 1 SP nr 2 ZSG nr 3
CEL 3. Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej podobozarów rewitalizacji	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji [ha]	0	14,11	dokumentacja: Gmina Milanówek
	Liczba osób korzystających z zagospodarowanej przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji [osoby]	0	15 000	dokumentacja: Gmina Milanówek NGO

Cel GPR	Wskaźnik produktu	Wartość bazowa 2017 r.	Wartość docelowa 2023 r.	Źródło danych
				Partner prywatny
CEL 4. Poprawa jakości struktury funkcjonalno-przestrzennej podobszarów rewitalizacji – stworzenie przyjaznych warunków do życia dla mieszkańców	Długość wybudowanych tras rowerowych [km]	0	2,8	dokumentacja: Gmina Milanówek
	Liczba przebudowanych/ wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków (w tym zabytkowych) na obszarze rewitalizacji [szt]	0	10	dokumentacja: Gmina Milanówek Prywatni inwestorzy

Źródło: opracowanie własne na podstawie szczegółowej diagnozy

Organem odpowiedzialnym za wprowadzanie modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu jest Rada Miasta, która czyni to na wniosek Burmistrza Miasta Milanówka. Burmistrz może wystąpić z wnioskiem dotyczącym modyfikacji GPR, podjętym na skutek analizy raportów opracowywanych okresowo na podstawie wyników monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji i sytuacji w Gminie.

Kroki w procedurze oceny realizacji i zmian Gminnego Programu Rewitalizacji:

1. Przekazanie przez Burmistrza Miasta Milanówka do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.
2. Wystąpienie przez Burmistrza do Rady Miasta z wnioskiem (wraz z opinią Komitetu Rewitalizacji) o zmianę Gminnego Programu Rewitalizacji, jeżeli w wyniku oceny zmiana jest konieczna.
3. Podjęcie przez Radę Miasta uchwały o zmianie Gminnego Programu Rewitalizacji z zachowaniem wymagań zawartych w art. 23 ustawy o rewitalizacji.

W proces aktualizacji dokumentu będą zaangażowani wszyscy interesariusze rewitalizacji, którzy będą informowani na bieżąco o przebiegu procesu wdrażania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji. Aktualizacja Programu zostanie dokonana zgodnie z procedurą opisaną w niniejszym Programie oraz obowiązującymi w danym momencie wytycznymi i regulacjami prawnymi.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, stwierdzone zostanie osiągnięcie celów rewitalizacji, Rada Miasta powinna uchylić uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Jednakże Program nie może być uchylony w wymaganym okresie zachowania trwałości produktów będących wynikiem zrealizowanych przedsięwzięć w ramach dofinansowania z środków unijnych lub krajowych.

6.5 Niezbędne zmiany w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Milanówek został opracowany stosownie do art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322). Program został wprowadzony Uchwałą Nr 112/XV/15 Rady Miasta Milanówka z dnia 22 grudnia 2015 r.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem zawiera prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu gminy, analizę potrzeb i plan remontów, plany sprzedaży lokali, zasady polityki czynszowej, sposób i zasady zarządzania budynkami, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, planowaną wysokość wydatków w kolejnych latach, opis innych działań ukierunkowanych na poprawę i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym.

GPR jest zgodny z obecnie obowiązującym Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Milanówek i nie powoduje konieczności wprowadzania zmian.

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 - zasady wyznaczania składu oraz zasady działania **Komitetu Rewitalizacji**

Planowane jest powołanie Komitetu Rewitalizacji (jednego dla wszystkich podobszarów) zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, tj. w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia niniejszego GPR.

Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona **Specjalna Strefa Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania

Nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji.

Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie **planowania i zagospodarowania przestrzennego**

- a) Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy:

Zakłada się zachowanie spójności obu dokumentów poprzez odpowiednie uwzględnienie podobszarów rewitalizacji w nowym Studium.

- b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.

Planowane działania rewitalizacyjne nie zmieniają funkcjonalności obszarów, których dotyczą, więc nie zachodzi konieczność uchwalenia albo zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.

- c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.

Nie dotyczy (tj. nie zachodzi konieczność zmiany planów zagospodarowania przestrzennego).

7 Załącznik graficzny

Poniższa mapa stanowi załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej.

Na mapie (podzielonej na 3 części) zaprezentowano lokalizację inwestycyjnych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Projekt nr 1 Budowa centrum sportu i rekreacji.

Projekt nr 2 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Projekt nr 3 Zagospodarowanie centrum Milanówka w celu optymalizacji wykorzystania niskoemisyjnych form mobilności miejskiej.

Projekt nr 4 Kompleks rekreacyjny z zapleczem rehabilitacyjnym Turczynek.

Projekt nr 5 Budowa tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą (na mapie zostały oznaczone te trasy, których przebieg jest ustalony, nie wyklucza to realizacji innych tras).

Projekt nr 6 Poprawa standardu mieszkania oraz efektywności energetycznej nieruchomości.

Projekt nr 7 Adaptacja przestrzeni na potrzeby utworzenia kompleksu rekreacyjno – kulturalnego.

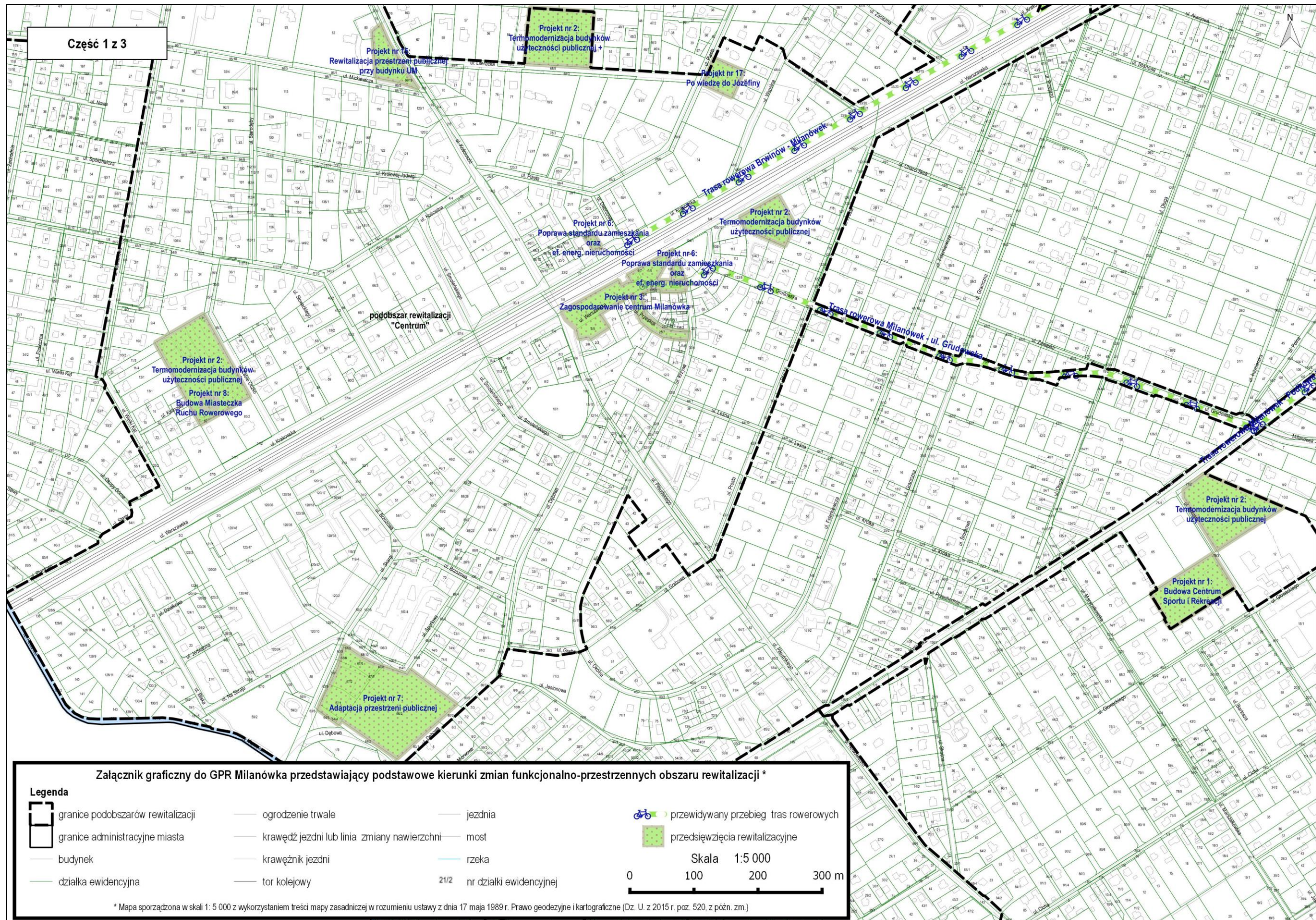
Projekt nr 8 Budowa miasteczka ruchu rowerowego.

Projekt nr 15 Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Miasta.

Projekt nr 17 Po edukację do Józefiny.

Projekt nr 18 Rewitalizacja Parku im. Michała Lasockiego w Milanówku.

Część 1 z 3

Załącznik graficzny do GPR Milanówka przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji *

Legenda

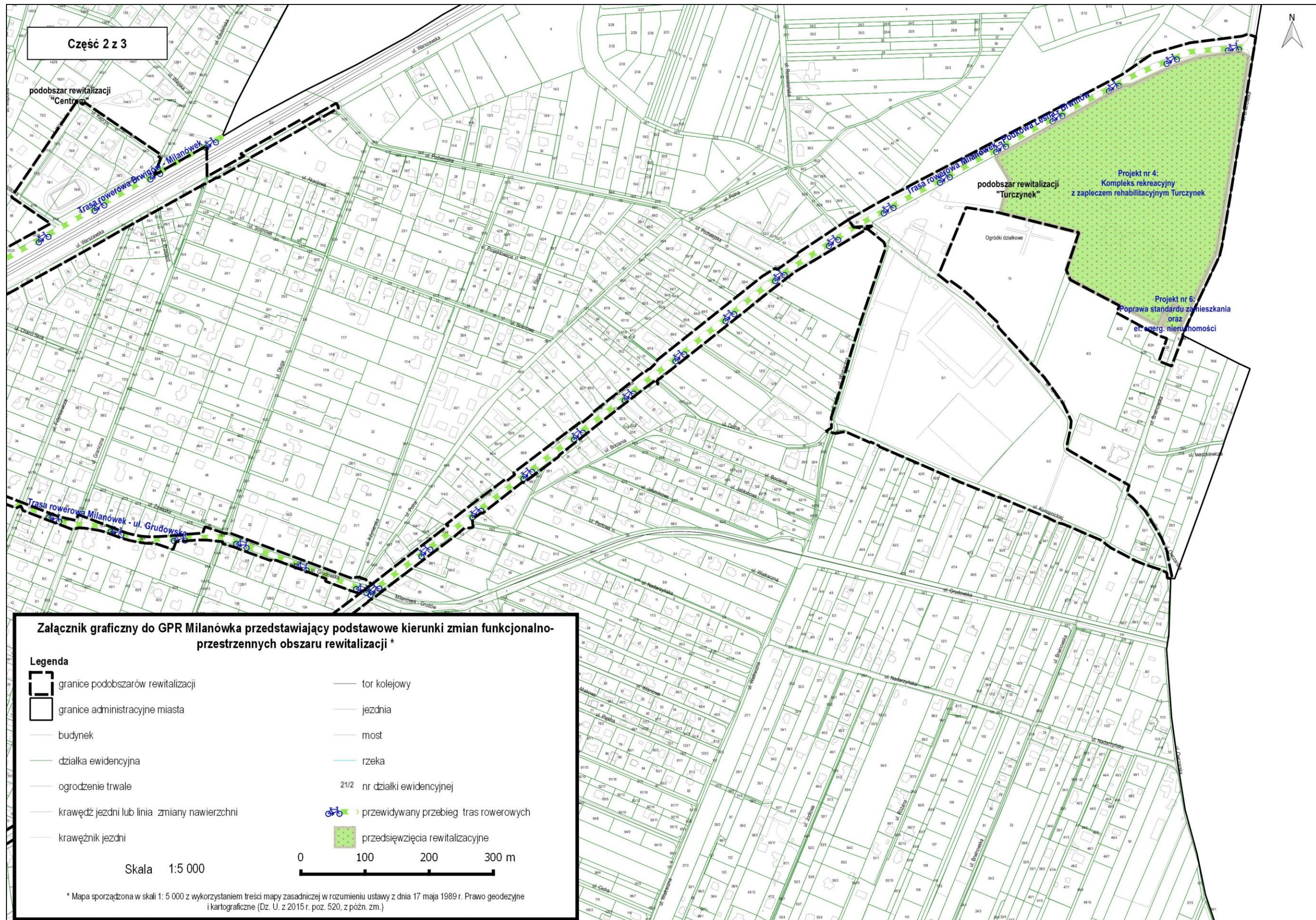
granice podobszarów rewitalizacji	ogrodzenie trwałe	jezdnia	przewidywany przebieg tras rowerowych
granice administracyjne miasta	krawężń jezdnii lub linia zmiany nawierzchni	most	przedsięwzięcia rewitalizacyjne
budynek	krawężnik jezdni	rzeka	
działka ewidencyjna	tor kolejowy	nr działki ewidencyjnej	

Skala 1:5 000

0 100 200 300 m

* Mapa sporządzona w skali 1:5 000 z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.)

Spis map

Mapa 1 Podobszary rewitalizacji – Miasto Milanówek.....	9
Mapa 2 Obręby wyznaczone na potrzeby szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji	17
Mapa 3 Gęstość zaludnienia (l. os. / ha) w podobszarach rewitalizacji	19
Mapa 4 Mieszkańcy korzystający z OPS w podobszarach rewitalizacji	20
Mapa 5 Szkoły publiczne w podobszarach rewitalizacji	21
Mapa 6 Przepięstwa znęcania się nad rodziną w podobszarach rewitalizacji	22
Mapa 7 Osoby korzystające z biblioteki w podobszarach rewitalizacji	23
Mapa 8 Frekwencja w budżecie obywatelskim w poszczególnych podobszarach rewitalizacji	24
Mapa 9 Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym w podobszarach rewitalizacji.....	25
Mapa 10 Przedsiębiorczość w poszczególnych podobszarach rewitalizacji.....	26
Mapa 11 Obręby znacznie oddalone od obiektów publicznych w podobszarach rewitalizacji.....	28
Mapa 12 Zabytki (nieruchomości) w podobszarach rewitalizacji	29
Mapa 13 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Centrum”	32
Mapa 14 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Gospodarska”	33
Mapa 15 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „ul. Okrzei”	34
Mapa 16 Podobszary rewitalizacji – Podobszar „Turczynek”	35
Mapa 17 Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu w Milanówku	39
Mapa 18 Strefa konserwatorska w Milanówku	40

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszarów rewitalizacji.....	18
Wykres 2 Gęstość zaludnienia podobszarów rewitalizacji (l. os./km ²)	18

Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji.....	8
Tabela 2 Obiekty publiczne w podobszarach rewitalizacji.....	27

Tabela 3 Zestawienie celów SRPS i GPR.....	41
Tabela 4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 1	49
Tabela 5 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 2	50
Tabela 6 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 3	51
Tabela 7 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 4	52
Tabela 8 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 5	53
Tabela 9 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 6	54
Tabela 10 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 7	55
Tabela 11 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 8	56
Tabela 12 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 9	57
Tabela 13 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 10	58
Tabela 14 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 11	59
Tabela 15 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 12	60
Tabela 16 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 13	61
Tabela 17 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 14	62
Tabela 18 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 15	63
Tabela 19 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 16	64
Tabela 20 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 17	65
Tabela 21 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 18	66
Tabela 22 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 19	67
Tabela 23 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 20	68
Tabela 24 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 21	69
Tabela 25 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 22	70
Tabela 26 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 23	71
Tabela 27 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 24	72
Tabela 28 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – projekt nr 25	73
Tabela 29 Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych według źródeł finansowania	78
Tabela 30 Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji	81

Informacja o Wykonawcy

Pracownia ewaluacji, edukacji i ekspertyz społecznych 3E od wielu lat zajmuje się badaniami społecznymi i ewaluacjami realizowanymi na rzecz różnych podmiotów, krajowych i europejskich, w tym organizacji pozarządowych i instytucji publicznych. Współpracując z lokalnymi samorządami zespół Pracowni 3E opracowuje dokumenty strategiczne poprzedzone wnikliwą diagnozą. w portfolio Firmy znajdują się Strategie Rozwoju JST, Lokalne / Gminne Programy Rewitalizacji, badania dotyczące aktywności organizacji pozarządowych na danym terenie oraz szereg badań ewaluacyjnych dotyczących społecznych aspektów działalności samorządów.

